

Medobčinski sindikat za promet in zveze

Občinski sindikalni sveti iz občin Brežice, Krško, Sevnica, Crnomelj, Metlika, Novo mesto, Trebnje, Ribnica, Kočevje in Grosuplje se dogovarjajo, da bi ustanovili medobčinski odbor sindikata za promet in zveze. Menijo, da bi v tem odboru lažje reševali skupne probleme železniškega, cestnega in ptt omrežja. Občni zbor te medobčinske organizacije naj bi bil v aprilu.

Živahna izmenjava pisem z Angleži

Kot je znano, bo v letošnjem juliju mladinska skupina The Jouth Club of Warwickshire iz Bedwortha na Angleskem začela v Trebnjem graditi otroški vrtec. Znanja je že večina tehničnih nadrobnosti te montažne zgradbe, ki bo stala nekako med trebanjsko osnovno šolo in bloki. Sodelavci pri tej akciji so se sestali prejšnji teden in Angležem predlagali bolj primerno obliko stavbe, ki se bolje sklada z okolico. S pomočjo izmenjave pisem se z angleškimi prijatelji dogovarjajo o stroških in zadolžitvah pri tej pomembni letošnji akciji. V Trebnjem so med drugim mnenja, naj bi imela prednost kuhinja.

Keltski grobovi pri Žužemberku

Nad peskokopom v Poljanah pri Žužemberku so med odkrivanjem peska našli na nekaj grobov. V enem izmed grobov so našli bakreno broško z ogrlico. O najdbi so obvestili Dolenjski muzej v Novem mestu. Predstavniki muzeja je ugotovil, da gre za keltske grobove. Obširneje bomo o tem poročali prihodnje.

M. S.

Razrešitev direktorja izglasovana

Na seji delavskega sveta v brežiški tovarni pohištva so 11. marca razrešili inž. Janeza Jermana direktorskih dolžnosti. V imenu komisije za presojo zahtev po razrešitvi je poročal njen predsednik F. Škinder. Tri člane v to komisijo je imenoval delavski svet, tri pa občinska skupščina. Stirje od teh so menili, da so podani zakoniti razlogi za razrešitev, dva pa sta glasovala proti. Večina je torej potrdila zahtevo delavskega sveta. Od 17. članov DS se jih je v ponedeljek 16 izreklo za to, da direktorja razrešijo. Te dni bo delavski svet imenoval vršilca dolžnosti, ki bo začasno prevzel vodstvo tovarne.

DAN ŽENA: praznik, cvetje, prej končano delo, zabava... Je samo to smisel dneva boja za enakopravnost, za odpravo tegob, za enakost kmečke in vsake druge žene? »Vem za praznik, toda zame ga ni.« je dejala Milka Tražar iz Skrovniča pri Trzinu, ko se je morala 8. marca popoldne s parom konj in otrokom sama spoprijeti z oranjem. (Foto: M. Legan)

Predpis, ki bo osiromašil podeželje

Podeželskih kinematografov ne bi smeli enačiti z mestnimi — že zdaj so v zadregi za obisk, zato obveznostim ne bodo kos

Kakor strela je zadela vodje podeželskih kinematografov vest, da morajo po 31. marcu poslovati kot vse druge delovne organizacije in da potem zanje ne bo več olajšav. To zahtevata zvezni in republiški predpis, služba družbenega knjigovodstva pa bo nadzirala njegovo izvajanje.

Šentjernej: prva dela za vodovod

11. marca so se začela prva dela za šentjernejski vodovod. Vodovod bo dolg okoli 6 km, napajališče pa bo v Drči. Prejšnji teden so v šentjerneju pripeljali tudi potrebno količino cevi in drugega materiala. Iz Drče bo vodovod speljan do Pletarij, od tam pa bo glavni vod peljal proti šentjerneju. Novomeško podjetje VODOVOD bo za ta dela prispevalo 20 milijonov Sdin iz dolgoročnega kredita in 5 milijonov Sdin iz poslovnega sklada. Občani bodo prispevali 15 milijonov Sdin in opravili zemeljska dela.

Kup lesa zgrmel na voznika

6. marca se je popoldne na klanecu pred Mirno pečjo smrtno ponesrečil Franc Rifelj iz Zdinje vasi. Okoli 16. ure je Rifelj peljal s konjema iz Mirne peči v Novo mesto voz lesa. Na klanecu voza ni zavrl. Konja nista vzdržala provelike teže, zato sta se pognala v dir. Voz se je prevrnil v pol metra globok jarok, tovor pa je padel na voznika, ki je kmalu po tem umrl.

Letos akcija v Samoboru, kasneje pa tudi drugod

Letošnji načrti mladinske organizacije

V Samoboru bo mladina Brežic, Trebnjega, Jastrebarskega in Samobora poleti gradila mladinski dom in muzej »5 sekretarjev SKOJ«. Naslednja leta se bo mladina teh štirih občin lotila še drugih akcij.

Mladina trebanjske občine se je že začela pripravljati za letošnje proslavljanje dneva mladosti. Na ta dan bo vrsta športnih prireditev. V kratkem se bodo na sestanku z ravnatelji osnovnih šol natančneje dogovorili o pripravah.

Proti koncu marca bo občinski komite ZMS sklical tudi izredno konferenco mladinske organizacije, ker se bliža kongres slovenske mladine. Da bi se mladi natančneje seznanili z zveznim kongresom, ki je bil februarja, bo delegat trebanjske občine Peter Podobnik iz Velikega Gabra o pomenu kongresa govoril širšemu mladinskemu aktivu, sklenili pa so povabiti tudi Vojka Dvojmoča iz Sevnice, novega člana predsedstva Zveze mladine Jugoslavije.

Februarska prireditev s pevci zabavne glasbe je mladino

spodbudila, da bo pripravila tudi oddajo »Pokaži, kaj znaš«. Zbrani denar bo tudi s te prireditve namenjen trebanjskemu mladinskemu klubu.

Za konec tega meseca je predvideno športno tekmovanje mladine iz štirih občin: Trebnjega, Brežic, Jastrebarskega in Samobora. Najprej se bodo mladinci pomerili v streljanju, odbojki in šahu, v maju pa tudi v drugih športnih disciplinah. Pri tem je predvsem spodbudno, da načrtujejo tudi mladinske delovne akcije.

Tunel Kolpa-Jadran

Občinske skupščine Kočevje, Crnomelj in Metlika so pred kratkim dobile na vpogled osnutek za regulacijo Kolpe. »Načrt za energetsko izrabo Kolpe nad Karlovcem in izgradnjo plovne poti Savva-Kolpa-Kvarnera« je izdelal diplomirani inženir S. Reštarevič iz Zagreba. Iz izveleka načrta, ki so ga dobile skupščine na vpogled, je razvidno, da bi bila Kolpa plovna do Kuzija Hrati bi od Broda na Kolpi do jadranskega pristanišča Bakar zgradili 27 km dolg plovni tunel. Do uresničitve načrta, ki ima precej dobrih in slabih strani, bi prišlo v najboljšem primeru šele čez 20 do 40 let. Podrobneje bomo o načrtu pisali v eni naslednjih številok našega lista.

Dejstva so nam že dobro znana, toda...

Boleča je resnica, da naših visokih šolah vse bolj lahko študirajo tako ali drugače privilegirani. Podatki to potrjujejo: socialni sestav študentov se je zadnja leta močno nagnil v prid bolj preskrbljenih sinov in hčera iz večjih mest.

Narava prav gotovo ni tako razdelila talentov med slovenskim narodom.

Na Dolenjskem, predvsem pa v manjših krajih, imajo delovne organizacije zelo slabo kvalifikacijsko sestavo zaposlenih, ljudi z visoko izobrazbo iz raznih vzrokov skoraj ne morejo dobiti. Čakamo, da bodo prišli kolani iz mest in pripravljene delati v težjih razmerah in brez mestnega ugodja, ki so ga vajeni?

Ne bomo jih dočakali, vsaj v večjem številu ne. Ikušnje učijo, da smo s prenosom celotnega sti-

pendiranja na delovne organizacije možnosti nerazumljivo zmanjšali, razkorak pa povečali, čeprav prav ti potrebujejo največ ljudi. Sedanji rezultati in možnosti takih podjetij so znani; to grenko občutijo tudi tisti, ki iščejo štipendije.

Mladina revnejših starcev in oddaljena od solskih središč čuti, da se ji godi krivica.

Kaj ukreniti? Pred letom dni smo pozdravili pobudo sevniske občine, ki je ustanovila občinski sklad za šolanje nadarjenih dijakov in študentov. Dober začetek, vreden posnemanja. Zal pa moramo ugotoviti, da v drugih naših občinah kaj dlje od ugotovitev in dobrih sklepov povedati niso prišli.

Ce zase najdemo opravičilo, ga za mladino ne moremo.

M. LEGAN

Pretekli teden so nasproti vinske kleti v Metliki odprli veliko samopostrežno trgovino podjetja Mercator ter v isti stavbi prvo sodobno mesnico v mestu, last domačega podjetja Mesarija in klavnica. Obširneje poročamo o tem na metliški strani. (Foto: Mirko Vesel)

VREME

OD 14. DO 24. MARCA
Pomembnejše padavine s snegom do nižin pričakujemo okrog 14. in 21. marca. Manjše ali krajevne padavine okrog 17. marca. V ostalem suho oziroma lepo vreme. Dr. V. M.

vsak mesec
NAGRADNO
ŽREBANJE
MIRTO

Jogi
NOVA GORICA

tedenski mozaik

Zdaj je v zahodnih glavah nastala velika naval na zlato in široko se govore, da bodo morali tudi dolar razvrednotiti. Ameriški finančni minister Fowler je nedavno izjavil, da ne bodo spremenili cene zlata, dokler bo on živ. Če bo šlo tako naprej, bo moral kmalu narediti samomor... Zdaj so države kakor je Indija, dobile zagotovilo, da jih bodo atomske velesile varovale, če bi jih kdo napadel s avtomobilskim orožjem. Lepo, če bo Indijo napadla Kitajska. Toda kaj bi se zgodilo, če bi Indijo napadla ena izmed teh velesil?... V Varšavi so bile demonstracije proti demonstracijam. Po nekaj dneih študentskih demonstracij v Varšavi so nastopili zdaj delavci iz tovarn, ki so nosili transparente z napisom: »Nazaj k strojem! ni bilo videti... Rasistični režim Iana Smitha v Rodeziji je že dal obesiti pet črncev, ki so bili obsojeni na smrt pred tremi leti. Na smrt je še obsojenih nad sto Afričanov. Rasisti so s tem pokazali, da lahko počno v Rodeziji, kar hočejo navzlic ogorčenim protestom po svetu. Karikaturni je narisal Smitha, kako brca britanski kraljevski grb, v britanskem parlamentu pa so bili spretnosti z Wilsonom na čelu, ki je že pred leti dejal, da uporaba sile proti rasistom v Rodeziji ne pride v poštev... Romuni so, kakor je znano, odkorakali s posveta partij v Braşimpeşti. Tudi na sestanku varšavske zveze v Sofiji niso hoteli podpisati resolucije o prepovedi širjenja atomskega orožja. Romuni še vedo, kaj delajo, toda neki razočarani kritik je dejal, da so Romuni postali tako nesposobilni, da še skupnega meteorološkega poročila ne bi podpisali... Na Kitajskem so zaprli nekaj visokih funkcionarjev, češ da so bili od leta 1945 japonski agenti. Nekoliko kasno so jih odkrili... V Italiji je sodišče obsodilo dva novinarja, ki sta pisala, da je general de Lorenzo s skupino visokih generalov pred leti pripravil državni udar. Čelo državni tožilec je zahteval, naj novinarja oprostito, ker sta pisala resnico. Toda sodnik se razsodil, da bi preveliko razburjenje škodovalo živcem italijanske javnosti. Očitno sta novinarja šla na živce sodnikom.

Kdo komu obrača hrbet?

Vprašanja, ki zanimajo mladino Jugoslavije, pa tudi Zvezo komunistov - Takoj po vojni: povprečna starost jugoslovanskega komuniste 24 let, danes: 45 let

Ze davno je sprejeto zgodovinsko pravilo, da je za revolucionarnost vsakega političnega gibanja najboljša jarnost njegova mladost. Neposredno po osvoboditvi je jugoslovanski komunist imel povprečno 24 let. Danes je povprečno star 45 let.

TRADICIJA
Mati se je vrnila domov pozno zvečer, snela je s stene sveto podobno in rekla odločno: »Ni več Boga, ni več krstine slavel! Postala sem kandidat za Partijo!« Sest mesecev kasneje, po strogem izpolnjevanju novih norm in opravljanju težkih nalog, je dobila rdečo knjižico. Dan je bil spremljen v praznik. To je bilo na prelomu 1949. in 1950. leta, ko je sin hodil še v osnovno šolo... V učilnici je ostalo samo še nekaj deklet in fantov, takih, ki so v aktovkah zmeraj imeli kako brošuro Plehanova, Lenina ali katerega drugega naprednega misleca. Suh fant, ki je zmeraj imel največ takih brošur, je rekel: »To je aktiven mladinec, dobro pozna marksizem in ga sprejema kot svoj pogled na svet. Je tudi odličan dijak!« Tako je tudi sin postal komunist. In dan je bil spet spremljen v praznik. To je bilo spomladi 1958.

KRUTOSTI
Tedaj je tak odnos bolj ali manj ustrezal. Kult partije je tedaj morda moral biti tak. Zaradi pomanjkanja materialnih dobrin se je tedaj res živelo od idealov. Sele ko je bilo že nekaj ustvarjenega, je posameznikom, celo mnogim, lahko prišlo v glavo, da je mogoče tudi partijo »donosno« izrabiti. Tako je ovročil trditve, da je tudi to pripeljalo do »okorelosti« lepe tradicije preverjanja kandidatov za članstvo Zveze komunistov. Nekako spontano se je partijski filter obrnil proti mladim, za katere je nesmiselno trditi, da so manj napredni kot njihovi predhodniki pred enim desetletjem ali pred dvema. Tudi na svojem nedavnem kongresu so mladi večkrat izrazili svoje nezadovoljstvo zaradi odnosa Zveze komunistov, bolj rečeno njenih organizacij, do njih. Saj je postala že skoraj kar krilatka trditev, da ni Zveza komunistov postala neprivlačna za mlade, pač pa so mladi postali neprivlačni zanjo.

ČAS
Tradicija je očitno prišla v spor s časom, ki ne pozna starih meril. Misli na primer ne priznajo, da je pokrelo pogoj za članstvo v Zvezi komunistov. Oni zahtevajo, da bodi njihova osebnost edino merilo njihove vrednosti. To predstavlja tudi eno temeljnih in vodilnih idej naše sodobne družbe. Mladi odkrito povedo, da so v tej družbi ljudje, ki bi zelo radi, da se meja politične polnoletnosti postavi čim višje. Razumejo tudi, da to ni stališče Zveze komunistov, ampak posameznikov v nji. Ali pa se zaradi tega

VARŠAVA: Takole so v ponedeljek delavci v tukajšnji avtomobilski tovarni na velikem mitingu obsodili študentske demonstracije. Na transparentih lahko berete: HOČEMO KAZEN ZA POBUJNIKE DEMONSTRACIJ, VARŠAVA HOČE MIR IN STUDENTJE NAJ STUDIRAJO!

bistvo zadeve kaj spremeni? Seveda je napak, umetno konfrontirati mlade in Zvezo komunistov. Pobude za kaj tega nima ne mladina ne Zveza komunistov. Vendar pa se je treba dobro zamisliti sprišo dejstva, da je še dalje manj mladih komunistov. In treba je nekaj tudi ukreniti, da jih bo več.

MILENKO BABIČ
Piva spijemo iz leta v leto več

Letos bodo jugoslovanske pivovarne skuhale 4 milijone in 800.000 hl piva (lani so ga 4.367.000 hl). Se pred 3 leti je na enega prebivalca SFRJ odpadlo na leto povprečno po 16 litrov piva, lani pa že 22,5 litra.

V Srbiji za 7,5 % večje pokojnine
Republiški zavod za soc. zavarovanje Srbije je sporočil, da bo večini svojih upokojencev z letošnjim aprilom povečal pokojnine za 7,5% in izplačal tudi razlike od 1. januarja letos dalje. V manjših kategorijah bodo upokojenci to povznanje dobili že ta mesec.

tedenski zunanjepolitični pregled

Češkoslovaška preživlja zdaj usodne trenutke. Po vsej deželi vre. Ljudje prirejajo shode in zahtevajo... Kaj zahtevajo? Med drugim zahteva češkoslovaška zveza protifašističnih borcev, da rehabilitirajo okrog 40.000 njenih članov. Drugi zahtevajo, naj parlament postane v resnici narodova tribuna, s katere bodo poslanci lahko brez strahu obravnavali pereča vprašanja in zagovarjali svoja stališča. Tretji zahtevajo čimprejšnje sklicanje plenuma CK KP Češkoslovaške. Večina pa zahteva odstranitev Novotnega tudi s položaja predsednika republike. In pritisk narašča in bo naraščal, dokler ne bo Novotny odšel.

V njem vidi večina tisto celo, ki je dolga leta po destalinizaciji zavirala resničen napredek. Novotny je bil tudi sekretar partije do januarja plenuma CK, na katerem je izgubil ta položaj. Ostal pa je še predsednik republike, čeprav so ga hoteli spraviti tudi s tega položaja.

To dokazuje trdoživost tega politika, ki so ga leta in leta spodnašali in ga niso mogli spodeniti. Zdaj ga tisk odkrito napada in mu pri odgovornosti za številne grehe iz preteklosti. On pa se brani tudi z napadom. V zadnjih dneh je obiskal številne tovarne in govoril pred delavci. Trdil je, da je on za visoke delavske plače, medtem ko se bodo plače znižale, če bodo zmagali naprednjaki.

Toda sodu je izbil dno pobeg generala Sejne s 300.000 kronami in pomembnimi državnimi in vojaškimi podatki v — ZDA. General Sejna je bil varovavec predsednika Novotnega. Njegov pobeg spravljajo v zvezo z nedavno zaroto nekaterih generalov proti novemu partijskemu vodstvu, ki je izšlo iz januarskega plenuma v Pragi.

Zelo zanimiv je vzpon generala Sejne. Leta 1951 je bil še navaden vojak! Služil je vojaški rok. V manj kot petnajstih letih je Sejna prišel do generala. Toda še pomembnejši je položaj, ki ga je dobil kot general: ime-

novan je bil za predstavnika CK KPC v ministrstvu za narodno obrambo. Bil je torej odgovoren za partijske zadeve v tem ministrstvu in v armadi. Veljal je za konservativca, za stalinista. Zdaj pa je pobegnil v ZDA.

Toda to je samo del trenutne politične slike v CSSR, ki se spreminja iz dneva v dan. Para v loncu se čedalje bolj gosti. Varnostni ventili bi se odprli z odhodom Novotnega v pokoj. Toda z

Para v loncu

vsakim dnem, ko Novotny vztraja na položaju predsednika republike, postaja nevarnost eksplozije večja. Če pa pride do eksplozije, tudi odhod Novotnega ne bo več pomagal.

V glavnem mestu Rodezije so obesili spet dva črnca, ki sta bila obsojena pred dvema letoma in pol na smrt. Malo pred njima so obesili tri črnca, ki so bili obsojeni na smrt pred tremi leti. S tem dejanjem je rasistični režim premiera Smitha hotel pokazati svetu, da lahko počne v Rodeziji, kar se mu zljubi, in da mu za to ni treba pred nikomer odgovarjati.

Z usmrčitvijo teh črncev — na smrt je obsojenih še nad sto — je Ian Smith pretrgal tudi zadnje vezi z britansko krono. Pred usmrčitvijo je namreč britanska kraljica pomilostila obsojence. Spremenila jim je smrtno kazen v dosmrtno ječo. Rasistični režim se ni zmenil za to pomilostitev.

V britanskem parlamentu je bila burna razprava, med katero so vsi poslanci — razen enega — govorili o tem, kako so spretnosti. Tudi od drugod po svetu prihajajo poročila o ogorčenosti nad tem dejanjem rodezijske vlade. Toda vse to ne more pomagati obeščencem in tistim, ki še čakajo na izvršitev smrtne obsodbe.

Pomagala bi edino vojaška intervencija britanske vojske, to intervencijo pa je premier Wilson izključil. Druga pa se Ian Smith in njegovi rasisti niso bali. Od vsega začetka so vedeli, kaj hočejo. Britanska vlada pa je od samega začetka varala sebe in svetovno javnost. Danes ne more več nikogar varati.

Tudi letos premije za kravje mleko

Izvršni svet SRS je prejšnji teden sprejel med drugim odlok o premijah za kravje mleko v letu 1968; novi odlok je precej podoben lanskiemu tekemu odloku in predvideva 10 Sdin premije za vsak liter pridelanega oz. izvoženega oz. porabljenega mleka.

TELEGRAMI

ODBOR OZN ZA DEKOLONIZACIJO je z enominutnim molkom izkazal spoštovanje Afričanoma, ki so ju v ponedeljek obesili v Salisburyju, glavnem mestu Rodezije. Zdaj se delegati posvetujejo, da bi sklicali zasedanje varnostnega sveta, ki bi obravnaval usmrtnice v Rodeziji.

BRAZILSKE RADIJSKE POSTAJE poročajo, da je nad 120 oseb izgubilo življenje v veliki povodnji v državi Minas Gerais.

IRANSKA VLADA ZAHTEVA od 14 britanskih, francoskih, nizozemskih in ameriških petrolejskih družb, naj odslej plačujejo za 20 odstotkov več davka.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

POKOJNINE BORCEV NISO UREJENE — Tako je ugotovil republiški izvršni svet na svoji seji prejšnji teden. Na podlagi zakona o prevedbi pokojnin se je namreč letos zgodilo, da so bile sicer pokojnine povečane, sorazmerno s tem pa zmanjšani ali celo ukinjeni borčevski dodatek. Zato izvršni svet meni, da je treba sprejeti ustreznejše rešitve v prid upokojenih borcev. Izvršni svet je tudi sklenil, da je treba še letos urediti položaj borcev, ki so se iz utemeljenih razlogov v Slov. Primorju in Istri vključili v NOV šele po 9. 9. 1943. Dobili naj bi enak položaj kot borci v drugih krajih, ki so se vključili v NOV pred 9. 9. 1943. Prav tako pa naj bi še letos uredili z republiškim zakonom pravice Maistrovim borcem, ki so se tik po prvi svetovni vojni borili za našo severno mejo.

POLOŽAJ ZAMEJSKIH SLOVENCEV — Predsedstvo in izvršni odbor republiške konference SZDL sta na svoji nedavni seji poudarila: na naših mejah nastaja novo vzdušje dobrega sosodstva, ki zagotavlja, da bodo kakršnikoli morebitni poskusi, oživiljanja narodnostne mrznje, iredentističnih težej in zaostrovanja odnosov hitro obsojeni na neuspeh.

Poudarjeno je bilo, da so v Italiji in Avstriji že marsikaj napravili, da bi uredili položaj tamkajšnje slovenske manjšine. Vendar pa obe državi še nista storili vsega, kar bi morali napraviti v skladu z njunimi mednarodnimi obveznostmi, da bi tamkajšnji Slovenci resnično uživali pravice, ki jim pripadajo po mednarodnih pogodbah.

PROIZVODNJA MANJSA, POTOŠNJA PA VEČJA kot predvideva srednjeročni plan razvoja v Jugoslaviji do l. 1970. Tako trdijo nekateri ekonomisti in politiki. Spričo tega je zvezni izvršni svet sklenil, da bo skupaj z republikami proučil, kako izvajamo srednjeročni plan.

USTREZNEJŠE ZADRUGE — V odboru za združništvo in kooperacijo pri republiški gospodarski zbornici so poudarili potrebo

Iskanje ustrežnejših rešitev

po preureditvi združništva. Novi zakon o kmetijskih zadrugah naj omogoči kmetom, da bodo imeli take zadruge, ki jim bodo lahko čimveč koristile pri gospodarjenju. Kmetje zdaj v upravljanju zadrug vse premalo pridejo do besede. V prihodnje pa morajo postati samoupravljajoci zadrug oziroma obratov za kooperacijo v polnem pomenu besede, ne pa da imajo le možnost sklepati pogodbe s kmetijsko organizacijo. Kmetje naj tudi sami odločajo, kako veliko zadrugo želijo imeti.

MANJŠI POTNIŠKI PROMET NA ŽELEZNICAH — Od januarja do novembra 1967 je že-

leznica v Sloveniji prepeljala 19 odstotkov (ali 4,3 milijone) potnikov manj kot v enakem obdobju leto prej. V istem času lani pa so avtobusi prepeljali 12 odstotkov (10,7 milijona) potnikov več kot v enakem predlanskem obdobju.

KMETIJSKI UVOZ OTEŽKOČA PRODAJO domačih kmetijskih pridelkov in izdelkov, so poudarili na enem izmed odborov zvezne skupščine.

Uvažamo med drugim povrtine, zimsko salamo in celo cvetje. Uvoz surovega masla je sicer prepovedan, zato pa se je neko podjetje spomnilo, da uvažata smetano.

Na drugi strani pa nam prav zdaj hudo manjka umetnih gnojil. Toda predstavnik zveznega izvršnega sveta je dejal, da je že določena količina tega gnojila, ki naj bi ga uvozili in da je odobren tudi regres za nakup.

SEJEM KMETIJSKIH STROJEV v Ljubljani bo trajal do konca marca. Strokovnjaki Kmetijskega instituta dajejo vsak dan od 9. do 14. ure pojasnila o delovanju strojev in o tem, kje je smotrno kak stroj uporabljati. Posebni strokovni dnevi na sejmu pa bodo 19., 23., in 25. marca. Stroje prodajajo s 5,5 odst. popustom.

KAR 470 MILIJARD S DIN ZA CESTE. Toliko posojila je vpisalo 600.000 prebivalcev Bosne in Hercegovine do 1. marca. Predvideno je bilo, da bodo zbrali 450 milijard Sdin. Toda mnoga podjetja bodo še vpisala posojila, ko bodo sprejela svoje zaključne račune za lansko leto.

S temi sredstvi in pa seveda še s sredstvi iz drugih virov bodo v tej republiki asfaltirali 1860 km cest.

Tujec v Jugoslaviji

Tujci zaanja leta vse pogo- steje vlagajo prošnje, da bi se za stalno naselili v naši državi. V Jugoslaviji živi danes na 250.000 tujcev. Polovica teh so egejski Makedonci, ki pretežno živijo v Makedoniji, drugi pa so največ naseljeni na Hrvaškem in v Srbiji.

Po zakonu se stalna naselitev dovoli tujcu, ki je dobil politični azil, nato tistim, katerih ožja rodbina živi stalno v Jugoslaviji, kot tudi tujcem jugoslovanskega rodu ali če so sklenili zakon z našim državljanom. Le izjemno se lahko dovoli stalna naselitev tudi v primerih, ko vsi ti pogoji niso izpolnjeni.

Povečano število takih prošelj povzroča precej težav organom notranjih zadev, ker nekateri od teh pogojev niso dovolj natančno določeni. S predpisom na primer ni ugotovljeno, kaj je treba razumeti pod materialno preskrbljenostjo, kar je sicer eden glavnih pogojev za stalno naselitev, prav tako ni precizirano katerim tujcem jugoslovanskega rodu se lahko izda dovoljenje za stalno bivališče.

KDO VSE BI SE RADI VRNILI?

Najpogosteje težave so z osebami, ki so se z izpisom iz jugoslovanskega državljanstva izselile, sedaj pa bi se radi vrnilo. To so največkrat Turki, Zidje in Siptari. So primeri, ko naši nekdanji državljani, ki so se po vojni izselili, ne vlagajo pri naših predstavništvih samo prošnje za vrnitev, temveč ko pridejo k nam na privatni obisk ali ko potujejo skozi Jugoslavijo, ostanejo neprijavljena, nato pa zahtevajo, da se jim odobri stalno bivanje.

Za naselitev pristijo celo volksdojčeri in ubeli emigranti, ki so zaradi sodelovanja s sovražnikom po drugi svetovni vojni pobegnili iz Jugoslavije. Pri tem se sklicujejo na svoje jugoslovansko poreklo in trdijo, da s tem ustrezajo zakonskim predpisom.

EKONOMSKI IZSELJENCI

V Jugoslaviji živi tudi večje število ekonomskih izseljencev povratnikov. To so pretežno ameriški državljani, toda po naših zakonih se ob enem obravnavajo kot jugoslovanski državljani. Njim se je doslej obnavljalo stalno bivanje, v zadnjem času pa tega ni več, saj se tako smatrajo kot jugoslovanski državljani. Vendar pa sami še zmeraj prosijo za status stalno naseljenih tujcev, ker se bojijo, da bi jih ameriške

oblasti lahko obravnavale kot izključno jugoslovanske državljane in jim odvzele pravice iz socialnega zavarovanja, ki so si jih pridobili v ZDA. Vendar ta strah ni utemeljen, ker sta se vladi FLRJ in ZDA dogovorili da imajo ti državljani še naprej pravice, ki so si jih pridobili v ZDA, čeprav imajo pri nas status Jugoslovancov.

STROŽJI POGOJI

Predlagano je, da bi pri reševanju prošelj za stalno naselitev v Jugoslaviji predpisali strožje pogoje. Tisti, ki imajo dvojno državljanstvo, bi posledje tudi po zakonu bili obravnavani kot Jugoslovanci s čimer bi izgubili status tujca. Se naprej bi lahko uporabljali svoje polne liste, toda samo zunaj Jugoslavije. Osebam, ki so se z izpisom iz jugoslovanskega državljanstva po vojni izselile, bi tudi posledje ne dobile dovoljenja za stalno bivanje pri nas. Zavržene bodo tudi prošnje za stalno bivanje, ki bi jih vložili volksdojčeri in ubeli emigranti.

Vsestransko naj bi se ocenila tudi materialna možnost tujcev, ki bi hoteli živeti pri nas. To je doslej v različnih krajih različno tolmačeno. Materialno preskrbljenost, kot enega izmed pogojev naselitev, bi tujec izpolnil, če z dokumenti dokaže, da ima sredstva, ki mu omogočajo živeti tako, kot živi povprečni Jugoslovanci.

V. S.

Novi bankovci po 100 din

S 1. aprilom pridejo v promet nova bankovca po 100 Dinarjev (vreden bo torej deset starih tisočakov). Narodna banka Jugoslavije bo z njimi olajšala poslovanje v gotovinskem prometu. Na novem bankovcu bodo vsa besedila na prednji in hrbti strani napisana v vseh treh jezikih naših narodov in v obeh pisavah (latinici in cirilici).

20-letnica Novega Beograda

11. aprila letos se bo začela proslava 20. obletnice, odkar so začele mladinske delovne brigade graditi Novi Beograd. Tokrat se bodo v novem mestu sestali njegovi sedanji prebivalci in graditelji mesta, hkrati pa se bo začela letošnja mladinska delovna akcija v Novem Beogradu. Za novo mesto bodo letos porabili 600 milijonov novih dinarjev.

Usklajevanje cen in osebnih dohodkov

V februarju so bile cene le za 2,5 odstotka višje kakor pred letom dni — Počasnejše naraščanje osebnih dohodkov se vsklajuje z uspehi v produktivnosti dela in s poslovnimi uspehi v gospodarstvu

Lani smo v marcu opazili prva znamenja, ki so kazala, da se je naraščanje cen ustavilo. Indeks cen na drobno, ki ga mesečno objavlja republiški zavod za statistiko, je bil do oktobra celo pod ravni- njo v marcu in se je šele na- zimo nekoliko povečal, kar je opaziti vsako leto. V decembru so bile cene le še za 3,3 o višje kakor v istem mesecu prejšnjega leta, v januarju letos za 2,7 o in v februarju za 2,5 o.

To seveda velja le za po- prečje cen, ki je rezultat po- sameznih podražitev in poce- nitev. Cene živil so bile v fe- bruarju deloma pod lanskop- ravni- njo v tem mesecu, med- tem ko so bili tekstilni izdel- ki za 1,6 o dražji, cene obu- tve so bile višje za 4,5 o in cene pohištva za 5,1 o. Apar- ati za gospodinjstvo so bili cenejši za 6,6 o. Najbolj pa so nasproti lanskemu febru- arju narasle cene obrtniških storitev, namreč za 9,6 o.

Tudi življenjski stroški štiriclanke družine so bili letos v februarju le za 3,5 o višji kakor lani v februarju, čeprav so stroški za stano- vanje (najemnine) narasli za 23 o. Stroški za obleke in obutev so bili višji za 3,3 o, medtem ko so stroški za hra- no in pijačo ostali v glav- nem na lanski ravni.

Ustalitev cen je vplivala tu- di na gibanje osebnih dohod- kov, ki so zadnja leta nara- ščali v glavnem zaradi rasto- čih življenjskih stroškov. To usklajevanje osebnih dohod- kov z življenjskimi stroški se je zavleklo še v leto 1967. V prihodnje pa bo gibanje osebnih dohodkov vse bolj odvisno od rezultatov na po- dročju produktivnosti dela in od doseženih poslovnih uspe- hov v gospodarstvu. Ze lani je bilo opaziti počasnejše na- raščanje osebnih dohodkov: V Sloveniji so se povprečni osebni dohodki leta 1966 še povečali za 32 o, lani pa le za 10 o, medtem ko so bili povprečni življenjski stroški nasproti prejšnjemu letu viš- ji za 7,8 o. Tako so lani re- alni osebni dohodki narasli za 2 o, kar približno ustre- za povečani produktivnosti dela.

Povprečno so znašali lani osebni dohodki v družbenem sektorju 91.000 starih din, in sicer v gospodarstvu 88.600 din, v negospodarstvu pa 105.400 din. V posameznih dejavnostih in panogah pa so bila ta gibanja zelo različna, odvisna od gospodarskega

položaja panoge in od počas- nejše ali hitrejše uskladitve osebnih dohodkov s poveča- njem življenjskih stroškov v letu 1966.

V črni metalurgiji in pre- mogovništvu se povprečni osebni dohodki lani zaradi poslabšanja gospodarskega položaja niso zvišali in so ostali na ravni 87.900 oziroma 93.600 din. Tudi v barva- sti metalurgiji so narasli le za 2 o na 106.000 din. Precej pa so narasli v industriji gradbenega materiala, namreč gradbenega materiala, namreč

za 20 o na 96.700 din, nada- lje v elektrogospodarstvu za 17 o na 131.700 din v kovin- ski industriji za 14 o na 91.100 din.

V kmetijstvu se je popreč- je osebnih dohodkov poveča- lo za 12 o na 80.300 din, v gradbeništvu za 13 o na 84.900 din (v projektantskih organizacijah za 15 o, na 171.600 din), v železniškem prometu za 9 o na 89.100 din in v cestnem prometu za 15 o na 103.300 din. Precej je naraslo poprečje v zunanji trgovini, namreč za 18 o, na

145.500 din in v poslovnih združenjih celo za 32 o, na 161.300 din, medtem ko se je v notranji trgovini povečalo za 11 o, na 96.600 din. S po- dročja negospodarstva je omeniti povečanje poprečja v šolstvu za 10 o na 102.300 din, v zdravstvu za 5 o na 101.800 din in v socialnem varstvu za 13 o na 79.800 din. Znatno zboljšanje oseb- nih dohodkov zaznamujemo v upravni službi: pri republi- ških državnih organih za 15 odstotkov na 125.800 din, pri občinskih za 18 o na 102.800 din, pri zveznih organih (predvsem v carinski službi) za 35 o na 106.500 din in v pravosodju za 19 o, na 124.500 dinarjev. F. Seunig

Varna vožnja po naših cestah

Med zadevami, o katerih razpravljajo te dni v republi- ški skupščini, je tudi predlog republiškega sekretariata za notranje zadeve, naj bi izda- li republiški zakon o varnosti prometa na cestah. Temeljne zadeve so seveda urejene z zveznim zakonom, vendar je republikam prepuščeno, da nekatere zadeve same uredi.

Gre torej za predlog, naj bi tak zakon izdali. Predla- gatej pa že tudi pove, kate- re zadeve naj bi zakon vse- boval in tudi kako naj bi jih uredil. S tem je uveljavljeno načelo, naj bi v skupščini sprejemali zakone v treh fa- zah: najprej predlog za izda- ljo zakona, nato osnutek za- kona in končno predlog ter sprejem zakona. Tako imajo zlasti občani, vse zainteresi- rane organizacije in občinske skupščine dovolj časa da o problemih, ki jih je treba urediti, razpravljajo ter po- vedo tudi svoje mnenje. Ker pa je varnost cestnega pro- meta taka zadeva, ki zanima vse občane, je prav, da se seznanimo z nekaterimi bist- venimi predlogi sekretariata, da bi lahko namreč tudi po- vedali svoje mnenje o njih.

Po tem predlogu naj bi v medkrajevnem prometu sme- li sprejemati avtobusi le to- liko potnikov, kolikor je se- deže. Če je poln, bo odpe- ljal naprej. Izjema je le mest- ni promet, kjer bi smeli pot- nici tudi stati. Seveda bo te- žava, če bo hotel potnik sa- mo do naslednje postaje. Do- slej ga je spredovnik pustil noter. Po tem predlogu pa te- ga ne bo smel storiti. Najbrž je to stvar, ki jo je treba dobro premisliti, preden naj bi obveljala.

Kolesa bodo po tem pred- logu morala imeti brezhibne zavore, zvoncec, rumeno refleksno steklo na pedalih in luč, kar je vse v intere- su samega voznika. Dva se na kolesu ne bi smela pelja- ti, razen če pelje otroka, sta- rega do osem let in če je montiran zanj sedež ter na prednjih vilicah stopalki za noge.

Precej predlogov je, kako urediti vožnjo z vprežnimi vozili. Voz mora imeti zadaj odbojna stekla, voznik mora peljati vprego za vajeti, tovor mora biti varno naložen, voz- nik ne sme biti mlajši kot 12 let in podobno. Ponoči bi bi- lo vođenje živine po cesti pre- povedano. Lahko jo je voditi po cesti le, če ima vodil luč, voditi jo mora po skrajnem desnem robu ceste itd.

Za traktorje predlagajo ti- sto, kar je že zdaj v rabi. Če

pa vleče drug voz ali delovni stroj, mora biti ta prav tako osvetljen in označen. Kopica predlogov je še, kako urediti vozniške izpite. Novo je na primer to, da bo moral kriti stroške izpita kandidat sam, seveda pa je treba tudi dolo- čiti, kateri izdatki se štejejo za stroške vozniškega izpita.

Posebno vprašanje, ki je bi- lo sporno že doslej, je kam naj se steka denar iz denar- nih kazni. Po enem predlo- gu naj bi ustanovili poseben sklad za prometno varstvo, po drugem pa naj bi se ste- kal v republiški proračun.

Seveda je to le nekaj vpra- šanj, ki naj bi bila urejena z republiškim zakonom. Uredi- ti pa jih je treba, ker zdaj takega zakona nimamo in ne- katerih zadev zvezni zakon sam ne ureja.

V. J.

Kmetijski nasveti

Hibridna koruza

■ Koruza, nekdanj žito revnih ljudi imenovana, je za Jugoslavijo najvažnejša poljščina. Zrnje ima veliko krmno in prehrabno vrednost, v industriji pa postaj vse važnejša surovina, iz katere je mogoče izdelati na desetine koristnih snovi in izdelkov. Ker pa je njen pridelek veli- ko odvisen od kakovosti semena, se pobliže seznanimo s hibridno koruso in sortami, primernimi za naše podnebje.

Koruza je tujeprasična, zato je raziskovalce že od nekdanj zanimalo, kaj bi se zgodilo, če bi rastlina dalj ča- sa opravevala sama sebe. Pri poizkusih so ugotovili, da je taka rastlina iz leta v leto slabotnejša, njen pridelek pa vse manjši. Po nekaj letih so se ohranili samo življenjsko najbolj sposobni potomci, njihove lastnosti pa so se izčisti- le in izenačile.

■ Ostrmeli pa so, ko so te rastline oprasili med seboj. Potomci tega križanja so dalj zelo velik pridelek, rastline pa so bile krepkejše, ker so se lastnosti križancev opleme- nitile. Odkriti pojav so imenovali heterozo, tako pridoblje- no seme pa hibridno seme. V nadaljnjih poskusih so izme- rili, da daje hibridno seme za četrtino večji pridelek, če vsi drugi vplivi ostanejo nespremenjeni.

ZDA, ki so po pridelku korusa daleč na prvem mestu v svetu, so se tega najprej oprijeli. Njihovi zlahtnitelji so iz korus zobank vzgojili hibride, ki pri nas prepoznajo do- zori- jo. Zabevne in dolgoletne dela so se lotili tudi naši zlahtnitelji v Zemunu, Ljubljani in Zagrebu in pri tem dosegli lepe uspehe.

■ Poskusji v Sloveniji so pokazali, da sta za slovenske razmere primerni le dve ameriški sorti: wisconsin 270 in pioneer 388. Izredno dobre rezultate pa so dali novejši av- strijski hibridi: austria 286 in austria 290, vzgojeni v Gleis- dorfu na štajerskem. Lepe uspehe so dali tudi zemunski, zagrebški in ljubljanski hibridi, ki povečini še nimajo trgo- vskih imen, marveč le številčne oznake. Inž. M. L.

Vaše zaloge

so mrtev kapital v skladiščih! Razprodajte jih in pomagajte si z denarjem, ki ga boste dobili na ta način! Obvestite javnost in kupce, koliko odstotkov popusta ste namenili za blago iz zalog! Pri tem Vam najbolj učinkovito pomaga oglas v lokal- nem tedniku!

Les bo zdaj spet lahko prodati

Kmet — lastnik večjega gozda je ponudil gozdnemu gospodarstvu jamski hrastov les. Menil je, da še predolgo leži v gozdu, ne da bi kdo povprašal po njem. Ni ga ho- telo prevzeti, ker za tak les ni našlo kupcev. Kmet je na- redil z njega drva in jih ho- tel prodati. Kupeca bi si mo- ral poiskati sam. Pa so ga opozorili, da je to protizako- nito. Če ga pri taki prodaji zaloti gozdarski inšpektor ali ga prijavi kdo drug, bo pla- čal kazni. Ves les, ki ga ne porabi za lastno gospodar- stvo, mora oddati — seveda za ustrezno plačilo — goz- dnemu gospodarstvu. Vsaka druga trgovina zasebnih last- nikov gozdov z lesom je po zakonu o gozdovih prepove- dana.

Lastnik gozda ni hotel pri- ti navzkriž z zakonom. Les pa je moral prodati, da mu ne bo segnil v gozdu. Od

gozdnega gospodarstva je zahteval, naj ga prevzame. Tihih lastnikov gozdov je bilo vsak dan več, čeprav so nekateri tudi izkoristili prilo- žnost in pro- les drug- gim kupcem. Na gozdnem go- spodarstvu so začeli razpravl- jati, ali so res dolžni pre- vzeti od zasebnih lastnikov ves les, ki ga ti ne potrebuje- jo sami, dobili pa so dovolje- nje za posek. Po zakonu bi morali. Če gozdno gospodar- stvo ne ve, kaj početi z njim, se takemu prevzemu lahko togne le z omejevanjem pose- ka. To pa bi bilo spet v na- sprotnju z gospodarskim načr- tom. Poiskati je torej treba boljše pot.

Pred leti so omejili izvoz večine vrst tehničnega lesa, da ga ne bi primanjkovalo do- mači lesno predelovalni indu- striji. Poraba lesa pa se zmanjšuje. Rudniki ga nado- meščajo z drugim materia-

lom. Pohištvena industrija nadomešča porabo kakovost- nega lesa z tvernimi plošča- mi. Manj ga porabijo pri elektrifikaciji, v gradbeništvu in drugod. Posekali pa bi ga lahko letno toliko kot v mi- nulih letih. Torej je spet mož- no povečati izvoz. Gozdarji pravijo, da je to celo nujno, da ne bi bilo treba omejeva- ti sečneje listavcev pod načr- tovanje.

O tem so se gozdna gospo- darstva sporazumela z lesno predelovalno industrijo, da jih ne bi po nepotrebnem ovirala pri izvozu lesa. Za izvoz lesa je namreč treba dobiti dovoljenje. Tako dovoljenje pa je še pred tedni bilo moč dobiti le za bukov les C raz- reda. Gozdna gospodarstva pa pri nas niso našla kup- cev tudi za hrastov les C raz- reda in celo za smrekove dro- gove za impregnacijo pod osem metrov dolge. Gozdno

gospodarstvo Ljubljana bi lahko zbralo okrog 1000 ku- bičnih metrov takih drogov, pa jih ni upalo prevzeti od zasebnikov, dokler ni vedelo, komu jih bo lahko prodalo. Izvoz takih viškov lesa bo v prihodnje olajšan, čeprav bo sistem izvoznih dovoljenj še ostal.

Poživljena trgovina z lesom pa ne bo bistveno vplivala na zvišanje cen. V državah, v katere izvažamo les, cene ni- so toliko višje, da bi lahko vplivale na naš trg. K naši ceni je namreč treba priste- ti še prevozne stroške. Ti pa so precej visoki, kar otežko- ča izvoz zlasti iz notranjosti države. Pravijo, da je cena hlodovine v Nemčiji celo niž- ja kot pri nas, pa se je na- šim podjetjem ne splača uva- žati od tam zaradi drugega prevoza. Lahko pa se nekoli- ko spremenijo cene posamez- nih vrst lesa, ki ob otekoče- nem izvozu in s predpisova- njem najvišjih dovoljenih cen niso bile uskladene z drugi- mi vrstami lesa.

J. PETEK

Dovolite mi, prosim, da se predstavim! Tableta sem, ime mi je TETIDIS, moja življenjska naloga pa je pomagati pri zdravljenju kroničnih pijancev. Strokovnjaki mi pravijo tetraetiltiuramdisulfid in mojemu najstarejšemu predniku je ime Antabus. Okrogla sem, krem barve, velika 13 milimetrov in teška 6 desetink grama. Po obliki imam na svetu milijone in triljone sorodnikov, pa tudi moje krvno sorodstvo se šteje v milijone. A vendar je to, kako sem sestavljena, majhna skrivnost naše hiše. »Tetraetiltiuramdisulfid« — to je bilo vse, kar so o meni vedeli, preden so se odločili, da bi me pričeli izdelovati doma. To je bilo leta 1958...

Kako se je rodil TETIDIS®

Vzemite me še enkrat v roko (ne v usta, sicer vam lahko postane slab!) — res samo 13 milimetrov in šest desetink grama me jel! Ti skromni gram-milimetri vam najbrž kaj malo povedo o dveh, za farmacevte in kemike tako pomembnih besedah: TOTALNA SINTeza?

Morda ne razumete niti teh dveh besed? »Totalna« pomeni popoln, celoten, »sinteza« pa spojitve. Tuja izraza uporabljamo zato, ker v farmaciji veliko več pomenita kot na primer POPOLNA SPOJITEV. Da to drži, boste spoznali, če mi boste potrpežljivo sledili na izletu skozi tovarno.

Pojdite z menoj, oblecite belo haljo, prsostrujate rojstvu Tetraetiltiuramdisulfida, pa boste spoznali totalno sintezo!

Farmaceutske pripomočke za zdravljenje kroničnega alkoholizma smo pri nas do leta 1959 uvažali z Zahoda pod najrazličnejšimi imeni. Ker je potrošnja tega zdravila iz leta v leto naraščala, so naši farmacevti pričeli misliti name-

ekonomičnost moje izdelave — vsak gram raztresenih ali kako drugače neizkoriščenih kemikalij, bi pozneje v industrijski proizvodnji pomenil lahko veliko nepotrebno izubo in podružitev končnega izdelka.

V tem času so izbrali opremo in določili vse glavne podatke za izgradnjo industrijske proizvodnje ter iskali tudi najmanjše možne napake v računu donosnosti.

Šele potem so se začele za mojo bodočo uporabo bistvene preiskave: kemična preiskava, ugotavljanje strupenosti na poskusnih živalcah in klinični poskusi na ljudeh.

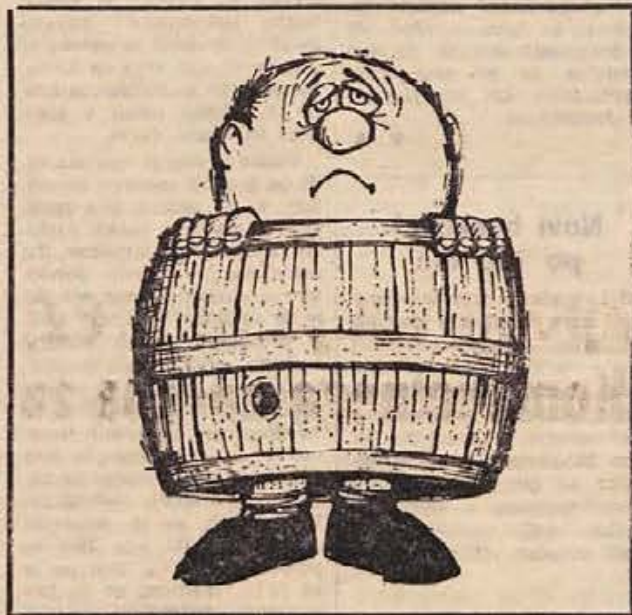
S kemično preiskavo so ugotovili, koliko je moja osnovna sestavina — tetraetiltiuramdisulfid — zares čista. Čim večji odstotek te snovi je v končnem izdelku, tem boljše je zdravilo. S stotinkami odstotka nezaželenih primesi, ki se jim pri industrijski proizvodnji na žalost ne da popolnoma izogniti, se ponasajo najbolj znane far-

Alkoholizem je na področju naših treh časnikov domala že tradicionalna šiba božja. Čeprav se razmere z izboljšanjem življenjskih pogojev spreminjajo, ne gre zanemarjati zla, ki razdira družine in zmanjšuje delovno sposobnost že tako zapostavljenih krajev. Tovarna zdravil KRKA iz Novega mesta, ki je februarja dosegla rekordno mesečno proizvodnjo, vredno več kot eno milijardo starih dinarjev in se uvršča s svojimi antibiotiki, z drugimi zdravili in s kozmetičnimi

izdelki v vrh jugoslovanske farmacevtske industrije, je začela svojo pot pred dobrimi trinajstimi leti prav s tabletami. Tablete so že tako udomačeno zdravilo, da redkokdo pomisli, koliko truda je treba, preden jih lahko industrijsko izdelujemo. Za boljšo predstavbo o tem smo izbrali življenjepis skromne tablete TETIDIS, ki vas bo seznanila z ljudmi, živalmi in s stroji, ki so ji pomagali na svet...

maceutske tovarne na svetu. Tem najmanjšim stotinkam so se morali približati tudi moji strokovnjaki!

Od teh nezaželenih primesi je odvisna tudi strupenost, ki jo preizkušajo na živalcah: miših, podganah in morskih prašičkih. Tu živi cela farma teh potrpežljivih, za medicino tako dragocenih bitij. Prav gotovo bi zaslužile spomenik, saj jih je morala poginiti že cela vojska, preden so zdravila uporabna. Vsako zdravilo gre stokrat skozi njihove želodce, ožilje in organe, preden sploh lahko pomislimo na klinične poskuse v bolnišnicah, kjer pridemo zdravila prvič v stik s človekom, ki nas potrebuje. Dolgotrajne in natančne klinične preiskave v različnih bolnišnicah, pod različnimi okoliščinami pa so glavno spricevalo za začetek redne proizvodnje.

V polavtomatskih in avtomatskih tabletkah sem dobila pod pritiskom jeklene štanice — uh, kako me je stisnilo! — končno obliko: trinajst milimetrov in šest desetink grama!

Po pločevinastem kanalčku sem zdrsula v veliko posodo na belkast kup, v katerem je bilo na tisoče mojih sestric. Ležale smo kar druga na drugi, ene pokonci, druge počez, in radovedno kukale čez rob posode, pred katero je stal človek v beli halji in si nekaj zapisoval.

Tako sem torej bila rojena!

Nekaj mojih sestric so vzeli s kupa zaradi kontrole teže, trdnosti razpadnosti (raztopnosti v slini) in seveda predvsem zaradi ugotavljanja, koliko tetraetiltiuramdisulfida imamo v trebuščkih.

Nas pa so donesli v emalahirnico. Tu so nas po petdeset in petdeset stresali v stekleničke, prilepili nanje listke z mojim imenom in drugimi podatki ter zaprli v lično skatlico.

IN KONČNO: SLOVO

Zdaj stojimo na mizi v ordinaciji nevropsihiatra. Sestra nas je vzela iz skatlice, ko je nekaj zapisala z nalepke, in tako prav dobro vidim po svetli veliki sobi. Sončni žarek, ki je posijal skozi rjavo steno naše stekleničke, me je prijeto božal po hrbtu. Pozor! Nekdo je potrkal!

Vstopil je visok, bled človek. Lepo počesan in vlijuden. Doktor Mitja mu je ponudil stol.

»Tovariš zdravnik...« prsti na roki, ki jo je položil na mizo so drgetali kot starčku, čeprav mu ne bi prisodila niti trideset let.

Stekel je pogovor, najprej tečaj in obupen — nekaterih besed sploh nisem razumela — nato pa vedno bolj topel, prijateljski. V motnih očeh moža s tresočimi se rokami je zasijala iskrica upanja. Stisnil je stekleničko z nami teano v pest:

»... bom, bom, tovariš zdravnik... Hvala lepa, tovariš zdravnik! Na svidenje...«

Hvala lepa, tovariš magistri, inženirji, laboranti in pakovalke! Hvala lepa, kanarček, morski prašički in tabletki! Skoda, ne bomo se več videli...

M. MOSKON

ZAČETEK V LABORATORIJU

Moj kemijski sestav ni nobena skrivnost, saj ga lahko najdete v vsaki strokovni knjigi. Vendar je pot od teoretične formule do stekleničke z zdravilom dokaj bolj samotana in naporna, kot si lahko mislite. Zabiti žebelj ni nobena posebna umetnost, toda če ne veste, da ga je najlažje zabiti s kladivom, bo treba obvezati marsikateri prst, preden bo žebelj do glavice zlezal v les ali steno! Tako nekako je tudi v kemiji: na desetine je načinov za pridobitev tetraetiltiuramdisulfida!

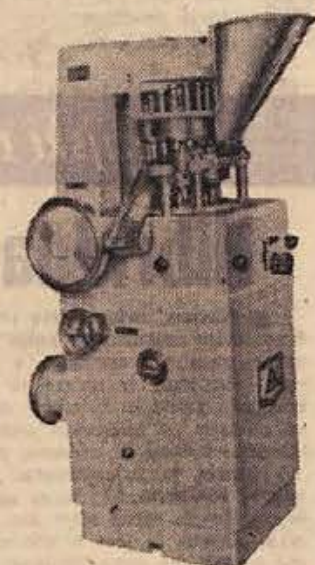
Najprej je treba misliti na možnost za nabavo domačih surovin, nato na ceno (rentabilnost) in ne nazadnje na kakovost, ki je odvisna od iznajdljivosti, izkušenj in naprav, ki so na razpolago za proizvodnjo. Preiskave in priprave za moje rojstvo so zapali dipl. inženirju kemije Radu Cimermanu. Tisoč obrnjenih listov v naši strokovni knjižnici in tisoč poskusov v laboratoriju je po šestih mesecih dalo zadovoljiv uspeh!

Takrat sem bila še nedoločen kupček rumenkasto sivega prahu, sestavljen iz samih čudnih kemikalij: od zoprnodišočega dietilamina, prek strahotnega strupa CS₂ (ogljikov žvepce) do kalijevega fericianida (zmanega tudi pod imenom rdeča krvoločna sol) in kislin ter lugov.

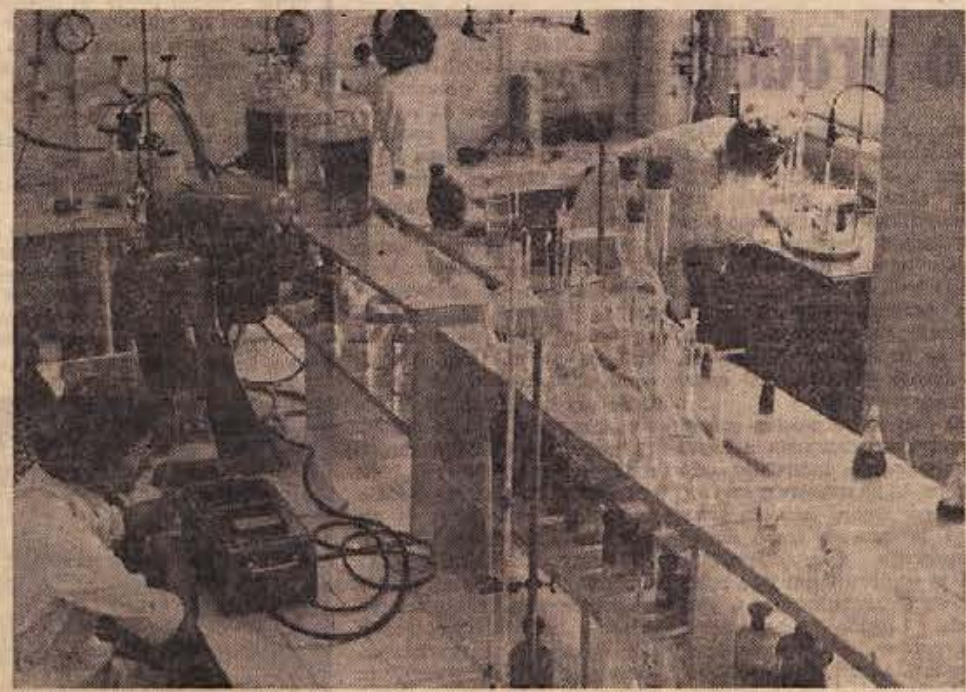
Ko je bil laboratorijski del mojega življenja v glavnem za mano, sem prestopila v polindustrijo.

ŠE VEDNO PREISKAVE

Tu me je spet čakala vrsta preiskav in poskusov. Najprej so ponovno pretehtali

Sodoben stroj za izdelovanje tablet

Pogled v farmacevtski laboratorij za kemične preiskave

SPOČETJE V »KANARČKU«

In končno smo začeli z industrijsko sintezo moje osnovne sestavine.

V mračnem spodnjem prostoru obrata za kemijsko sintezo v Ločni pri Novem mestu stoji od vhoda na desni strani trebušast lonec — reaktor. Pobarvali so ga z rumeno barvo in kmalu se ga je prijelo ime »kanarček«. V

njem in v napravah okrog njega je stekla dvostopenjska sinteza tetraetiltiuramdisulfida. Kanarček je zelo prižadeven reaktor: pričel je mešati, segrevati, ohlajevati, dokapavati in natančno meriti drobne molekule mojega bistva.

Tehniki in laboranti so spoštljivo hodili okrog njega. Kaj tudi ne! Uživanje ogljikovega žvepca lahko pripelje človeka do popolne blaznosti, rdeča krvoločna sol pa vas spo-

mni na »ciankalije, dobro znan med zastrupljeni, ker kdor ga le enkrat pogoltne, ga nima nikoli več priložnosti spoznati. Pa vendar se ne bojte: v meni ni niti sledu teh strupov, saj kontrolni laboratoriji nenehno bedijo nad kakovostjo končnega izdelka, ki ne sme imeti niti sledu nezaželenih in nevarnih sestavin.

Rumenkasto siv prašek, ki ga pridobemo s sintezo, se prekrizalizirajo, očistijo in presušijo, preden gre v vreče in v skladišče kot čista osnovna surovina za izdelovanje tablet.

VELIKA DRUŽINA

Na žalost te surovine ni mogoče kar same uporabiti za izdelavo tablet. Izdati vam moram, da sem sestavljena še iz vrste drugih primesi. Najprej se po izkušnjah zdravnikov določi količina, ki je najbolj primerna za enkratno uživanje. Ta znaša pri nekaterih tabletah le nekaj stotink grama. Tableta pa seveda ne more biti velika kot bučikina glavica! Prostor do primerne velikosti je treba zapolniti s primerno užitno sestavino. In ker običajno te sestavine nočejo držati skupaj kar same od sebe, primestajo še želatinsko lepilo. Po mešanju, vlaženju, gnetenju, sejanju, sušenju, zrnju in dodajanju drsnih snovi za boljšo oblikovanje je gmota končno pripravljena za tabletranje.

Ne razmišljajo o novem delavniku

V novomeški Industriji obutve je zaposlenih 200 ljudi — Povprečni mesečni dohodek 800 Ndl — Lanskoletni poslovni uspeh je bil dober — Proizvajajo največ le za domače tržišče — Zaradi proizvodnje, ki terja večimensko delo, ne morejo preiti na nov delovni čas

Pred nekaj meseci je Industrija obutve iz Novega mesta slavila svojo 20-letnico. Skorojda neopazno je šel njihov jubilej mimo nas. Industrija obutve je v teh letih prerasla v podjetje, ki ima 200 zaposlenih, od tega polovico žensk.

Podjetje izdeluje delavsko zaščitno in športno obutve. Tehnološki proces je organiziran tako, da poteka v serijah, ki se menjujejo. Proizvodni proces poteka v različnih stopnjah, ki pa niso razmejene tako, da bi tvorile celoto. Proizvodni postopek se začne v prikojevalnici, se nadaljuje v šivalnici, sledijo pa vse ostale delovne operacije, ki se zaključijo z montažo. Tehnološki čas proizvodnje je daljši od delovnega časa, kar se loplo točko suši.

Dnevna proizvodnja presega 10.000 parov čevljev, od katerih je dokončno izdelanih kakih 600 do 800 parov.

Lanskoletni predvideni plan so presegli za 10 odst. Poslovni uspeh je bil dober, saj je na sklade odpadlo kar 54 milijonov S din. Proizvodnja v podjetju poteka po zadanih nalogah in predvidenih planih.

V industriji obutve proizvajajo skoraj samo za domače tržišče. Lani so izvozili v SSSR le 10.000 parov čevljev. Doma tesno sodelujejo z vsemi industrijskimi podjetji čevljarstva. S svojimi izdelki oskrbujejo železničarje, gozdarje, industrijske delavce, rudarje. Ker vsak od njih zahteva glede na speci-

fičnost dela posebno vrsto obutve, so serije majhne in ne morejo preiti na serijsko proizvodnjo.

Letošnji načrti, ki so si jih zastavili, obsegajo predvsem ureditev in prenavljanje stavbe, skladišč, parkirišča, in uveljavljanje vseh zaščitno-varstvenih predpisov.

V Industriji obutve še ne razmišljajo o prehodu na nov delovni čas. Največ delavcev dela le v eni izmenici, pri sedanjem načinu proizvodnje pa so posamezna vozka griata, kjer morajo delati v dveh izmenah. Da bi izpopolnili sedanj način proizvodnje in ustvarili pogoje za novi delavnik, bi morali s pomočjo novih strojev najprej izpopolniti prav te proizvodne enote.

S prehodom na nov delovni čas bi se tudi v Industriji obutve pojavljale prav tiste težave, ki ga spremljajo.

Kljub temu da imajo delavci v tem podjetju poskrbljeno za toplo prehrano na delovnih mestih, ostaneta nerešeni dve vprašanji: otroško varstvo in prevoz. Prevoz delavcev pa je v Industriji obutve še posebno pereč, saj je mnogo zaposlenih iz oddaljenih krajev.

Dolenjske Toplice: bazen s toplo vodo?

Uprava zdravilišča v Dolenjskih Toplicah že ima načrte za razvoj v bližnji prihodnosti. Med drugim je predvideno, da bi na vzpetini zgradili rezervoar za termalno vodo, ki bi polnil tudi športni bazen. Razen tega bi radi uredili manjši bazen za otroke in restavracijo. Če bi se jim to posrečilo, bi Dolenjske Toplice postale nedvomno še bolj privlačne ne le za domače, marveč tudi za tuje goste.

Lani 907 gostov

Dolenjske Toplice je lani obiskalo 742 domačih in 165 tujih gostov. Domači turisti so prenočili 6444-krat, tuji pa 7820-krat. Na nedavnem občnem zboru turističnega društva so ugotovili, da se število gostov in dni bivanja v Dolenjskih Toplicah vsako leto poveča. Povedali so tudi, da zaradi pomanjkanja denarja lani niso asfaltirali parkirišča in namestili propagandne table, kot je bilo predvideno. D. G.

Tudi na cesti smo ljudje...

V soboto, 9. marca popoldne je pridivil na Mestne njive volkswagen NM 70-28 in z nezmanjšano hitrostjo drvel mimo blokov. Oblaki prahu, ki jih je dvignil, se še niso poglobili, ko se je voznik že s prav tako noro hitrostjo vračal v dolino. Prebivalci naselja si takih obiskov prav gotovo ne želijo.

Gibanje zaposlovanja in brezposelnosti na področju Komunalnega zavoda za zaposlovanje

Skupščina Komunalne skupnosti za zaposlovanje Novo mesto predlaga »Prioritetne kriterije pri zaposlovanju« za ublažitev problema brezposelnosti.

Zaposlovanje je bilo v letu 1967 dokaj razgibano, toda končni rezultat ni razveseljujiv, saj kaže skoraj nespremenjeno stanje števila zaposlenih. Po evidenci komunalnega zavoda za zaposlovanje, ki zajema občine Crnomelj, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica in Trebnje, je bilo v letu 1967 vključenih v delo 4.782 delavcev, prenehalo pa je delo 4.566 delavcem. Ker pa ta evidenca ne zajema vsega gibanja, se poslužimo podatkov o aktivnih zavarovancih. V posameznih občinah je poraslo ali padlo šte-

vtlo aktivnih zavarovancev tako:

	Št. 31. 12. 1966	Št. 31. 12. 1967	Razlika
Skupaj KZZ	29.714	29.704	-10
Crnomelj	3.789	3.743	-46
Krško	6.101	6.017	-84
Metlika	1.890	1.936	+46
Novo mesto	13.876	13.760	-116
Ribnica	2.007	2.044	+37
Trebnje	2.251	2.204	-47

Med aktivnimi zavarovanci so šteti tudi zasebni obrtniki, katerih število narašča.

V občinah Novo mesto, Metlika in Ribnica se je povečalo število aktivnih zavarovancev, v ostalih pa zmanjšalo. Za leto 1967 pa smo predvidevali porast zaposlenosti za en odstotek.

Zaradi takega gibanja v zaposlovanju pa se je povečalo število brezposelnih, ki so prijavljeni pri zavodu za zaposlovanje. Primerjava stanja brezposelnih v letih 1966 in 1967 nam kaže porast brezposelnih, seveda različno po občinah:

	Št. 31. 12. 1966	Št. 31. 12. 1967	Razlika
Skupaj KZZ	1.046	1.292	+246
Crnomelj	116	162	+46
Krško	285	329	+44
Metlika	46	83	+37
Novo mesto	445	428	-17
Ribnica	40	115	+75
Trebnje	114	175	+61

Število prijavljenih brezposelnih pa se je v januarju že povečalo. Med brezposelnimi je 57 odstotkov žensk, mlajših od 26 let pa je 53 odstotkov brezposelnih. Za denarna nadomestila in zdravstveno zavarovanje brezposelnih je

zavod lani porabil 339.733,00 dinarjev.

Vemo, da vsem, ki iščejo zaposlitev (prijavljeni in neprijavljeni pri zavodu), le-ta ni majno potrebna. Veliko pa je takih, ki jim je zaposlitev edini vir preživetja. Da bi vsaj delno rešili problem slednjih, je Skupščina komunalne skupnosti za zaposlovanje Novo mesto (sestavljena iz predstavnikov delovnih organizacij) sprejela »Prioritetne kriterije pri zaposlovanju«. Skupščina priporoča, naj organi upravljanja v delovnih organizacijah razpravljajo o teh kriterijih in jih vnesejo v svoje samoupravne predpise.

Ti kriteriji so: strokovni, socialni in ostali. Strokovni kriterij je osnovni, ostali pa služijo za določitev prednosti pri zaposlitvi. To pomeni, da bomo n. pr. za prosto delovno mesto ekonomskega tehnika izbirali kandidata samo izmed prijavljenih ekonomskih tehnikov. Kdo izmed njih bo sprejet, pa bo odločilno, v kakšnih socialnih razmerah živi. Če pa so tudi socialne razmere približno enake, bodo vplivali ostali kriteriji (vzrok prenehanja dela, delovna doba, doba čakanja na zaposlitev itd.).

Kriterij strokovnosti pa ne pomeni, naj bi zaposlovali samo strokovnjake. Pomeni, da moramo dosledno upoštevati dejanske zahteve delovnih mest glede zahtevane strokovnosti od visoke šole do priučenih delavcev.

Skupščina predlaga, naj bi imeli prednost pri zaposlitvi sledeči brezposelni po naslednjem vrstnem redu:

- Matere samohranilke in edini hranilci družin (seveda, če so brez zemlje ali obrti);
- samski brez družine

- (brez zemlje ozir. obrti);
- mladina staršev, ki nimajo posceti;
- kmečka mladina iz številnih družin;
- brezposelni, katerega za konec je zaposlen;
- ostali.

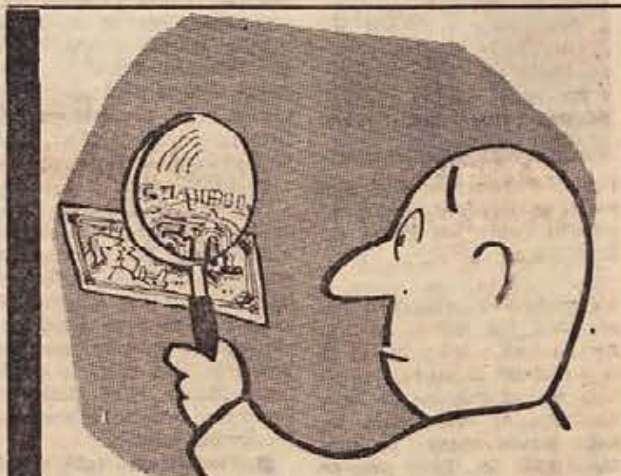
Če se na delovno mesto prijavi več brezposelnih iz iste kategorije n. pr. »mladina staršev, ki nimajo posestia pa bi upoštevali še dodatne kriterije v posameznih grupah (dohodek na družinskih skupnih članih, število otrok, doba čakanja na zaposlitev itd.).

Prejšni teden so sodelavci zavoda na sestankih z delovnimi organizacijami razpravljali o teh predlogih. Precej predstavnikov delovnih organizacij je bilo zadovoljno s »Predlogi«, ker jim bo olajšalo delo pri sprejemanju delavcev. Pa tudi bolj pravično bi bilo zaposlovati pridne in sposobne, a v težkem socialnem stanju.

A. KOCE

Letos 5 mednarodnih sejmov

Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani bo letos pet mednarodnih sejmov. V čisu prve mednarodne prireditve »Moda 68« je GR dobilo tudi novo razstavno dvorano, ki je je nedvomno velikega pomena za uspešen nadaljnji razvoj. Druga taka prireditve bo »III. Blo Ljubljana 1968«. V maju bo na GR 7. mednarodni sejem »Alpe-Adrija«, v juniju pa 8. mednarodni »Lesni sejem«. Septembra bo vsakoletni mednarodni »Sejem vin, žganih pljuč, sadnih sokov in opreme«, ki je tokrat že 14. po vrsti. Zaključna prireditve bo »Sodobna elektronika 68«.

Seveda, denar lahko povečate tudi tako — a verjemite, bolj koristno povečanje pa bo, če ga odnesete čimprej na hranilno knjižico pri

DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI v Novem mestu

ali pri njenih poslovnih enotah v Krškem, Metliki in Trebnjem!

Hranilno knjižico DBH lahko dobite tudi pri vseh poštah v občinah Krško, Metlika, Novo mesto in Trebnje!

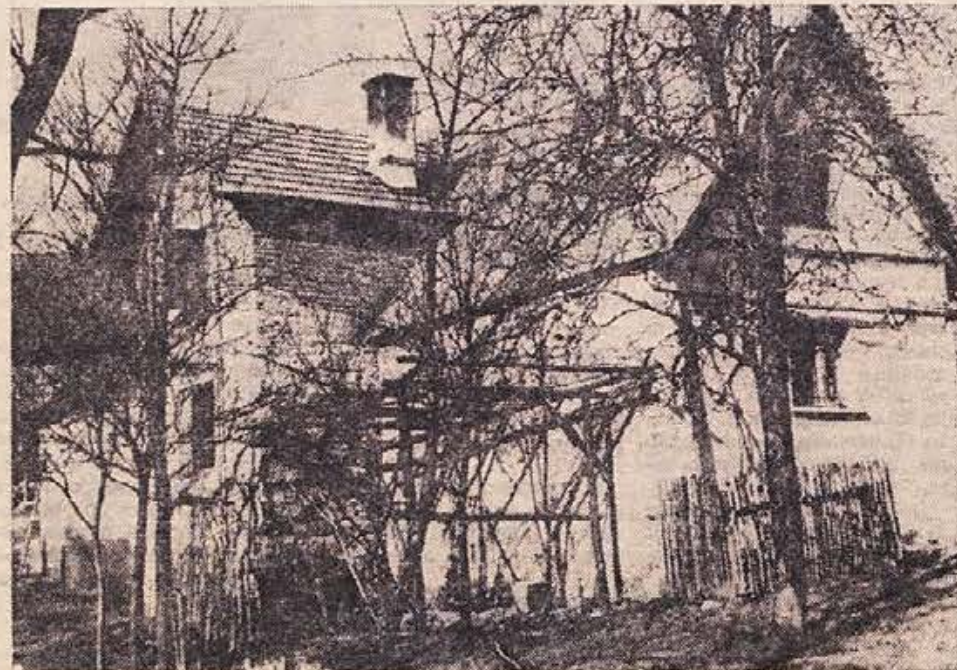
NAJNOVEJŠE

DBH v Novem mestu obrestuje hranilne vloge od 1. avg. 1967 dalje po zvišani obrestni meri:

- navadne po **6,50 %**
- vezane do **8 %**

Od Primoža Trubarja do Mira Cerarja

V Velikih Laščah so lani ukini dva obrata in ustanovili enega novega — Za turizem na tem koncu še nimajo pravega posluha — Nova šola je ponos Lašč — Moža in ženo so pokopali na isti dan — V kateri hiši na Raščici je bil rojen Trubar? — V domačiji Mira Cerarja — Do maja bodo razširili še zadnjih 300 m ceste proti Kureščku

Za tole hišo na Raščici menijo, da se je v njej rodil Primož Trubar

Po starih letih smo tokrat končno le obiskali nekatere izmed krajev bivšega kočevskega okraja oziroma območja, na katerem so ljudje včasih radi prebirali kočevske »Novice«. Tudi »Dolenjski list«, ki je zamenjal »Novice«, ima v teh krajih že precej prijateljev, pridobiva pa si tudi vedno več novih. Ti kraji so Velike Lašče, Raščica, Turjak, Rob in Osredek ter njihova okolica. Prihodnjic nameravamo obiskati Dobropoljsko dolino. Ta naš prvi obisk po mnogih letih pa ne bo zadnji, saj smo že sklenili, da jo bomo obiskali vsaj enkrat na mesec.

O mladih in maškarah

V Velikih Laščah smo najprej zavili v novo šolo »Primoža Trubarja«, kjer nam je direktor šole in občinski odbornik Niko Valjavec karžil obžalovanje, da nismo prišli dan prej, se pravi na pustni terek. Takrat so imeli namreč v šoli pionirji in mladinci zelo uspešno pustno zabavo. Kulturni del programa (recitacije, petje, prizorčki itd.) je

Franc Purkart iz Osredka nam je povedal, kako so gradili cesto od Roba do Kureščke

bil vsebinsko prilagojen pustovanju. Na zabavi so ocenjevali tudi maske, ki jih je bilo nad 100 in skoraj vse so bile zelo domiselne in lepe. Komisija ni pričakovala takega števila mask, pa tudi tako lepih ne. Prav zato se ni mogla odločiti drugače, kot da je vse pohvalila.

Letos so na šoli ustanovili športno društvo, nad katerim ima pokroviteljstvo kmetijska zadruga Velike Lašče. Društvo organizira tekmovanja in vaje za naslednje panoge: smučanje, košarko, šah in namizni tenis.

Prav zdaj končujejo razredna in medrazredna šahovska tekmovanja. Prvak se bo uvrstil na tekmovanje, ki bo ta mesec v Ljubljani.

V šoli se mora tudi vsak učenec 5. razreda naučiti smučanja. — Potrebno opremo (smučji, čevlje) so kupili s pomočjo KZ, seveda predvsem za učence, ki je nimajo, oziroma jim je starši ne morejo kupiti.

S šolo in šolskim športnim društvom precej tesno sodeluje Društvo prijateljev mladine, ki je lani organiziralo letovanje za 9 otrok v Pacugu ob morju, za kar so starši prispevali od nič do 140 Ndin. Za nekatere socialno šibke je prispevalo za letovanje tudi Društvo prijateljev mladine. Lani so misli sodelovali pri urejanju okolice nove šole in pripravili proslavo ob otvoritvi šole.

Laščanom manjka smisla za turizem

Turistično društvo Velike Lašče pa je menda za

spalo, čeprav je treba priznati, da je tudi na turističnem področju nekaj narejenega. Odkar so dobile Lašče novo šolo in nove bloke, tudi zasebniki skrbijo bolj za opepavo nis, predvsem fasad in za gojenje okrasnega cvetja.

Največ težav je menda z gostinstvom, ki nikakor ne najde prave poti. Precej prizadevanja je bilo treba, da so gostinci povečali izbiro brezalkoholnih pijač, kuhinjo pa imajo dobro — če je glasovom verjeti — le pri Koprivcu.

Vendar turistov ne manjka. Že letošnji prvi lep pomladanski dnevi so privabili na območje Pijave gorice in drugam kar trume izletnikov.

Posebno privlačna pa je okolica Velikih Lašč za šolske izlete, saj je tu tekla zibek slovenske književnosti: Primožu Trubarju (Raščica), Josipu Stritarju (Podsmreka) in Franu Levstiku (Retje). Največ šolarjev, tudi po 8 avtobusov na dan, pride v te kraje vsako leto maja. Vendar je Podsmreka zaradi slabe ceste z avtom skoraj nedostopna. Tri četrtine te ceste, od Lašč do Ulake, so lani sicer uredili s pomočjo krajevne skupnosti (9000 novih din), občanov 1200 ur prostovoljnega dela) in gozdnega obrata KGP Kočevje. Preostala četrtina nameravajo urediti letos.

Zvedeli smo tudi, da si strokovnjaki še vedno niso enotni, v kateri hiši na Raščici se je rodil oče slovenske književnosti Primož Trubar. Vendar je že začelo prevladovati mnenje, da je to hiša številka 8. Lastnik hiše ni nič kaj posebno zadovoljen s svojim velikim prednikom. Hišo prihajajo gledat namreč predvsem šolarji, ki pomenjajo vso okolico in namečejo povsod papirje, prazne konzerve in druge odpadke, ki jih mora potem lastnik pospravljati. Prav zato ni čudno, če noče priznati, da bi se v tej hiši, ki ji pravijo po domače »Pri mežnarju«, rodil Trubar. Težka je usoda kulturnih mož, saj delajo običajno za časa življenja precej skrbni oblastem, po smrti pa še sorodnikom in raznim nepredvidnim občanom, ki kupujejo njihove rojstne hiše!

Seveda je še precej stvari, s katerimi bi se turistični delavci lahko ukvarjali (kraško jame, stare hiše, boljše ceste — tudi modernizacija ceste Kočevje-Delnice). Ljudje bi lahko s turizmom precej več zaslužili, žal pa se zanj pre malo zanimajo.

Zakonca so pokopali na isti dan

Na postaji mllice nam je mlilčnik Janez Bezjak povedal, da kakšnih večjih za-

dev (požarov, vlonov, umorov, prometnih nesreč) na njihovem območju letos ni bilo. Največ je manjših prometnih nesreč.

25. februarja je bil v Laščah pogreb, kakršnega se ne pomnijo. Na ta dan so pokopali 84-letnega Janeza Marolta in njegovo 80-letno ženo Ano. Mož, ki je bil do nedavnega zdrav, je umrl 23. februarja, dan kasneje pa se žena. Oba sta zbolela najprej za gripo, nato pa sta dobila še hudo pljučnico, ki ju je pokopala. Pokojnika sta bila dobra človeka in se nikoli nista z nikomer prepirala, zato ni čudno, da je šlo za pogrebom toliko ljudi, da so bili prvi že na pokopališču, zadnji pa še sredi Lašč.

Lani zgubili dva obrata

V zadnjem letu so v Velikih Laščah zgubili dva obrata: »Angoro« in Lesni kombinat Ljubljana, ki sta skupaj zaposlovala okoli 85 ljudi. Vzrokov za njuno ukinitve, je bilo več: nerentabilnost, prostori niso izpolnjevali pogojev higijensko-tehničnega varstva, zaradi zadostitve predpisov bi morali na novo zaposliti nekaj ljudi in drugo. Vendar vse kaže, da so bili resnični glavni vzroki kršenje notranje discipline s strani posameznikov, nespoštovanje samoupravnih pravic in ne dovolj sposobno vodstvo obratov.

Vendar so se nekateri le zaposlili v novem obratu IGO, ki je bil odprt novembra lani; okoli 20 pa se jih vozi na delo v »Angoro«.

Zvedeli smo tudi, da Laščanov ne boli preveč izguba občine. Večina jih celo meni, da je zdaj boljše. Njihova rečna občina je imela zelo skromen proračun, ki je bil skoraj dvakrat manjši, kot znaša danes samo proračun njihove šole. Prej je to ob-

močje zivotarilo, zdaj, po združitvi občine, pa so si Lašče že uredile vodovod, kanalizacijo, zgrajena je bila nova cesta itd. Pravijo, da bi morali izboljšati le še turizem in gostinstvo.

Krajevna skupnost je prizadevna

Krajevna skupnost po mnenju tajnika krajevnega urada Jožeta Kovačiča zadovoljivo dela. Lani je dobila 50.000 Ndin dotacije in prav toliko je bo dobila predvidoma tudi letos. S tem denarjem in samoprispevki občanov vzdržuje okoli 38 kv krajevnih poti, lani pa so napeljali vodovod tudi v Male Lašče.

Delovnega plana za letos do našega obkita še niso sprejeli. Predvidoma bodo le to postavili novo javno razsvetljavo pri novih stavbah v Laščah in obnovili staro, vzdrževali pota in pokopališča, dokončali cesto do Podsmreke in že do maja napeljali vodovod do 9 hiš pri železniški postaji. Poskrbeti nameravajo tudi za vodovod za Raščico. Vendar se vaščani še niso odločili, od kod bi

napeljali vodo. Na razpolago imajo namreč dva izvira, razen tega pa bi se lahko priklučili na vodovod iz Lašč.

Ni navdušenja za petdnevni delovni teden

Z novim, deljenim delovnim časom oziroma 5-dnevnim delovnim tednom ni zadovoljen skoraj nihče od prizadetih. V Velikih Laščah namreč nimajo poskrbljeno za družbeno prehrano, pa tudi vrtec je odprt le do 14. ure. Hrana v gostilni bi bila za zaposlene predraga, zato bodo morale zaposlene žene že zjutraj skuhati kosilo ali pa na hitro v tiste dobre pol ure med odmorom. Menijo, da bo mladina zdaj precej manj pod nadzorstvom in da se bodo starši z otroki le redko videli. Odrredbodajalcem zamernijo tudi, ker ni nihče pred sprejemom te odločitve vprašal prizadetih. Menijo pa, da je petdnevni delovni teden možno uvesti v mestih, kjer imajo urejeno družbeno prehrano in celodnevno vzgojo in varstvo otrok.

Krajevni urad v Velikih Laščah je začel delati po novem že s 1. marcem. Vsak dan od ponedeljka do četrtega delajo od 8.30 do 17. ure, ob petkih pa končajo delo pol ure prej. Ta delovni čas velja od 1. oktobra do 30. aprila, v ostalem letnem času pa začno in končajo uro prej. Med delom imajo tudi odmor, vendar ne sme biti daljši od ene ure.

Na domu Mira Cerarja

Na Turjaku smo se ustavili pri mehanični delavnici Vika Sušteršiča. Najprej nas je zanimalo, zakaj ima pred delavnico telovadni drog in kroge.

— I zakaj? Na njih telovadi naš prvak Miro Cerar!

— Zakaj pa prihaja na Turjak?

— Saj je tu doma; jaz sem njegov dom za je tukaj. Se Vinko Sušteršič, in dodal:

— Miro je bil sicer rojen v ljubljanski porodnišnici, njegov dom pa je tukaj. Še zdaj večkrat pride na obisk.

— Pa telovadi tu pred delavnico?

— Žilica mu ne da miru, pa se na teh pripravah malo pretegne. Miro je tu telovadil še kot otrok, pred vojno. Med vojno sem orodji pospravil, po vojni pa sem ju spet namestil.

Na istem mestu 8 nesreč!

Na vsej poti smo si najbolj zamazali čevlje na komaj 50 m dolgi poti od glavne ceste skozi Turjak do Šole. Učiteljica Marija Zgonec je povedala, da imajo slabo pot od leta 1963, ko je bila modernizirana kočevska cesta. Takrat so v bližini šole odprli kamnolom in uničili staro pot do šole, ki je bila precej boljša.

Seveda bi bila nova pot že narejena oziroma utrjena, če bi zanjo namenili ves denar, ki so ga porabile razne komisije za ogled te poti, in ves zgubljeni čas za posredovanje na občini, za pisanje v »Pisma bralov« ter razprave na raznih sestankih.

Zaradi neprimerne priklučka na glavno cesto je bilo prav tu že najmanj osem nesreč. En poškodovanec je umrl, drugi je bil na zdravljenju pol leta in je ostal invalid, tretji se je zdravil ves mesec, ostale mesece pa so bile lažje.

Nova cesta na Kurešček

V Osredku nad Robom smo se ustavili pri Francu Purkartu, ki nam je povedal največ o gradnji ceste Rob—Kurešček. To cesto, ki je dolga vsega 6 km, so gradili približno dve desetletji. Najprej so jo zgradili okoli 2 km pri Kureščku, potem pred tremi leti nekaj več kot kilometer, lani so uredili 2,4 km ceste, do prvega maja letos pa nameravajo razširiti še zadnjih 300 m ceste od Roba do mostu in na dveh mestih zaradi ovinka in klanca preložiti cesto.

S to cesto se je Kurešček približal zahodni Dolenjski, saj izletnikom ni treba na to izletniško točko iz ljubljanske smeri. Cesta je široka 4 metre in ne bo namenjena le izletnikom, pač pa bo omogočila tudi novo avtobusno zvozo z Ljubljano. Seveda bo prej treba razširiti še tistih 300 metrov ceste.

Obiskali smo še več ljudi in se pogovorili z njimi. Vsega zaradi pomanjkanja prostora nismo mogli napisati. Nekateri stvari pa bodo prišle na vrsto kasneje. Razen tega upamo, da bomo imeli v prihodnje več sreče in našli doma ljudi, ki smo jih tokrat zaman iskali.

Besedilo in fotografije: JOZE PRIMC

Na tem drogu in krogih je prvič zatelovadil še kot otrok naš znani športnik Miro Cerar. Na sliki je tudi Cerarjev stric Vinko Sušteršič, ki je mehanik na Turjaku.

Komu zvoni ali kako smo pokopali strica Jožka?

25. februarja smo v Smarjeti pri Novem mestu pokopali Jožeta Adamleta, po domače strica Jožka, ki je umrl skoraj 84 let star. Smrt pa pride vsak dan, zdaj k temu zdaj k onemu. Le ko je umrl stric Jožka, je bilo vse tako nevsakdanje, zato so se razburili pokopnikovi sosede in smarješki gospod župnik. Stric Jožka je namreč nekaj dni pred svojo smrtjo zavrnil župnika, ki je hotel pomagati njegovi duši: »Ne maram farjev in žandarjev!»

Stric Jožka je bil poseben, dolgo je živel samsko in naporno življenje, veljal pa je tudi za velikega poštenjaka, marljivega in bistrega kmeta in dobrega zidarja, ki je vselej pripravljen pomagati sosedom. Kot dolgoletni gasilec je pomagal obvarovati pred požarom prenekatere domačijo, za kar je dobil visoka odlikovanja in pohvale. Pred prvo svetovno vojno je pomagal graditi tudi jarno cerkev, ne da bi vzel plačila. Ko je bil mlajši, je rad zvonil ob cerkvenih praznikih in umrlim vaščanom. Tudi za to ni zahteval plačila.

Ko je Jožka umrl, so sosede pričakovali, da mu bodo zvonili v farni cerkvi z zvono-

vi, ki jih je včasih tako rad prebudil, tudi zato, ker je zvonjenje že kar običaj, s katerim se oznanj, da je spet nekdo umrl. Zvonjenje namreč nima nobene zveze s cerkvenimi predpisi. Zato so ljudje pričakovali, da bodo očeta Pa so se razočarali. Tudi ob Joškovi smrti slišali zvonove, četudi je pokojnik odklonil pomoč duhovnega. Gospod župnik iz Smarjete ni dovolil, da bi se ob Joškovi smrti oglasili zvonovi in ga pospremil k večnemu počitku, čeprav so ga nekateri sosede prosili, naj izpolni člo-

veški in moralni ali vsaj božji dolg sosedov do pokojnika. Prigovarjanje vaščanov je župnik trdovratno zavračal, v nedeljo, 25. februarja pa kar s prižnice povedal, da se pokojniku ne sme zvoniti, ker je zadnjo uro odklonil duhovno pomoč, čeprav ga je kot pridnega, poštenega in dobrega človeka spoštoval.

Občani so začudeno poslušali gospoda župnika, potem pa so se vprašali, kakšno zvezo ima zvonjenje s pokojnikovo vero. Razumeli so, da pokojnika, ki ni maral duhovnika zadnjo uro, ne po-

kopljejo cerkveno, saj je tako želel tudi stric Jožka, niso pa razumeli, zakaj ne bi smeli zvoniti, pa če je zvonjenje kdo plačal ali ne.

Sosede, znanci in prijatelji so z veliko udeležbo, godbo in toplimi poslovnimi besedami spremlili zaslužnega sovaščana k zadnjemu počitku, vendar z grenkim občutkom v srcu, da je gospod župnik iz Smarjete napravil dobremu stricu Jožku po njegovi smrti veliko krivico.

MIRAN BERETIC,
Streliška 3,
Ljubljana

Trte je potrebno obrezati, da ne ovirajo kopačev pri delu. Pa ne samo zaradi tega. Pri tem delu se človek ne ugreje. Toplejšega vremena ne gre čakati, ker že kliče delo na polju. (Foto: Polde Miklič)

Nevarnost prihaja izza ovinka

Otroci, ki hodijo v šolo po Cesti herojev, so zaradi parkirajočih tovornjakov v stalni nevarnosti — Parkirišče ni v ponos mestu, prav tako ne občasnosejmišče poleg gostilne Novak

Kronika nesreč je iz tedna v teden polna. Prav zato pristojni organi pogosto opozarjajo občane, naj bodo na cesti previdni. Tudi v šole smo prav zaradi tega uvedli prometno vzgojo.

V Novem mestu so kljub vsem ukrepom otroci vsak dan v nevarnosti. Vsa leta je imela Cesta herojev na obeh straneh urejene pločnike za pešce, ki so lahko hodili varno v mesto in nazaj. Odkar pa se je v Cankarjevo 1 vselila podružnica poslovnega združenja Vektor, parkirajo na pločniku med Cankarjevo ulico in gostilno Novak težki tovornjaki s prikolicami in brez njih. Pešci so tako izgubili pravico do varne poti in morajo stopati na cesto in se mimo kamiona spet vrnati na pločnik. Prav tam je nepregleden ovinek, od koder pridrvijo avtomobilj z največjo hitrostjo. Zato so pešci vedno v veliki nevarnosti, posebno pa otroci, ko se vračajo iz šole.

To gledamo vsak dan in ne storimo nič, da bi nevarnost preprečili. Najbrž bo potrebna na tem mestu prometna nesreča, da nas bo spametovale!

Parkirišče, ki je nastalo prav po naključju, bo treba odstraniti že zaradi tepega videnja. Pločnik je namreč tu razrit, luknjast, in slab okras glavni cesti, ki pelje v mesto.

Tudi občasnosejmišče ob Novakovi gostilni in novi delikatesni trgovini kviri videz. Ob semanjih dneh se nagnejo na tem prostoru živina, last-

niki barantajo in kupujejo in puščajo živino pred durmi, ko zalivajo svojo kupčijo v gostilni. Doklej bo tako? R-k

Zakaj se vam krompir izrodi?

Potrebno je saditi zdravo seme in sorte, ki jih iščejo kupci

Mnogi kmetovalci se še danes ne zavedajo, kakšen pomen ima zdravo seme za doseg velikih pridelkov. Marsikje je sicer že precej časa zakoreninjena navada, da nižinski kmetje zamenjujejo krompir s kmeti z višinskih predelov, ki so znani po zdravem krompirju. Ta menjava pa sloni na prepričanju, da je sajenje na isti zemlji vzrok zmanjšanja rodnosti ali izroditve, kot temu pravimo.

Krompir iz višjih predelov daje boljše pridelke samo zaradi tega, ker je bolj zdrav in manj izrojen. Pri nobeni drugi poljščini nista kakovost in količina pridelka tako odvisni od rodnosti semena kot pri krompirju. Zato je nujno potrebno, da naši kmetje vsako tretje do peto leto zamenjajo krompir.

Razlika med pridelkom zdravega semenskega krompirja in pridelkom okuženega je pri isti sorti lahko 60 in več odstotkov. Kaj vpliva na to razliko? Zakaj krompir tako hitro opeša?

Glavni krivci so rastlinski

virusi, drobne biti, ki v rast kot goronjski, v nižjih legah prej kot v višjih. V toplejšem podnebju rodnost krompirja zaradi tega hitreje pada kot v hladnejšem.

Virusne bolezni so tako nevarne predvsem zaradi tega, ker se razširijo po vsej okuženi rastlini in jih ni mogoče uničiti z nobenim kemičnim sredstvom. Ena najbolj nevarnih je bolezen, ki ji pravimo »zvižanje krompirjevega listja«. Povzroča jo solanum virus, ki ga prenaša predvsem breskova listna uš. Teh uši je več v toplem podnebju, zato je zdaj jasno, za-

kaj so virusne bolezni nevarnejše v toplejšem podnebju. Poznamo še nekatere druge virusne bolezni, pri čemer pa je treba vedeti, da je za rastlino najbolj nevarno, če jo hkrati napade več virusnih bolezni.

Okužba s temi boleznimi je neizbežna. Ko pripravimo zdrav semenski krompir, se lini povzročajo različne bolezni. Širijo se tem hitreje, čim toplejšje je podnebje. Dolonjski krompir se prav izrodi bo gotovo kdo vprašal, če semenski krompir ni prav tako izpostavljen boleznim? Smlisel pridelovanja semenskega krompirja je prav v tem, da pridelamo seme, ki ni okuženo z virusi. To pa lahko dosežemo z ukrepi, ki jih pridelovalci semenskega krompirja že dobro poznajo.

Semenski krompir mora biti posajen posebej. Sadimo samo cele gomolje, ker bi bolezen lahko prenašali tudi z rezanjem. Iz nasadov sproti odstranjujemo vse bolne rastline, še preden se vrste strmejo. Še pred pojavom kratkih listnih uši krompirjevo cimo uničimo ali pokosimo, krompir pa izkopljemo. S temi ukrepi krompir obvarujemo pred boleznijo. Taki gomolji so sposobni, da dajo zdravo rastlino.

Zdaj pa še nekaj besed o sortah. Če hočemo pridelati tudi prodati, moramo saditi sorte, za katerimi kupci najbolj povprašujejo. Na Dolenskem je še vedno precej razširjena sorta merkur, vendar je že močno izrojena. Najbolj primerna bela sorta pirja, zahtevajo predvsem je Igor; ta krompir se dá prodati v Sloveniji in na Hrvaškem. V Dalmaciji, ki tudi kupuje precej našega krompirja z rumenim mesom. Taka sorta je dobrin, ki podobno kot Igor daje obilne pridelke. Pri zelo zgodnjih sortah lahko zbiramo med vesno in saskijo.

Prav bi bilo, da bi si pridelovalci čimprej priskrbeli dober semenski krompir. Precej ga ima v zalogi kmetijska zadruga Trebnje, ki prideluje že več let v sodelovanju s kmeti-semenarji.

Mihael Vončina

Inž. Alojz Metelko

PISMA UREDNIŠTVU

Komunalne takse niso na mestu!

Tovariš urednik!

Brali smo, da je občina Crnomelj sprejela odlok o spremembah komunalnih taks, in sicer so odborniki izglasovali najnižje možne takse. Ta odlok se mi ne zdi na mestu!

Če v podjetju zmanjkuje dohodka, morajo iskati notranje rezerve v materialu, delovni sili ali organizaciji dela ter na ta način uravnovesijo dohodke z izdatki. Če ima kmet slabo letino, mora stisniti pas. Če gospodinjji zmanjka konec meseca denarja, kuha do prvega fižol in krompir. Vse to se nam zdi samo po sebi umevno.

Drugače pa je v občinskem proračunu. Zakaj bi tu stiskali pas? Zakaj bi omejevali izdatke? Najbolj enostavno je predpisati nove takse in davščine, pa je proračun uravnotežen! Povprečen državljan je že močno oskubljen: pri plači mu odtrgavajo za proračun, če kupi v trgovini, plača davek, če dobi od tete iz Amerike paket, plača carino itd. Le tisti, ki imajo visoke prejemke, lahko prenešajo dodatne takse, ne da bi bil ogrožen njihov življenjski standard.

Vse te obdajitve bi še nekako razumeli, če bi imeli ceste v redu, dovolj denarja za šolstvo, toda kljub visokim davčnim vsem nekako šepa, zato se človeku nehoti zdi, da denar odteka po Savi.

Pri omenjenem odloku pa de v oči tudi to, da so razvrščeni v tretji kategoriji avtomobili od 1350 ccm dalje. Ali ni to čudno? Bolj logična bi bila meja 1300 ccm. Morda pa ima sestavljavec predloga za takse avto s 1300 ccm?

FRANC DERGANČ
Semč

Čas je že ...

Tov. urednik!

Vsakogar, ki pride na Zagrebško cesto v Novem mestu, takoj zbradejo v oči razpadajoča postopja nekdanje Košičkove žage. Videti je, da jih nihče ne popravlja, in v

Hišne telefonske centrale so telefonske naprave pri telefonskih naročnikih. Vanje so vključeni telefonski aparati, katerim ročno ali avtomatsko vzpostavljajo zveze za telefonske pogovore. Vključene so v omrežje za javni telefonski promet z enim ali več vodi.

V sistemu popolne avtomatske telefonije predstavljajo hišne telefonske centrale poseben problem, ker niso zgrajene in vzdrževane po principih, ki zagotavljajo kvaliteten prenos pogovorov, in ker niso s poštnimi telefonskimi centralami povezane z zadostnim številom vodov. Težave niso nastajale ob njihovem vključevanju v omrežje za ročni telefonski promet pač pa so se pričele pojavljati ob preključevanju v omrežje za avtomatski telefonski promet. Medtem ko so bile ob avtomatizaciji telefonskega prometa zamenjane stare poštno telefonske centrale z novimi avtomatskimi telefonskimi centralami

in do trikrat povečane in izboljšane povezave med njimi, so pri telefonskih naročnikih še ostale v prometu stare in slabo vzdrževane hišne telefonske centrale z nezadostnim številom vodov s poštnimi telefonskimi centralami.

79 hišnih central in samo 156 vodov

Na področju Podjetja za PTT promet v Novem mestu je v omrežje za javni telefonski promet vključenih 79 hišnih telefonskih central s 1380 telefonskimi aparati. Povezane so s poštnimi telefonskimi centralami s 156 vodi. Hišnih telefonskih central je torej več kot poštnih. Zato je razumljivo, da so motnje, ki jih povzročajo v omrežju za javni telefonski promet, zelo velike.

Zveze za pogovore s hišnimi telefonskimi centralami, ki nimajo s poštno telefonsko centralo dovolj vodov, je težko vzpostavljati. Pri vsakem neuspelem klicanju klihoči

naročnik zasede po en vod od svoje do klicane telefonske centrale v trajanju tudi do 20 sekund. Zato je utemeljena domneva, da so vodi za pogovore s hišnimi telefonskimi centralami zasedeni toliko časa kot za vzpostavitev zvez za te pogovore. Na primer: če je zveza za pogovor med naročnikom v Beogradu in Sevnici vzpostavljena komaj po 7. klicanju, je po en vod na vsej relaciji za nje vzpostavitev zaseden toliko časa, kot bi zadostovalo za izvršitev po enega kratkega pogovora na relacijah: Sevnica — Krško, Krško — Novo mesto, Novo mesto — Ljubljana in Ljubljana — Beograd. Ker je hišnih telefonskih central zelo veliko in ker opravijo okoli 29 odst. vsega avtomatskega prometa tega področja, je lahko ugotoviti, da dejansko povzročajo težave v omrežju za avtomatski telefonski promet.

— povečati število vodov med hišnimi in poštnimi telefonskimi centralami;

— izključiti iz hišnih telefonskih central važnejše in prometnejše telefone in jih vključiti neposredno v poštno telefonske centrale;

— zamenjati ali izključiti iz omrežja za javni telefonski promet hišne telefonske centrale, ki ne omogočajo dobrega prenosa pogovorov in zadostnega števila vodov s poštno centralo;

— zagotoviti kvalitetno vzdrževanje hišnih telefonskih central;

— rezervirati določeno število vodov hišnih telefonskih central samo za vzpostavitev zvez za dohodne telefonske pogovore;

— spremeniti odnos imetnikov hišnih telefonskih central do reševanja objektivnih težav telefonskega prometa s ciljem, da bi si čimprej priskrbeli ustrežnejše in boljše telefonske centrale in naprave.

Svetloba v dneh vojnega viharja

Spomini na čas, ko je imela mladina pred seboj zelo stvarne cilje in ideale

Ko sem pretekli mesec prebiral poročila z VIII. kongresa naše mladine v Beogradu in poslušal o njenem delu in bodočih nalozah, sem se spomnil na tiste velike dni revolucije, ko sem na Kočevskem našel prizadevne in pogumne mladince, ki so bili moji sodelavci pri kulturno-propagandnem delu.

Deželica med Fridrihštajnom, Snežnikom in Kolpo je sestavljena kot kočevsko-reški sektor del obširnega rajona Banja Loka in v njegovem sestavu so v začetku leta 1944 zrasli v vseh KOOF posebni kulturno-propagandni odbori, ki so postali središče kulturno-prosvetne dejavnosti in partizanske kulture po naših vaseh.

To področje je že nekaj let pred zadnjo vojno živo kazalo slovensko kulturno rast. Tej rasti so pomagali pri njeni izobraževalni nacionalni vlogi slavni starejši kočovski Slovenci. V vojnem obdobju je to vlogo prevzela mladina, ki je bila gonilna sila pri vseh takratnih prireditvah mitingih.

V Mokrem potoku je bila mladinska aktivistka pokojna Micka Poje-Klarič, ki je vodila mladino in pionirje in za prireditve napisala več skečev, ki jih je tudi sama režirala. Posebno je uspel njen skeč »Nejuba zaroka«.

Tudi v bližnji Moravi je bila gonilna sila mladinka Marija Butina, ki je napisala igrice »Iz suženjstva v svo-

bodo« in z njo nastopila v Novih Lazih in Kočevski Reki. Posebno pa se je izkazal mladinec Jože Lesar, ki je s svojo partizansko igrico »Ob kapitulaciji Italije« obdelal konec tega dogodka v njegovi rojstni vasi Kočevski Reki. Tudi Jožeta Lesarja ni več, padel je v bojih za Kočevje leta 1944.

V Kočah in Primožih so imeli skupen odbor. Tu je režirala in pisala igrice za mladince in pionirje Draga Bartol-Dunja. S pesnico »Mi mladci« je nastopila 1. maja 1944 v Kočevski Reki.

V vasi Rogati hrib nad Kolpo je na mitingih vodil mladino aktivist Franček Ožbalt, ki je napisal za svoje pionirje tudi pesnico »Mladi pionirji«, ki sta jo pozneje uzglasila Marjan Kozina in Makso Pirnik.

V številnih vaseh so bili puzumni mladinci, ki so se pečali s partizansko kulturno rastjo. Med njimi sta bila tudi učitelja v partizanskih šolah Zefka Knavsova iz Brige, ki je vzgajala svoje pionirje, in Tonček Šega, ki je delal v naši vasi pod Snežnikom.

Dobro se še spominjam ve-

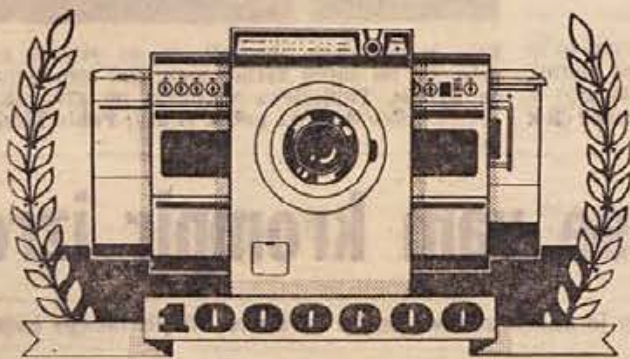
Marjan Tratar-Uč

Vsi tisti, ki uporabljate našo gospodinjstvo opremo, se prav gotovo veselite velikega uspeha naše tovarne: NA TRŽIŠČU JE MILIJONTI IZDELEK »GORENJE«!

Ob tem jubileju smo za vas pripravili lepe nagrade iz širokega izbora naših kakovostnih izdelkov. Zato posebej opozarjamo na dopisnico, ki jo ob nakupu našega izdelka dobite pri svojem trgovcu.

Ne zamudite!

V novi številki

Vaše revije

Začetek novega romana J. SUSANN

Dolina lutk

Zgodba o treh nenavadnih ženskah, ki živijo v svetu, kjer je seks orožje uspeha, kjer je ljubezen krinka sovraštva in kjer ljudje iščejo pozabe v mamilih — »dolini lutk«...

IN ZACETEK NOVE SERIJE »LJUBLJENCI MILIJONOV«

Kot prvo vam predstavljamo

Princeso šansonov — Mireille Mathieu

Komisija za sprejem in razporejanje delavcev PRI VELETRGOVINI

»MERCATOR«

LJUBLJANA

POSLOVNA ENOTA »STANDARD«, NOVO MESTO

objavlja

prosta delovna mesta kvalificiranih delavcev v trgovini za delo v novi blagovni hiši v Novem mestu:

2 delovni mesti prodajalca s prakso v splošni trgovini (moški)
1 delovno mesto prodajalca iz kozmetične in galanterijske stroke

Pismene prijave pošljite na naslov podjetja do vključno 25. 3. 1968.

OB 25-LETNICI SMRTI NARODNEGA HEROJA JANKA STARIHA IZ ČRNOMLJA

Junak, ki ga ne smemo pozabiti...

7. novembra lani je minilo 25 let, odkar je v bojih z Nemci padel v bližini Dobrovelj pri Celju prvi belokranjski narodni heroj Janko Stariha iz Črnomlja.

Bil je eden prvih borcev v Beli krajini. Boril se je v letih 1941-42, v času, ko je šlo za bito ali ne bito, medtem, ko je NOB v poznejših letih zavzela takšen obseg, da niti največji črnogledci niso mogli več devomiti v smago.

Narodni heroj Janko Stariha se je rodil leta 1922 v Črnomlju v uradniški družini. Svoja prva leta je preživel z mlajšo sestro in bratom v Črnomlju, kasneje pa je odšel v Novo mesto, kjer je obiskoval gimnazijo. V Novem mestu je ostal vse do odhoda v partizane 1941.

Zgodaj je spoznal težo življenja, jo pomagal nositi in se učil upora

Odraščal je v toplem družinskem okolju in dokaj urejenih razmerah. Sedemnajstleten se je pridružil krogu napredne mladine. Poznal je težke razmere delavcev, saj je med počitnicami vedno delal v enem izmed črnomljskih podjetij. V železovilni v Črnomlju in v opekarni na Kanižarici je koval nova prijateljstva z nekaterimi najnaprednej-

Prvi belokranjski narodni heroj Janko Stariha se je rodil 1922 v Črnomlju. Komaj osemnajstleten je odšel v partizane. Bil je eden tistih borcev, ki so na čelu svojega bataljona jurišali na sovražnika.

šimi delavci. Ta srečanja so bila odločilna za vse njegovo življenje. Ze leta 1938 je postal član SKOJ in dve leti kasneje tudi član KPJ.

Njegovo delo in posamezne akcije, ki sta jih vodila SKOJ in KPJ ni ostalo prikrto. Njegovi domači še danes ne morejo pozabiti, kako je pokojni Janko z drugimi naprednimi črnomljskimi mladinci ponoči pisal po hišah komunistične parole, s jutraj pa jih je moral njegov oče, ki je bil tedaj mestni stražnik, skupaj z občinskimi slugom odstranjevati.

Zbiranje orožja ob misli na vstajo

Ko so 6. aprila 1941 sovražniki napadli Jugoslavijo, se je Janko z nekaterimi Črnomljski prijavitelji za vojaško službo, vendar je tok dogodkov prehitel namere dobrovoljcev. Vsi fantje so propad stare Jugoslavije in kapitulacijo vojske dočakali v Črnomlju.

Po razpadu stare Jugoslavije je v Črnomelj pripeljal vojaški vlak, ki je

Padel je 7. novembra 1942 v znani dobroveljski bitki. To je ena izmed njegovih prvih fotografij, ko je bil še dijak 4. razreda novomeške gimnazije.

Dve partizanski o Janezu in njegovi mudi Lizi

Lizika ali Liza, kakor jo je Janez Pavčič iz Mozlja klical, je bila partizanska mudi. Bila je pametna, celo bolj kot marsikateri človek. Vse je razumela, kar ji je povedal. Na besedo se je ustavila, sli spet naprej, stopila hitreje in odkrila sovražnika (človeka in žival) prej kot Janez. Takrat se je samo ustavila, postregla z ušesi, in Janez je takoj vedel, da je nekaj narobe.

Liziko so pripeljali na Kočevsko italijanski vojaki, vendar se je nekako znašla pri partizanih. Ne vemo, če so jo partizani ujeli ali pa je sama pobegnula k njim, ker je imela raje svobodno gozdove kot zatohle kasarniške hleve.

Lizika rešila partizansko pošto

»Spomladi 1943 smo kot vsak dan spet nesli pošto in literaturo iz TV 13 na TV 12. Ko smo Jože Lavrič (zdaj stane v Zeljnah), mudi Lizika in jaz, mi je pripovedoval Janez Pavčič, »stopili izza grmovja pri Ajblu na glavno cesto, sem jaz, ki sem šel malo naprej, zaslišal korake. Stopil sem še malo naprej proti vrhu klanca in zagledal »svyce« (Italijane), ki so šli v koloni po štiri ali pet nam naproti.

Hitro sem se sklonil, zamahnil Jožetu in mudi z roko, da je nevarno, potem pa smo se vsi trije zapodili, kot bi nas veter nesel nazaj v grmovje, od koder smo prišli. Kalkih 200 m od ceste sem privezal mulo in ji dejal:

— Liza, kar lepo počakaj tukaj!

Pametna mudi me je ubogala. Italijani so šli mimo, ne da bi nas odremili. Potem sva šla z Jožetom spet na cesto, da bi pregledala, če je pot prosta. Mudi pa je mislila, da sva nanjo pozabila, zato se je iztrgala in prišla za nama na cesto. Takrat sem spet zagledal Italijane, oni pa nas. To sva skočila z Jožetom, mulo pa sva kar pustila! Med begom sem pomislil na Liziko:

— Italijanska si bila in italijanska boš ostala!

Mudi pa ni bila tega mnenja. Stekla je za nama. To smo tekli, loputali in ropotali, najbolj Liza! Bal sem se, da naju bo izdala, toda ni hotela zaostati za nama. Italijani so nas nehali loviti, in po kakšnem kilometru dolgem dirkanju smo se ustavili pri neki kamniti ograji.

Takrat sem bil tako vesel, da bi Liziko najraje poljubil, ker je bila tako pametna, da je rešila pošto.

Z mulo po vino

»Poleti 1943 so me fantje s TV 13 izvolili za ekonomo.« je začel drugo pripoved o sebi in mudi Liziki Janez Pavčič. »Kotaj sem bil izvoljen, že so me fantje prosili:

— Vino bi radi pili. Pojdi, Janez, ponj na Mavrlen. Kako naj grem, ko je pa cesta vsa zasekana, ob njej pa so sovražne zasede, sem se nekaj časa branil, potem pa popustil.

Na mulo Liziko sem natočil dve »banki« po 22 litrov in še nekaj čutaric. Pri Mitlanjih sem prišel srečno

mimo zasek in se začel spuščati po očkakasti cesti proti Mavrlenu. Na nekem ovinku, kjer je bilo desno grmovje, levo pa škarpa, se je Liza nenadoma ustavila, postregla z ušesi in pokimala. Vedel sem, da je nekaj narobe. Takrat pa že:

— Ferma!

— Glej jih, zelencev!

Zbežal bi, a bi me z rafali pokosili. Prijeli so me in razorožili. Bil so štirje mladi italijanski vojaki. Lizika, ki je videla, da so me ujeli, se je obrnila in zbežala.

Vojaki so me vzeli v središče in peljali po cesti proti Črnomlju. Vedel sem, da me bodo tam mučili in ubili, zato sem tuhtal, kako bi pobegnul.

Italijančki so se med seboj

pogovarjali vsoga vraga in se smejala. Eden izmed njih je rekel tistemu, ki je nesel mudo puško, da je neumen, ker toliko nosi, in da naj vzame iz puške zapirac in mi jo da nositi. Ko sem imel spet puško, sem že vedel, kaj moram narediti. Izkoristil sem njihovo nepazljivost, zgrabil puško za cev in treščil na desno ter podri dva. Preden sta onadva na levi izvlekla pištole, sem ju tudi podri z udarcem puške. Nekaj časa sem potem vse štiri mlatil. Vendar se nisem smel dolgo zadrževati. Še kakih dvakrat sem kresnil na levo in desno, potem pa skočil v grmovje in jo mahnil na TV 13, kjer me je že čakala moja — mudi Lizika, ki je sama našla pot domov.

Poziv borcem petnajste ali belokranjske brigade

Za proslavo 25-letnice ustanovitve XV. SNOUB ali Belokranjske, ki bo 1. septembra v Metliki, potrebuje stalni odbor naslednje podatke o borcih: ime in priimek, rojstni podatek, kraj rojstva in bivanje, od kdaj do kdaj je bil v XV. SNOUB, čin, položaj, četa in bataljon ter navedba odlikovanj, medalj itd.

Ti podatki bodo služili še za določitev naklade zgodovinske knjige o brigadi, zato naj jih nekdanji borci Petnajste pošljejo do 1. maja na naslov: Stalni odbor XV. SNOUB pri ZZB NOV Slovenije, Ljubljana, Berihovnova ulica 10, soba 1.

Komisija za agitacijo in propagando XV. SNOUB

»LOVEC« lovska zadruga

NOVO MESTO, Cesta herojev 8

Lovci, ribiči, taborniki in športniki, obiščite našo NOVO poslovalnico, kjer si boste lahko izbrali opremo po želji, okusu in zmernih cenah!

Kurirčkova pošta bo krenila na pot

Najmlajši se bodo spet podali po partizanskih poteh in s kurirčkovo pošto v torbica obujali spomin na narodnoosvobodilni boj

»Letošnja »Kurirčkova pošta« je že sedma po vrsti. Priprave za to največje pionijsko akcijo se začne že v aprilu. Slovenski pionirji na svoji dolgi poti obiščejo skoraj vse partizanske kraje, spomenike NOB, šole in odrede in vsi pot nosijo in skrbno čuvajo čestitke in pozdrave svojemu maršalu za rojstni dan.

Letos bo šlo na pot pet kurirskih torbic s pošto. Koroski pionirji jo bodo odnesli iz Slovenj Gradca, Stajarski iz Vidma ob Ščavnici, gorenjski iz Kamnika, primorski iz Dobrave, dolenski pionirji pa iz občine novomeške občine. Pošto bodo dolenski pionirji odnesli iz Občine pri Dolenjskih Toplicah, kjer je bila med NOB glavna kurirska postaja — Slovenska glavna pošta osvobodjenega ozemlja.

Kurirčkova pošta se bo začela 8. aprila. 21. maja pa se bodo vse torbe združile v Ljubljani. Pionirji bodo tudi tokrat nosili v svoji torbi

Dnevnik, v katerega bodo opisovali važne dogodivljaje s poti, zemljevid, v katerega bodo sproti vpisovali prehojeno pot, in najboljšo spise o razvoju pionijske organizacije v njihovem kraju od leta 1942 do leta 1946. Med potjo se bodo pionirji udeležili mitingov, raznih manifestacij in več pionijskih partizanskih pohodov. V krajih, kjer so bile med vojno partizanske šole, pa bodo na slavje povabili tudi bivše partizanske učitelje in njihove učence, ki bodo pionirjem pripovedovali, kako so se učili in kako so delali v svoji pionijski organizaciji.

Te dni je bil v Novem mestu poseben posvet zastopnikov občinskih odborov in združenj DPM in ZB dolenskih občin. Pogovarjali so se o poti, po kateri bodo pionirji odnesli torbo, in o nekaterih skupnih medobčinskih manifestacijah. Največji slovenski pionijski akciji naj bi priskočile na pomoč tudi druge družbene organizacije, posebn taborniki, I.T., mladina, rezervni oficirji, gojenci predvojske vzgoje, KS in SZDL.

Dolenjski pionirji bodo obesili kurirčkovo torbo na rama 8. aprila ob 10. uri v Občini pri Dolenjskih Toplicah. Drugi dan jo bodo predali Grosupelčanom, ki jo bodo

odnesli viškim pionirjem. Z Viča bodo odnesli kurirčkovo torbo proti Ribnici, kjer jo bodo pri Dvorski vasi prevzeli ribniški pionirji. Pri spomeniku pri Jasnicah jo bodo prevzeli 13. aprila kočevski pionirji in jo predali Črnomalcem 16. aprila. Mladi Metličani jo bodo prevzeli od Črnomalcev pri Podzemlju 19. aprila. novomeški pionirji pa bodo kurirčkovo pošto spet dobili v svoje roke 20. aprila in jo na Jugorju oddali kostanjeviškim pionirjem. Kurirčkova pošta bo zašla še na sevniško in krško stran. 10. maja jo bodo prevzeli trebanjski pionirji, ki jo bodo predali v Radolovi vasi grosupeljskim pionirjem. Viški pionirji, ki jo bodo prevzeli od grosupeljskih tovarišev, pa jo bodo 21. maja predali v Ljubljani. Pozdrave in čestitke dolenskih pionirjev bo posebna delegacija slovenskih pionirjev odnesla v Beograd tovarišu Titu. Pionirji bodo tako lepo proslavili rojstni dan tovariša Tita.

Prav bo, če bodo na Dolenjskem tudi letos pomagali pri pripravi na to pomembno akcijo vsi tisti, ki so tudi sami prispevali velik delež in pomagali, da so se dolenski pionirji še posebej odrezali. M. T.

Janez Pavčič iz Mozlja v partizanski uniformi. Pravi, da je imel tudi več slik z mulo Liziko, a jih je (verjetno med hajkami) izgubil

„Naši so v Ljubljani“

Je že tako: tudi v najtežjih, najtemnejših časih so svitli, veseli trenutki. Če drugega ne, vsaj upanje, da bo nekoč lepše.

Večkrat je bilo lepo in veselo tudi v letih morije, trpljenja, krvi in žalosti. Zanimivo: nekdanji borci se vse raje spominjajo prav teh, veselih trenutkov, vse skupaj pa se počasi spreminja v spomin, na katere je vsak ponosen, najhuje pa je v glavnem že pozabljeno.

»Moj najsrečnejši dan?« sprašuje za menoj Alojz Pantar, vodja godnega obrata KGP v Grčaricah. »Več veselih dogodkov v mojem partizanovanju je bilo,« se spominja. »Aprila 1944 sem bil z ribniškega področja premeščen v puškarsko delavnico glavnega štaba v Starih Zagah v zaščitnico. V začetku maja v zadnjem letu vojne smo se že pomikali proti Ljubljani prek Vimice, Vrbo-

skega, Čabra. Nekje v Vetiških Lučah smo zvedeli, da je Berlin padel. Srca so nam ponosno priskalala; to je bil znak konca, srečnega konca in začetek nečesa novega. Kmalu zatem nam je komisar Gašper ves nasmejen povedal, da se je pravkar po radiu javil štab VII. korpusa — iz Ljubljane! To je bil moj najsrečnejši dan v letih vojne, toda ne samo moj...«

Morda še najtežji dan?

»Teh je bilo več,« nadaljuje tov. Pantar. »Mogoče bi odbral tistega jeseni 1943 ob nemški ofenzivi. Narodnoosvobodilni odbor Cabar je uboril pri Pasji jami pod Medvedjakom. Nemci so logor odkrili, pobili straže in ujeli nekaj ljudi, večinoma pa smo se pravočasno umaknili. Tista noč je bila morda moja najtežja, polna negotovosti, strahu, pričakovanja...«

F. Grivec

POIZKUSITE NAŠE MESNE PROIZVODE

in ostanite tudi njihov potrošnik!

POSEBNO VAM PRIPOROCAMO:

- kranjske klobase
- lovsko salamo
- Sunkartico
- vse ostale vrste klobas in salam

Za hrenovke, pečenice in safalade sprejemamo posebna naročila.

OBRAT KLAVNICA tel. 73-231

bil poln opreme, orožja in hrane. Črnomalci in okolčani so pridno praznili vagone s hrano in drugim. Janko je s pomočjo strica prvoborca Lajzeta Doljarja in nekaterih črnomaljskih mladincev prenašal orožje v skrivališče blizu železniške postaje. S tem orožjem, predvsem puškami, strelivom in ročnimi bombami, se je pozneje oborožila prva belokranjska partizanska četa.

Vojne grozote, strelji, in kri so zahtevali pogum

Junija 1941 je Janko odšel od doma in se v okolici Novega mesta pridružil partizanski četi, ki se je zbirala na tem področju. Že isto leto je bil kot četni komandir težko ranjen v trebuh v boju na Buški. Zdravil se je v Novem mestu, kjer je pri starih znancih dobil varno skrivališče. V tistih dneh mu je mnogo pomagala družina prof. Janka Jarca iz Novega mesta, pri kateri je stanoval še pred vojno, ko je bil dijak.

Ko je ozdravel, se je pridružil enotam II. grupe, kjer je napredoval do bataljonskega komandanta. V začetku 1942 je postal Jankov bataljon (tako se je kasneje tudi imenoval) znan po vsej Dolenjski, saj je sodeloval v vseh pomembnejših akcijah na Dolenjskem, posebno na področju časne italijansko-nemške meje. Ena najbolj znanih akcij Jankovega bataljona je bil napad na italijanski železniški transport pri Verdju, kjer so partizani osvobodili na stotine Slovencev, ki so jih Italijani peljali v internacijo.

Važne in odgovorne naloge so ločile Janka od Bele krajine

Skupaj z II. grupo odredov se je na delu svojega bataljona Janko Stariha prebijal spomladi 1942 na Stajarsko, kjer je pomagal pri organizaciji zamrlega narodnoosvobodilnega gibanja na tem težavnem območju. S svojim bataljonom se je zadrževal v bližini Celja, kjer je ostal do svoje smrti.

V oktobru 1942 naj bi Janko po odločitvi Glavnega štaba zapustil svoj bataljon in se odpravil na novo dolžnost: postal je oficir za zveze in vojaški inštruktor za Dolenjsko in Belo krajino.

V bližini Celja so Nemci bataljon obkolili. Vedeli so za njegovočasno bivališče, saj je domači izdajalec dobro poznal tu kraj.

»Boriti se, čeprav do zadnjega diha«

Nemci so napadli z veliko premočjo. Neenak boj je trajal dva dni. V težkih bojih je padlo z Jankom še okrog 50 borcev, več deset pa jih je bilo ranjenih in zajetih. Po končanem boju so Nemci trupla padlih privlekli v Celje in jih razstavili pred Narodnim domom. Tu so padle in ujete partizane celjski nemskutarji več dni zasramovali in pljuvali. Nekki nemški policist je posnel partizane in na sliki je mogoče opaziti na Jankovem telesu poleg strelne rane v glavi še 17 vbodov z bajonetom.

Po nekaj dneh so Nemci ujete partizane v Gradcu obglavili in jih kasneje pokopali na celjskem pokopališču

Sele 1959. leta je Jankova mama našla skupni grob, kjer je pokopan Janko in njegovih 50 borcev.

Pred nekaj leti je bil v bližini Celja postavljen mogočen spomenik, ki spominja mimoideče na pogumne borec iz znane dobroveljske bitke.

Spomin na preprostega nasmejanega in hrabrega fanta ter predanega borca

Pokojni Janko je bil 1951 proglašen za narodnega heroja. Njegovih soborcev in sodelavcev iz prvih vojni let in prijateljev iz predvojnih dni skoraj ni več. V Novem mestu se je seznanil s številnimi aktivisti. Med njimi naj omenimo Nika Siliha, Frančka Sajeta, Bogdana Osolnika, s katerimi ga je vezalo tudi osebnostno prijateljstvo.

V najtežjih dneh vojne vitre je Janko Stariha srečal pokojna generala Staneta Rozmana in Dušana Kvedra, ki je ob drugi obletnici Jankove smrti sporočil to žalostno novico njegovi materi. V Črnomlju, svojem rojstnem kraju, je Janko Stariha zlasti med mladino le malo znan. Zdaj, ko je preteklo četrto stoletje od njegove smrti, spominja nanj le skromen in zanemarjen spob ostal za vedno v spominu kot preprost fant, vedno nasmejan in pripraven. Tistim pa, ki se ga še spominjajo, ljen za šalo, hraber partizan, odlični komandant ter predan in zvest soborec.

Njegovo ime, delo in boj pa bo ostalo vgrajeno v temelje revolucije, kateri je ostal zvest kot tisoči rodoljubov tudi za ceno življenja.

F. S.

Razpisna komisija KOVINSKEGA PODJETJA RIBNICA

razpisuje prosti delovni mesti:

1. TEHNIČNEGA VODJE PODJETJA
2. VODJE KOMERCIALE

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

pod 1.: da je strojni inženir z najmanj 3-letno prakso na vodilnih delovnih mestih v sorodnih podjetjih ali strojni tehnik z najmanj 5-letno prakso na vodilnih delovnih mestih v sorodnih podjetjih in ni bil kaznovan; pod 2.: da je strojni tehnik s prakso v komercialnih poslih ali da je ekonomski tehnik s 3-letno prakso v komercialnih poslih. Nujno je poznavanje del v kovinski industriji. Za delovno mesto pod 1. poskusna doba ni predpisana, pod 2. pa je poskusna doba 3 mesece. Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Kandidati naj pošljejo prijave tajništvo podjetja z opisom dosedanjega službovanja in dokazilih o strokovni izobrazbi.

Zakaj ne kulturno-prosvetna enota?

Brežiški občinski svet ZKPO bo imel v soboto, 16. marca, redno letno skupščino — Ob tem smo zaprosili za razgovor predsednika Jakoba Dernača — Osrednje vprašanje je bilo: kako je s sodelovanjem s spodnjeposavskimi občinama Krško in Sevnica

društev delavskih ter iz leta v leto zanjejo večje uspehe. S podobnimi problemi — med njimi je financiranje — se ubadajo tudi v sosednjih občinah, v Krškem in Sevnici.

Prosimo, sodelujte!

Naprošamo vse, ki vedo za arheološke izkopanine ali jih imajo, naj o njih obvestijo Dolenjski muzej v Novem mestu. Če pri oranju ali kopanju zemlje najdete čreplnje glinastih posod, razne kovinske dele ali druge, vam neznane predmete, ne vrzite jih stran, temveč jih shranite in o najdbi obvestite muzej. — Največkrat gre pri tem za stare grobove. Le strokovnjak iz muzeja bo lahko presodil, če je najdba zgodovinsko pomembna ali ne.

DOLENJSKI MUZEJ
NOVO MESTO

Mali kulturni barometer

NA 9. SEJI SVETA ZA PROSVETO IN KULTURO pri občinski skupščini Novo mesto so razpravljali o poročilu komunalnega zavoda za zaposlovanje (tema Poklicno usmerjanje in zapošlovanje mladine), sprejeli so poročilo o izpolnjevanju verifikacijskih pogojev gimnazije v Novem mestu, govorili so o razpisih delovnih mest učiteljev in vzgojiteljev v vgojnih in izobraževalnih zavodih ter o pripravah za ureditev šolske restavracije v Novem mestu.

ZA ZUPANIČEVO BRALNO ZNACKO po najnovjših podatkih temeljuje v štirih dolenjskih občinah (novomeški, metliški, trebnjski ter črnomaljski) več kot 2000 učencev. Tekmovanje so prvi zasedli menda v Sentupertu. V prihodnje bi po zgledu ostalih slovenskih področij veljalo tek-

movanje prenesti tudi na srednje šole.

DOLENJSKA PROSVETA? Na sestanku izvršnega odbora zveze kulturno-prosvetnih organizacij so prejšnji teden govorili o izdaji brošure v počastitev stoletnice slovenskega gledališča. Za izdajo brošure se zavzema zlasti tov. Bogo Komelj, ki je na sestanku ugotavljal, kako zelo potrebno je v taki obliki zbrati gradivo. Čeprav denarna sredstva še niso zagotovljena, bodo zbrali gradivo. Objavili bi izvešček iz teksta o narodni čitalnici v Novem mestu, brošura bo prinesla tekst o Ivanu Vrhovcu, ki je v preteklem stoletju uspešno vodil gledališče v Novem mestu, objavljeno bo tudi gradivo o Linhartovem delu. Ta veseli dan ali Matiček se šeni. Tov. Jože Skufca bo prispeval študijo o genezi Jarčevega romana Novo mesto, razen omenjenega gradiva pa bi brošura prinesla tudi vrsto praktičnih napotkov za gledališke družine na terenu.

NAJBOLJ ISKANE KNJIGE V JANUARJU so bile: Integral Srečka Kosoveca, Čhe Guevara, vitez gverile (Djuka Julius), Mihela Solohova Tih Don, Toneta Svetlane Ukana (II. del) ter roman Njeno življenje (Guy de Maupassant).

TRETA STEVILKA SODOBNOSTI, literarne revije, prinaša prozo Bože dreves Milana Šega, pesmi Jožeta Smita (Kolesar iz cedilke), Dimtrija Rupla prozo Razpoka v soncu (II) ter pesmi Vladimira Gajška. P. B.

Zanimivosti iz Študijske knjižnice

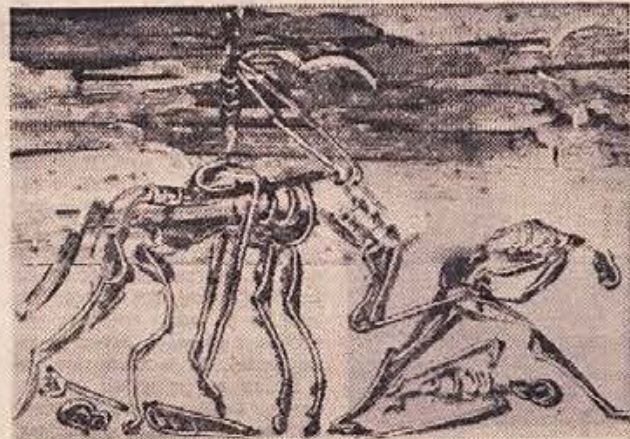
Magistra farmacije Emilija Fonova je dala knjižnici v varstvo nekaj zanimivih predmetov — Morda tudi vi hranite doma kaj takega, kar bi knjižnico zanimalo? Knjižnica vam bo hvaležna, če boste prinesli na vpogled pisma, rokopise ali predmete slovenskih kulturnih delavcev — Društvo bibliotekarjev pred ustanovitvijo — Organizacija potujoče knjižnice

Študijska knjižnica Mirana Jarca v Novem mestu je znova dobila nekaj zanimivih predmetov, ki jih je že uvrstila v vitrine na hodniku knjižnične stavbe. Magistra farmacije Emilija Fonova je dala knjižnici v hrambo tri medalje s Prešernovo podobo, izdane ob raznih Prešernovih proslavah v preteklosti. Ena med njimi je s trobojnic in Prešernom v emalj, v knjižnico pa je prišlo tudi več značk slovenskih taborov (leto mineva sto let taborov), spominška značka, izdana ob znanih dogodkih na Zaloški cesti v Ljubljani, ter več značk, izdanih ob raznih jubilejih bivše Kranjske. Vodstvo Študijske knjižnice je z veseljem sprejelo omenjene predmete v hrambo ter jih

ci. Na našo pobudo je zato doslej prišlo že do štirih skupnih posvetov, pač zato, da bi uskladili našo kulturno-prosvetno dejavnost in jo nadalje razvijali pod imenom kultura in prosveta Spodnje Posavje. Tak način sodelovanja bo medsebojna pomoč pri izvajanju medobčinske kulturno-prosvetne problematike in skupnega programa.

Odločili smo se za skupno revijo, ki bo ves letošnji maj; predvsem pa želimo, da bi s kulturnimi dobrinami segli prav v vsako hrbovsko vas.

Tudi o tem bomo govorili na sobotni skupščini, na katero smo povabili tudi predstavnike iz Krškega in Sevnice. Želimo si uspešnega medsebojnega sodelovanja!

V soboto Simčičeva razstava

V soboto, 16. marca ob 18. uri, bo v Dolenjski galeriji odprta razstava 53 monotipij in oltj slikarja in grafika Rudija Simčiča iz Ljubljane. Ljubitelje umetnosti vabimo na otvoritev in ogled razstave, ki bo zanimiv likovni dogodek, Novomeščani pa se bodo hkrati seznanili z umetnikom, ki tokrat prvič razstavlja v dolenjski metropoli. Na sliki: RUDI SIMČIČ — VOJNA

Pred sto leti v Novem mestu

»Novice«, letnik 1868, stran 102:

Novomesto 15. marca. — Danes je čitalnica naša na svojem gledališčnem odru predstavlja slovečo Ravnopachovo žaloigro »Mlinar in njegova hčica, katero je poslovenil šaljibog prezagodaj umrli slovenski pisatelj Fr. Malavašič. Znano je, da ta igra tudi med nemškimi spada med najtežje; radovedni smo tedaj bili, kako bo šla našim domoljubnim prostovoljcem izpod rok. Tolkanj boji nas je tedaj veselilo, da po pravici moremo reči, da je bila predstava izvrstna; ni čuda tedaj, da je bila z obno in glasno pohvalo sprejeta. Ker gre tukajšnji čitalnici zasluga, da je prva to imenitno in težko igro v slovenskem jeziku spravila na oder in tako zopet protivnike našega jezika vnovič djansko prepričala, kako neslani so nsi protigonori in kako hudo vsa obrekovanja zaradi ulikavosti našega jezika, naj mi bode dovoljeno naštet, ktere so pripomogle v lepi uspeh igri. »Mlinar Črnota je bil gosp. Kalčič, njegova hči »Mica« je bila gospodična Zajdelnova, »Korenka gospa Ba harjeva, njen sin »Jankon« g. Zajdelj, »Pivek« g. Rorman, »Meta« gospodična Durinjeva, »Matija« g. Krišič, »Luka grobkope« g. Pogačar. Vsi so svoje naloge veče ali manje prav dobro rešili in cela igra

V VSAK SLOVENSKI DOM KNJIGE PREŠERNOVE DRUŽBE!

se je tako dobro vjemala, da je bilo veselje. Glavne in najteže naloge »mlinar Črnota, hči »Mica« in »Janko« — mlinarski hlapec« so se vršile tako izvrstno, da smo se res čudili; gospodična Zajdelnova se je pa posebno v 5. dejanju krasno odlikovala. Kar se scenerije tiče, bila je v osem lepo urejena, in posebno še pokopalšče, ktero je g. Wagner čudovito hitro in tako lepo sestavil, da za-

služi očitno pohvalo za svoj trud. Še nikdar ni bilo vkljub višji vhodni tolkanj ljudstva privrelo v čitalnico kakor ta večer; mnogo ljudi se je moralo vrniti, ker se stati niso prostora dobili. — Tako nam je čitalnica naša zopet pripravila en mikaven in znamenit večer, kterega ne bomo kmalu pozabili. Nas pa so ta večer še posebno želje obhajale, da bi pisatelji naši bolj marljivo bili v spisovanju slovenskih bodi-si izvornih bodi-si prevedenih iger, da bi rodoljubnim igralcem gradiva za slovensko gledališče ne pomanjkovalo, kajti zapazili smo, da so naši slovenski igropisalci nekako zadremali, ker to, kar zdaj imamo, so le dela prejšnjih let.

»Gospa Judit« v Novem mestu?

Branka Verdonik, znana dramska igralka, ki je letos praznovala 30-letnico umetniškega delovanja, bo morda še v tej polovici leta nastopila v Novem mestu s scensko adaptacijo Cankarjeve povesti Gospa Judit. Zveza kulturno-prosvetnih organizacij v Novem mestu bo igralko takoj, ko bo finančno stanje za letošnje leto razvidno, povabila. S tem bi v Novem mestu proslavili 50-letnico Cankarjeve smrti. Branka Verdonik je z Gospo Judit nastopila že v Trstu, v Novi Gorici in Gorici, v Kranju, Kopru, Idriji in drugje. Nekaterim Novomeščanom je prav gotovo še v spominu iz televizijske oddaje Neznana Tatjana (Cankar, tekmovalje med Celjem in Novim mestom), ko je nastopila z odlikom iz Gospe Judit.

Kettejeva soba na Premu

Odbor za ureditev Kettejeve sobe na Premu je prosil Študijsko knjižnico Mirana Jarca v Novem mestu za fotografije gradiva v zvezi s slovenskim modernizmom Dragotinom Kettejem, da jih bodo razstavili. Ker je Kettejevo bivanje v Novem mestu eden svetlih trenitkov dolenjske kulturne zgodovine, bi bilo prav, da bi Novo mesto Premu darovalo gradivo, ki ga žele. Slavistično društvo bi se slovesnosti na Premu udeležilo (to ima v svojem načrtu več takih isleto, ki pa ne bi bilo samo za člane). Omenimo naj še, da so dijaki novomeških šol pred letom dni podprli odbor za ureditev Kettejeve sobe tako, da so kupovali tako imenovani Kettejev dinar, iste, kot so v navadi, kadar zbirajo denar za obnavljanje domov slovenskih pisateljev.

PETER BREŠČAK

Brusniški »Vozel« na odru

Delovanje igralske skupine »Vinko Paderšič« v Brusnicah je za nekaj časa zamrlo. Pred kratkim so naštu dirali veseloigro »Vozel«, v kateri igrajo učitelji in vaška mladina. Uprizorili so jo doma, na Slatniku in Stopičah, v načrtu pa imajo nastop v Gabrju. Z igro »Vozel« je sprebit leda za nadaljnje delovanje brusniške igralske družine.

ZNAMENITI DOLENJSKI TEHNIKI

August Guzelj (1864—1931), pionir slovenskega gozdarstva; rodil se je v Skofji Loki, realko je končal v Ljubljani, študij gozdarstva pa na Dunaju. Prakso in službo je opravljal v Kočevju, nekaj časa v Bosni na Koroskem, na Goriskem in v Istri. Od leta 1895 je bil gozdarski referent, nato gozdni nadkomisar za okraje Črnomelj, Krško in Novo mesto. Obenem je poučeval gozdarske predmete na kmetijski šoli na Grmu. Guzelj je bil prvi vidnejši pisec gozdarske stroke; njegovo najpomembnejše delo je Navod za oskrbovanje malih gozdnih posestev na Kranjskem in Primorskem, ki je izšlo v desetletnih izvodih, poleg drugih publikacij in številnih člankov v Kmetovalcu. (Fr. Sevnik, str. 46—48)

Franč Hočevar (1853—1919) spada med naše ugledne matematike, ki so se uveljavili izven domovine. Rodil se je v Metliki, gimnazijo je obiskoval v Ljubljani (1864—1871), filozofske študije, matematiko in fiziko je končal na Dunaju (1875). Nekaj časa je bil gimnazijski profesor v Innsbrucku, kjer se je habilitiral za privatnega docenta (1883). Leta 1891 je bil izvoljen za izrednega, leta 1894 za rednega profesorja na nemški tehnični fakulteti v Brnu. Leta 1895 so ga povabili na enako šolo v Gradcu. Na graški tehniški je bil devetkrat izvoljen za dokana, včasih pa so mu ponujali položaj rektorja. Kljub visokemu položaju za tedanje čase je ostal zavodenc Slovencev. Napisal je 21 pomembnih znanstvenih razprav ter večje število šolskih knjig za pouk aritmetike in geometrije v vseh razredih avstrijskih gimnazij in realk. Ze pred prvo vojno so bile te knjige prevedene v hrvaščino, srbsščino in angleščino. (I. Pavšič in I. Čermelj, str. 55—58)

Nace Klemenčič (1853—1901) spada med starejše slovenske fizike. Rodil se je v kmečki družini na Kamnu pri Trebnjem; gimnazijo je končal v Novem mestu (1871), matematiko in fiziko je študiral na filozofski fakulteti v Gradcu, kjer je bil 1879 promoviran za doktorja iz področja molekularne mehanike, kasneje se je pečal predvsem s problemi elektrike in magnetizma. Bil je asistent na fizikalnem inštitutu in 1881 je postal privatni docent v Gradcu; 1895 so ga imenovali za rednega profesorja tehnične visoke šole v Innsbrucku. Zaradi znanstvenih izsledkov je bil predlagan za rednega profesorja fizike na dunajski tehnični in za dopisnega člana dunajske akademije znanosti, toda nenadna smrt v rojstnem kraju, kjer je bil na počitnicah, je preprečila Klemenčiču nadaljnji vzpon. (I. Čermelj, str. 70—73).

(Se nadaljuje)

Niko Žibret o plavanju v Krškem

Marijive priprave plavalcev Celulozarja čez zimo. Pokrit zimski bazen osnova za nadaljnji razvoj plavalnega športa. Trener Niko Žibret želi spravi svojo konjička v »konjušnico« — pokrit bazen

Ker so možnosti našega kluba za zimsko delo zelo skromne, si prizadevamo za najrazličnejše načine vsaj deloma ustvariti pogoje za sodobni trening. Razumemo, v katerih so nahajajo naši kvalitetnejši plavalci, so mnogo slabše kot v drugih slovenskih klubih. Ta razlika je še večja, če primerjamo pogoje dela z inozemskimi. Res je, da so pogoji za delo v letnih mesecih dobri, vendar pa je to obdobje prekratko, da bi samemu lahko nadoknadili. Zimske bazene, ki je pogoj za vrhunski razvoj plavalcev, nam manjka. Zato iščemo najrazličnejše možnosti, da

valk, po počitnicah pa bodo začeli redno delati tudi pionirji. V redne priprave smo vključili le manjše število plavalcev, ker nas v to silijo razmere.

Kako ocenjujete lansko plavalno sezono z vidika vašega plavalnega kluba?

Lanska plavalna sezona je bila do sedaj najuspešnejša. Po Veslu Breskvarjev in Petru Jesensku smo dobili zopet državno reprezentanto in prvak. Tudi številni republiški rekordi v vseh kategorijah, ki so jih postavili mladi tekmovalci »Celulozarja«, vzbujajo upanje, da bomo o sedanjih generacijah plavalcev še veliko čuli. Ekipo smo osvojili 3. mesto v II. zvezni plavalni ligi, kar je brez dvoma velik uspeh.

Ali ste optimisti, ko gledate na nadaljnji razvoj plavanja v Krškem?

Sam in nisem. Če v Krškem ne bomo kmalu dobili zimskega bazena, bodo naša prizadevanja zaman. Pogoj za uspeh je množičnost, ki pa je lahko doseči samo

v povezavi s šolo. Če bi imeli pokrito kopalnico, bi lahko plavanje vključili v redni šolski program in imočasnost bi bila dosežena.

Kateri so trenutni problemi v klubu?

Ker nam kolektiv tovarne Celuloza stoji ob strani, je predsedniku kluba in maloštevilnim zaposlenjakom uspelo vsaj za silo rešiti finančni problem. Zato menim, da je največji problem zimski bazen, ki ne bi bil samo športna, temveč predvsem turistična in gospodarska pridobitev.

Prosimo za vašo oceno posameznih plavalcev?

Nea najboljši plavalci so zelo mladi in šele na začetku svojega vzpona. Ker je letošnja orientacija v zvezem merilu predvsem na mlajše plavalce, upam, da se bodo nekateri uvrstili v mladinsko državno reprezentanco. Člana, Počučnik, Žiberna in Jenkoletovi se ta prilika ponuja že na trbojuju DR Nemčija-Poljska-Jugoslavija. Enako pričakujem od Zlatiča in Bičjaka v članski konkurenci. Posebno priliko pa ima Igor Turk, ki bo lahko nastopil na evropskem prvenstvu v Berlinu, vsaj če sodimo po rezultatih. V minulem letu je bil s svojimi dosežki v samem evropskem plavalnem vrhu in ima kot prvi priliko, da se izkaže. Seveda pa letos največ pričakujem od Čarga in Zlatiča.

Poslabše želje, povzrac z vašim konjičkom?

Plavanje je res moj konjiček. Tudi mi želim samo pokrito »konjušnico« — zimski bazen.

vsaj deloma izpolnimo praznino. Za letošnjo sezono smo pričeli s pripravami v telovadnici. Posebno gimnastiko z vajami za moč in vzdržljivost so imeli plavalci dvakrat tedensko. Poleg tega smo imeli delo na prostem. V zimskih počitnicah so plavalci prve ekipe šli na trening v Kranj, sedaj pa vadimo trikrat tedensko v Čateških Toplicah in enkrat tedensko v telovadnici. Upamo, da bomo s pomočjo številnih dobrotnikov pričakali plavalno sezono pripravljeno.

Koliko plavalcev vadi pozimi? Redno vadi 16 plavalcev in pla-

ROKOMET

Zimsko prvenstvo končano

V nedeljo se je v Ljubljani končalo zimsko rokometno republiško tekmovanje, v katerem so nastopile tudi ekipe iz Dolenjske. Največji uspeh po želi rokometiški Brežice, ki so zasedli 7. mesto; Novomeščani so pristali na 12. mestu. Ribničani pa na zadnjem. Pri dekletih so rokometiške Brežice močno razočarale saj se do sedaj ne morejo pohvaliti z uspehi.

Na splošno smo z uvrstitvijo prvih dveh ekip zadovoljni, razočarali pa so Ribničani.

Rezultati srečanj: Jadran — Ribnica 22:19, Kranj — Novo mesto 16:9, Brežice — Zamet 6:9, Novo mesto — Jadran 20:16, Rudar (T) — Brežice 15:10, Brežice — Novo mesto 18:15 (moški). Stariše — Brežice 6:4, Seica — Brežice 9:4 (ženske).

ŠAH

Bleščeč uspeh Slovencev

XXIII. državno šahovsko prvenstvo v Čateških Toplicah je prineslo pravo zmagovalne slovenski sedmerici: prof. Janez Stupica je osvojil z Dragonom Ostojcem prvo mesto; velmojster Bruno Farma, ki je bil kandidat za največje mesto, je v finalu nekoliko popustil in na svojo moč dosegel skromen uspeh — 3. do 6. mesto; aNovomeščane Stojan Pua je presel vsa pričakovanja in se odlično uvrstil na 7. do 10. mesto. Uvrstitve ostalih Slovencev: Planica, Pirca, Kržišnika in Musila, je zelo dobra.

Organizacija prvenstva je bila brezhibna. To je zasluga marijivega organizatorja iz Brežice in uprave zdravilišča Čateške Toplice. Drugi izpit so organizatorji opravili z odličnim uspehom.

Musil v Sevnici

Slovenski šahovski mojster Vojko Musil je odigral v ponedeljek v Sevnici simultanko z 18 igralci iz Boštjana, Krmelja in Sevnice. Dobil je 16 partij, remiziral pa sta inž. Pinterič in D. Brelih. B. D.

Državni prvak v Krškem

Mednarodni šahovski mojster in državni prvak za leto 1968 Dragan Ostojčić je odigral s šahisti iz Krškega simultanko. Po dvojnopolnem igranju je prvak 27 partij dobil, 4 remiziral in 1 izgubil. Zmagal je mladinec Kotar, remiziral pa sta inž. Pinterič in D. Brelih. B. D.

Združitev krških in trboveljskih plavalcev

Pred dnevi je dobilo vodstvo plavalnega kluba »Celulozarja« pismo predsednika plavalnega kluba »Rudarja« iz Trbovelj, ki predlaga združitve obeh klubov pod skupnim imenom Reprezentanca Posavja. Pri tem predlaga, da bi ta reprezentanca izvajala reprezentanco Ljubljane in Kranja. Predlog bo proučil upravni odbor PK Celulozar. v. n.

Penko še vedno vodi

Na turnirju za prvenstvo Novoga mesta pet kol pred koncem še vedno vodi mojsterski kandidat prof. Igor Penko s 5 točkami. Sunjiti je s 4 točkami in pol drugi, Škerji s 4 točkami tretji, sledijo: Adamič 3 (1), Sitar in Nagl po 3, Ščap 2 in pol (1), Istenič, Jenko in Tisu po 2 in pol, Mihič 1 in pol ter Bjelešovič 1. Nekaj zanimivih rezultatov: Sunjiti — Ščap 0:1, Istenič — Škerji 1:0, Sitar — Ščap 0:1 in Škerji — Penko 1:0. I. Z.

V Ljutomer 31. marca!

Na hitropoteznem šahovskem skih mest bo 31. marca v Ljutomeru, in ne 17. marca, kot je bilo predvideno, Novo mesto bo zastopalo šest najboljših šahistov, tolikšne reprezentance pa bodo poslala tudi druga slovenska mesta. I. Z.

Prvenstvo Krmelja

Na hitropoteznem šahovskem prvenstvu Krmelja za leto 1968 je sodelovalo 11 igralcev. Zmagal je Ivan Sribar s 9 točkami, sledo Debelak 8, Zifnik 7, Zeleznik, Prosenik in D. Perhaj 6 itd. Zaradi slabe obveščeniosti so na žalost izostali nekateri dobri šahisti. D. B.

Šah v Kočevju

9. marca je bilo šahovsko prvenstvo kočevske osemletke. Pomerile so se paralelke. Zmagali so učenci iz osemih razredov s 23 točkami; drugi so bili sedmi razredi (13,5); 3. peti razredi (12,5) in 4. šesti razredi (11).

Turnir četrtokategorikov je končan, odigrati morajo le še odložene partije. Prva tri mesta in tretjo kategorijo so osvojili: Ljubo Trobentar 12,5 točk; Edi Osterman 12 in Jože Zupančič 11,5. Tretjo kategorijo bo osvojil tudi četrtovrščeni; največ možnosti za to mesto imata Marincej in Dušan Obravnič.

Na turnirju najmlajših vodi po 6. kolu Skof (5,5), pred L. Kravancem (5), Rupnikom (4,5) itd.

Na turnirju breskategorikov vodi po 6. kolu Tone Kravanc s 6 točkami, pred Vovkom, Simejšem, Hribarjem in Andreju Dejak (4 točke) itd. STANIC

BO KATERI NADOMESTIL CERARJA? Začeli so zgođaj, pa je časa za njihovo uveljavitev na pretek. Takole telovadijo najmlajši telovadci, stari 3 — 5 let, v okviru rednega dela z najmlajšimi pri novomeškem Partizanu. (Foto: S. Doki)

NOGOMET

Celulozar : Rudar Senovo 14:1

Moštvo Celulozarja se je pokazalo kondicijsko zelo dobro pripravljeno, zato lahko z optimizmom pričakujejo bližnje tekmovanje. V srečanju z Rudarjem s Senovega so zabeležili visoko zmago. Vse vrste domačega moštva so dobro delovale, boljši del moštva pa je bila obramba. Kljub tako številni herti golov pa bi domači igralci z malo več spretnosti lahko zadeli še najmanj trikrat.

Gole so dosegli: Klajič 4, Vujanovič 2, Andrljkovič 2, Nikolič 1, Jurečič 2, Stanojevič 1 in Kandič 1 ter za Rudarja desni krilec. L. H.

Brez sredstev za tekmovanje!

Nogometnaš krškega Celulozarja čakajo v spomladanskem prvenstvu teške predskafnje. Skušali bodo do konca tekmovanja odbrati prvo mesto in pridobiti pravico tekmovati v višjem razredu. Igralci so te skrite želje sposobni doseči, žal pa stalno zadržajo na pomanjkanje finančnih sredstev. Klubska blagajna je prazna, tisti, ki so do sedaj imeli veliko razumevanja za razvoj nogometa v občini, zaskrtenkrat niso prispevali svojega dela. Nogometni pričakuje največ pomoči od občinske

Za kaj bi se odločili vi?

Športno uredništvo Dolenjskega lista je pripravilo anketo, v kateri bodo sodelovali telesnovozgojni delavci iz novomeške občine. Anketiranci bodo neobvezno odgovorili na vprašanje, za katero športno vrsto bi se odločili oni, če bi imeli možnost postaviti prioriteto nekaterih športnih panog.

Anketa navaja naslednje športne vrste: atletiko, balinanje, gimnastiko, kegljanje, košarko, namizni tenis, nogomet, odbojko, plavanje, rokomet, smučanje, splošno telesno vzgojo, streljanje, teniš in veslanje.

KEGLJANJE

Krušič v vodstvu

V drugem nastopu na kegljaškem prvenstvu posameznikov Dolenjske so tekmovalci teknovali s novimi kuglji in dosegli dobre rezultate. Najboljši rezultat je dosegel Tone Krušič, podri je 841 kegljev. Krušič je v vodstvu pred Mrzlakom in Hrenom ter mu bo prednost doseženih točk verjetno zadostala za osvojitve prvega mesta.

Rezultati: 1. Krušič 1560 kegljev, 2. Mrzlak 1520, 3. Hren 1528, 4. Turk 1493, 5. Rožič 1462, 6. D. Bratož 1434, 7. Rusija 1431 itd.

Pri mladincih je trenutno v vodstvu Ivan Veržoi (Pionir), ki je v dveh nastopih podri 746 kegljev. Članice so nastopile šele prvič in po prvem nastopu vodi Klančarjeva (Krka) pred Tratarjevo. J. MRZLAK

Zimska kegljaška liga

V 6. kolu zimske kegljaške lige je Zelezničar premagal Krko z rezultatom 409:381. Pionir pa po nastopi izredno razpoloženega Hrona moštvo Luknje z visokim rezultatom 406:386. Zelezničar in Pionir nadaljujeta borbo za prvo mesto in sta v vodstvu z 8 točkami pred Krko in Luknjo, ki imata 4 točke.

V drugi ligi je Dolenjski gozdar zmagal petič zapored. V tem kolu je premagal Bolnico z rezultatom 426:301. Iskra pa je v Dolenjskih Toplicah predstavljiva premagala Toplice s 406:346. Vodi Dolenjski gozdar s desetimi točkami pred Starim devet, Bolnico, Toplicami in Iskro. J. MRZLAK

Turnir v počastitev 8. marca

V počastitev pramika žena je bilo v Kočevju pokalno tekmovanje med ženskimi ekipami iz Delnice in Kočevja. Na kegljišču KK Kočevje so nastopile štiri ekipe in dosegle naslednje izide: 1. KK Kočevje I. 2247 kegljev, 2. KK Delnice I 1964 kegljev, 3. KK Delnice II 1733 kegljev, 4. KK Kočevje II 1546 kegljev.

V prvi ekipi Delnice so manjkale nekatere stalne tekmovalke, kljub temu je izdatna zmaga domačih pričakovana. Najboljše uspehe so pri domačinkah dosegla Ščapova, Anđelškova in Serčarjeva. Pri gostjah pa je bila najboljša Spudičeva.

Ker je to še tretja zmaga domačink, so prejele pokal občinske zveze za telesno kulturo Kočevja v trajno last. A. A.

VESTI

Babič bo pričel trenirati

Lanskoletni in večkratni državni prvak v speedwayu Frane Babič je izjavil, da bo ta teden pričel z rednimi treningi na stezi v Krškem. Kljub temu da so posmisi priprave pomanjkljive, je obljubil, da se bo za letošnje nastope temeljito pripravil.

Navijači in prijatelji speedwaya mu želijo, da bi uspešno tekmoval in obdržal tudi letos naslov državnega prvaka. V. N.

Pred X. zletom

Preteklo sobodo se je v Bihacu sestali stalni sekretariat zleta bratstva in enotnosti. Na sestanku, ki so se ga udeležili zastopalki iz občin Bihac, Prijedor, Sisaak, Banja Luka, Karlovec in Novo mesto, so sklenili, da bo X. jubilejni zlet v Bihacu 14. in 15. junija 1969. Za pokrovitelja so za prošili predsednika republiko Tita.

Na sestanku so sprejeli raspored medletnih prireditvev. O samih prireditvah bomo pisali prihodnje.

Šega na drugem mestu

Na minulem republiškem prvenstvu v dviganju uteži, ki je bilo v Velenju, so je član TVD Partizan Kočevje Stane Šega uvrstil na drugo mesto v svoji skupini. V srednje teški kategoriji je dvignil skupno 322,5 kg. A. A.

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJA

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Stanjko Vaypotič, član kolektiva Novotek, Novo mesto; Jože Guria, član kolektiva Cestno podjetje Novo mesto; Frane Poreber, član kolektiva INIS Novo mesto; Alojz Tekstor, član kolektiva Novoles, Straža; Slavko Nagelj in Alojz Smuk, člana kolektiva IMV Novo mesto; Janko Segina, član kolektiva Gorjanci, Straža; Ana Majetič, Betka Plaznik in Niko Padovski, člani kolektiva Podjetja za stanovanjsko gospodarstvo in urejanje naselij Novo mesto; Majda Kastelec, delavka iz Gornjih Sušic; Dragica Kren, gospodinja z Verduna; Marija Povše in Gril Jožica, gospodinja iz Dobindola; Stjepka Zupančič, gospodinja iz Begerče vasi; Marija Bauh, Danica Fink, Alojzija Blatinik, Terezijska Ključar, Alojzija Gril, Slavka Kump, Ana Povše, Marija Ključar, in Slavka Povše, gospodinja iz Uršnih sel; Antonija Klemenčič in Justina Šobar, gospodinja iz Laz; Jože Ključar, kmet z Uršnih sel; Nada Jelenič, članica kolektiva PTT Novo mesto; Cirila Turk, članica kolektiva splošne bolnice Novo mesto; Vera Saje, gospodinja iz Gornjih Sušic; Tone Mavsar, delavec iz Sentišća; Janez Zurga, pleškar iz Dobindola; Ivan Poreber, kmet iz Laz; Peter Kastelec, pleškar z Gornjih Sušic; Jože Cafuta, član kolektiva Mercator, Novo mesto; Alojz Potočar, delavec iz Laz; Jože Smale, član kolektiva Gradbeno in obrtno podjetje Novo mesto; Marija Kump, gospodinja z Uršnih sel.

Nogometni Rudarja s Senovega, ki so v jesenskem delu prvenstva zasedli šesto mesto, so se resno lotili dela in pričakujejo boljši plasma v spomladanskem tekmovanju. (Foto: S. Doki)

FOTOGRAFIJA TEDNA

Tudi med fotografijami tega tedna ni nobena toliko prekosila drugih, da bi zaslužila prvo nagrado. Med poslanimi posnetki so bili kar štiri iz motivov 8. marca. Naši fotografi tedna so se že navadili glavnih motivov tedna in se zanašajo na nedvomno aktualnost takih posnetkov, ne pomislijo pa, da lahko na isto misel pride več fotografov, in si s tem zmanjšujejo vrednost točk, ki bi jih dobili za izvirnost svojega posnetka. Nikogar med njimi niso spodbudile še bolj enkratne zadeve: takele na motorna vozila, kipeče spomladanske ceste, razprave o religiji, povečana dejavnost krajevnih skupnosti, akcije mladinske organizacije, vprašanje zaposlovanja mladih strokovnjakov, podpore brezposelnim, sejmi in drugo. Domišljita dobrega fotografa se ne bi smela ustaviti na nekaj letnih praznikih, ki so prišli že v navado.

Prve nagrade ta teden nismo podelili, drugo pa je dobil Polde Miklič na »VODOVOD V SENTJERNEJU«.

Dve tretji nagradi po 3000 šdin sta dobila Darko Pavlin za »POMIVANJE POSODE« in Polde Grabek za »FRED CVETILICARNO«.

Fotografije za nagrado tedna z naslovom avtorja na hrbtni strani in s podatki na posebnem listu papirja pošljite do ponedeljka, 18. marca, do 12. ure uredništvu DOLENJSKEGA LISTA!

Priložnost, ne pa sovraštvo in alkohol

Anton Malnarič iz Semiča obsojen zaradi velike tatvine

Devetletje je bil Anton Malnarič iz Semiča pred sodniki, ko se je nedavno tega na okrožno sodišču v Novem mestu zagovarjal zaradi velike tatvine v Vavčji vasi. Čeprav bi lahko s svojim delom dostojno živel na dokajšnjem materinem posestvu, mu bolj diši pohanjanje in protipravno prilaščanje stvari, za kar je bil že sedemkrat kaznovan.

21. septembra lani se je mudil pri Ivanki Zupančič v Vavčji vasi, kjer je pomagal pomivati sode. Silasil je gošpodinjo, kako pred odhodom na trgarev pravi snahli, kje ima ključ od hiše. Ker je bila priložnost, je šel po ključ nad stranišnimi vrati

Malnarič, odklenil hišo ter prišel v spalnico. Tu je v nezaklenjeni omari našel ženščino torbico, v njej pa denar. Vzel je 29.000 šdin, prilepil iz hiše tako, kot je noter, ključ pa obesil, kjer ga je našel.

Oškodovanka je naslednji dan tatvino odkrila, nedolgo zatem pa so storilca tudi izsledili, ker je denar zapraviljal.

Na sodišču je v zagovor navajal, da je storil tatvino v vinjenem stanju in pod vti-

kom starega sovraštva mad družinoma, vendar, so bili sodniki mnenja, da ga je zapeljala le ugodna priložnost in da vse drugo ni bilo tolikšnega pomena. Ker je obtoženci tekla še 3-mesečna kazen občinskega sodišča, mu je senat izrekel enotno kazen: 1 leto in 2 meseca stroge zapore.

POMIVANJE POSODE mu sicer ne gre preveč od rok, vendar si je Janez v petek, ko je bil praznik žena, nataknil predpasnik in pomagal pri ureditvi enakovrednosti... (Foto: Darko Pavlin)

Prospekt Otočca — ODLIČNO!

Te dni je razposlal hotel Grad Otočec 20.000 svojih novih prospektov vsem našim turističnim predstavništvom in potovalnim agencijam v tujini, 10.000 enakih prospektov pa podobnim ustanovam doma. Z novim prispevkom, ki odlično predstavlja naš najlepši obster v Dolini gradov, hotel Grad Otočec dostojno propagira lepote doline Krke, svoj grad iz 13. stoletja, motel, novo restavracijo in bife-deličarnico ter svoj prostor za taborjenje na desni obali reke pod gradom. Vrsta sila prikupnih in pozornost vabujočih fotografij nam pričara lepote Otočca in njegove okolice, kot jih sami včasih spričo naglice, s

katero živimo, niti več ne opazimo. Zlasti odlična je osrednja fotografija, ki nam kaže grad sredi zelenja na otočku med obema rokavoma Krke; lahko trdimo, da tako lepih fotografij in tako oku snega prospekta še lep čas nismo videli. Fotografije sta prispevala Exportprojekt in Kompas iz Ljubljane, prospekt pa je pripravil in uredil inž. arh. Jože Brumen, kateremu je treba za domiselno sestavo in prelom pro-

spekta čestitati! Potrudili so se tudi tiskarji Triglavske tiskarne OP DELO v Ljubljani, ki so dali iz rok soliden izdelek. Prospektu so priložili tudi cenik za 1968, ki ima take cene, kot so veljale lani. Kolektiv hotela Grad Otočec, ki je zlasti skupno 30 tisoč kosov novega prospekta, zna čeniti pomen sodobnih pripomočkov v propagandi. Ni mu žal sredstev, ki jih nalaga v to področje svojega udajstvanja, saj se dobro zaveda, da je vsak izdelek za kakovostno obveščanje domačinov in tujcev dolgoročna nalozba, ki pomeni samo še boljši obisk in večji ugled.

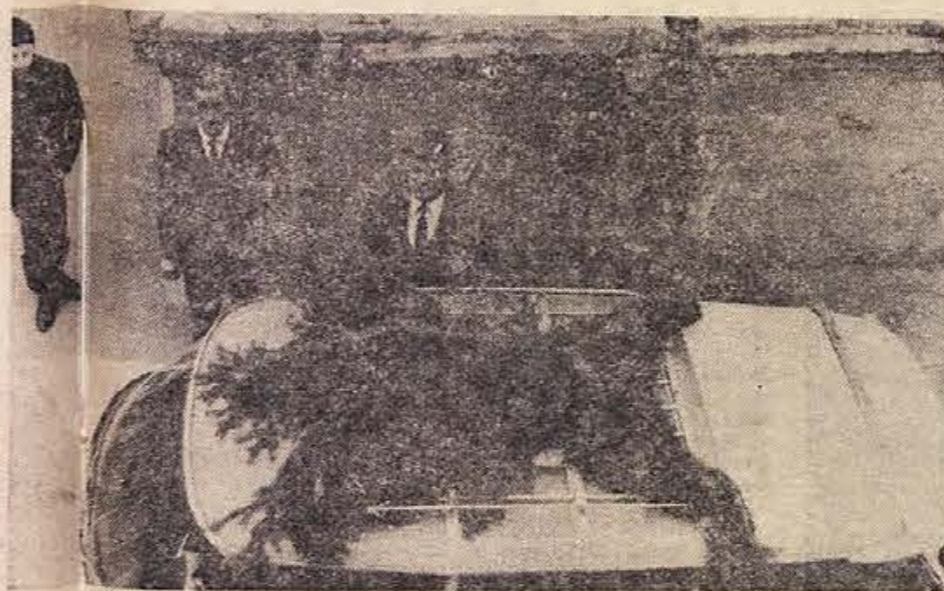
Oglašujte v DL!

Avtomobilska cesta — naše okno v svet

»Prvih 1200 brigadirjev in brigadirjk iz vseh krajev Slovenije je praznodne ponedeljek prišlo na avtomobilsko cesto Ljubljana-Zagreb. Z veseljem in navdušenjem so se lotili naloz, čeprav jih je hladno in slabo vreme zlasti prve dni močno oviralo pri delovnem poletu. Vendar, kdo bi se mogel ustaviti sili mladih ero, ki »gore obračae? Tudi sneg in mraz jim nista mogla do živlega. Naši ljudje so brigadirje in brigadirke povsod toplo sprejeli. Tako je prav, saj gre za eno največjih del, ki bodo spremenile lice Dolenjske in nam odprla okno v svet...«

Tako smo zapisali na 1. strani DOLENJSKEGA LISTA 19. marca 1968 — 9. marca letos pa je minilo natanko deset let, odkar je 1200 fantov in deklet, članov prvih mladinskih delovnih brigad, prišlo v Novo mesto, da so začeli pripravljati naselja brigad in vse drugo, da je 1. aprila 1968 lahko steklo delo na enem izmed največjih po-vojnih gradbišč v Jugoslaviji: na avtomobilski cesti Ljubljana-Zagreb. In to jesen bo minilo že 10 let, odkar teče po tej močnatni prometni žili s severa na jug države in od tam spet proti severu nepretrgana reka motornih vozil, domačin in tujin.

Taka je bila torej ta zverina s Trebelnega. (Foto: Juvanc)

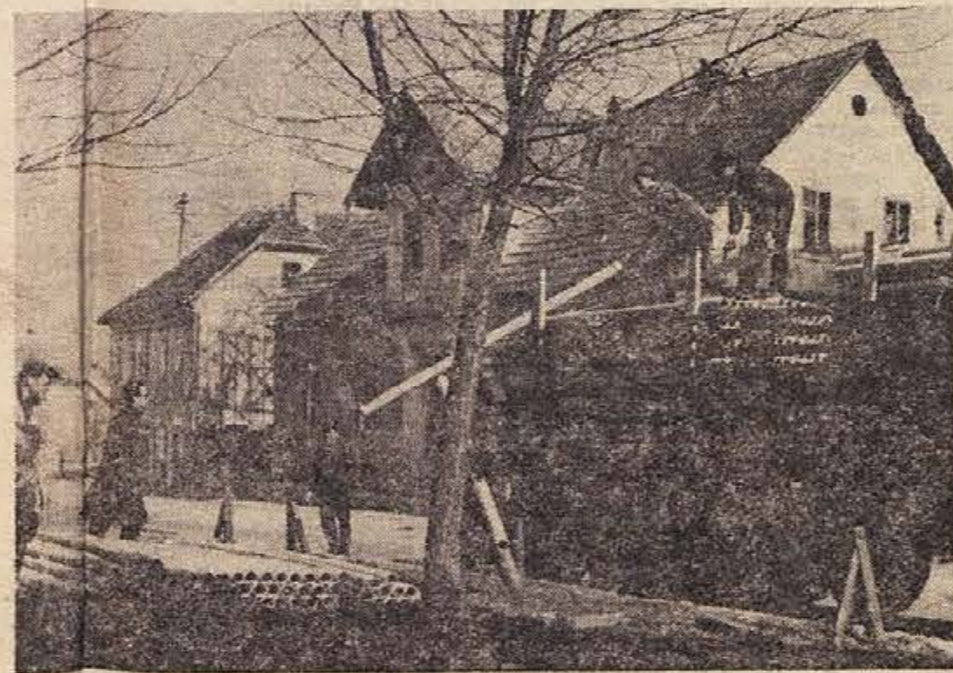
Ob Radulji ustrelil medveda

V gozdovih okoli Trabelnega je to redek gost

Ljudje v okolici Trabelnega se radi šalijo, da imajo v Zabuokovju enega korajžnega loveca. Komu drugemu kot njemu so hoteli povedati, ko so v pšenici videli medveda klateza, ki je zašel v ta konec. Povedat so mu šli tudi pozimi, toda mož je vedno našel vtrok, da mu ni bilo treba nad mrečno.

Prejšnji teden pa je med-vid ob Radulji pri Mirni vasi srečal bolj nevarnega moža. Jože Zagar iz Čezinje se ni pomislil ustreliti medveda, ki je v teh krajih zelo redek gost in ga je tu dovo-ljeno streljati. Samca je za-hlel, samica pa je pobegnila. Ko se je govorilo o zverini, mnogi niso verjeli, da jo je

res kdo videl. Da bi si jo vsi ogledali, je Henrak Bulc iz Mokranoga medveda privezal na pričačnik avtomobila in ga mimogrede, ko ga je pe-ljal v Ljubljano, razkazal tu-di v drugih krajih po Mirenski dolini. Zival je tehtala blizu 70 kg, velika zimska diaka pa jo je delala bolj velika, kot je bila.

VODOVOD V SENTJERNEJU ni več samo na papirju; pretekli teden so že pripeljali okrog 6000 metrov cevi za glavni vod od Dree do Smalčje vasi. Cevi so iz cementarne v Anhovem. Takole so jih v petek razkladali v Sentjerneju in nato razpeljali vse do Dree (Foto: Polde Miklič)

Z naših vtov

Podpredsedniku za dan žena

Poseben pozdrav je za 8. marec letos dobil podpredsednik trebanjske občinske skupščine: kot je bilo zapisano na zapornem nalozu, ki ga je dobil po pošti, bi moral ta dan presedeti v zaporu, češ da ni poravnal kazni za prometni prekršek. No, izvršitve vendar ni bilo, ker se je izkazalo, da je dolg poravnal 28 JANUARJA...

Božji in birokratski mlini meljejo počasni, toda zanesljivo, da o imuniteti odbornika sploh ne govorimo!

Novi običaji

Po predstavi »OTOKA IN STRUGE« (tiskarski skrat nam je igra v novomeški kroniki zadnji četrtek prekrstil v »OTROK in Struga«) so 7. marca zvečer gledalci v dvorani novomeškega Doma kulturne navdušeno ploskali. Malo manj navdušeno pa so ljudje v dvorani po komični igri gledali, kako sta dva IGRALCA moških vlog dobila šopke, dva igralca in 6 igralk pa nicesar...

»Ja, kaj ga rabite?«

V eno izmed novomeških hiš pride drugega v mesecu pismonoša, odda časopis in hoče naprej. Gospodinjo, ki je vedno in upokojenka, pa ga le še vpraša: »Kaj pokoj-nih se ni?« Pismonoša jo pogleda in začudeno vpraša: »Ja, kaj jo rabite?« Potem si pre-mišli, odpre torbo — in po-kojnino izplača...

Kaj pravite, koliko dni bi denar še nosil v torbi, če ga gospodinja ne bi nič vprašala?

JURČEK, ZRASEL V MARCU. Kar se še ni posrečilo znanstvenikom, je naredila narava sama. Znano je namreč, da jurčev se ni močročno vzgajati, tako kot vzgajajo nekatere druge užitne gobe. Toda

Na toplem hodniku Jožeta Novaka s Cateža 24. p. Velika Loka, sta v zaboji olednara prejšnji teden zrasla dva jurčka: prvi je kmalu propadel, drugi je dobro viden, bet pa ima v rahli zemlji, kamor so domači jeseni stresli odpadke in obreže od nabranih gob. (Foto: Vane Juvanc)

DIEGO HURTADO DE MENDOZA

Odpustkar

Diego Hurtado de Mendoza je bil učen španski humanist, vnet zbiralec rokopisov, znamenit poznavalec latinščine, grščine, pesnik in pisatelj, vojskac in diplomat. Rodil se je leta 1503 v Granadi, umrl pa je leta 1575 v Madridu. — Njegovi najbolj znani deli sta »Guerra de Granada« in »Obras poeticas«.

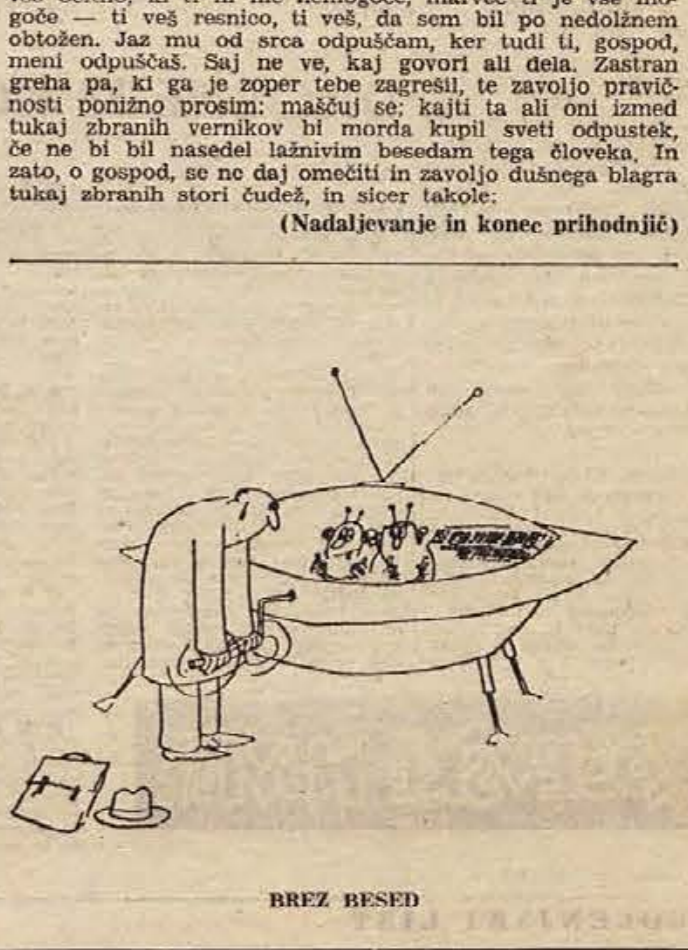
Moj gospod je prodajal odpustke in je bil tako zvit in pretkan, da mu zlepa nisi našel para. Kadar sva prišla v vas, kjer je numeraval prodajati odpustke, je najprej obiskal duhovno gospodo in jih z malim obdaril: s pomarančami, breskvami, lectom, bruskami ali kakšno glavico solate. Tako jih je pridobil in jih pripravil, da so spodbujali svoje očvčce, naj le kupujejo odpustke. V pogovorih jim je najprej otipal pod glede klasične izražbe, in če so preskušeno prestali, ni spregovoril nobene latinške več, marveč jih je zahvalil s spodbudnimi kratkimi zgodbicami, ki jih je znal sila spretno obračati. Ampak če je opazil, da so gospodje izmed tistih, ki so si pridobili službe z denarji ali po pokroviteljstvih, jim je zaigral svetega Tomaža in je ure in ure govoril po latinško — vsaj navidezno, kajti v resnici je to bila latovščina z latinškimi končnicami, ki si jo je bil sam izmislil. Če pa ljudje njegovih odpustkov niso hoteli kupovati, je posegel po raznoztih sredstvih, da jih je spreobrnil, kar mu je po navadi tudi uspelo, saj je bil spreten in z vsemi mažami namazan.

V neki vasi blizu Toledo je že dva ali tri dni pridgal in ponujal svojo robo: ljudje pa vseseno niso kupili še nobenega odpustka in sploh niso kazali veselja do tega, tako da jih je moj gospod že kar k rablju podil. Ko smo poverčjali, sta moj gospod in alguacil (birič) igrala za napitek; med igro sta se hudo spria. Tedajci seže moj gospod po sulci, ki je stala v kotu, alguacil pa potegne meč. Med hrupom in vpitjem prihiti krčmarjeva družina, pa tudi sosedje in ju začno miriti. Onadva pa sta se skušala v divjem sruju iztrgati svojim krčmarcem, da bi planila drug na drugega. Ker so jim to preprečili, sta se med seboj strahovito zmerjala. Tako je alguacil imel mojega gospoda za sleparja in je trdil, da je odpustek, katerega prodaja, ponarejen. Ker je zbrano občinstvo izprevidelo, da obeh vročeglavcev ne more pomiriti, so potegnili anguacila s seboj iz kreme. Moj gospod je bil še vemer hudo razkurjen. Na prigovarjanje vaščanov se je naposled vdal, se nekoliko pomiril in šel spat.

Drugo jutro je šel moj gospod v cerkev in dal zvoniti k maši. Ljudstvo je prihajalo in si pripravovalo, da so odpustki ponarejeni — alguacil sam da je to odkril. Zato nikomur še na misel ni prišlo, da bi odpustek kupil. Moj gospod je stopil na priznico in začel pridigovati. Pojval je ljudi, naj ne zapravljajo po nemarnem velikih milosti, ki jih dajejo njegovi odpustki. Ko je bil med pridigo najbolj v ognju, je stopil skozi cerkevna vrata alguacil, kratko pomolil, nato pa vstal in začel vpiti: »Poslušajte, dobri ljudje! Možak, ki vam tamle govori, me je nagovarjal, naj mu pomagam prodajati odpustke; polovico dobička mi je ponujal. Ker pa tega ne morem vzeti na svojo vest, bi vas rad obvaroval škode s tem, da javno povem, da je odpustek, o katerem pridiguje, ponarejen. Nikar mu ne nasedajte in ne kupujte listkov — jaz ne bi rad imel prstov v tej slepariji. In če bodo tega tam poklicali nekega dne zaradi sleparije na odgovor, boste pričali zame, da nisem z njim držal, da mu nisem dajal poluhe in pomoči, narobe, da sem vam odpiral oči in sleparja razkrinkal.« Nekateri častivredni možje, ki so bili zraven, so hoteli vstati in postaviti alguacila pred dur, da bi preprečili skandal; toda moj gospod jih je pridiral, jim zagrožil z izobčenjem in zapovedal, naj strážniku ne segajo v besedo, naj je vse pove, karkoli ima na srcu.

Nato se je odpustkar na priznici vrgel na kolena in razprostri roke, strmel proti nebu in takole rekel: »Dobri Bog, ki pred teboj ni nič skritega, marveč je vse očitno, ki ti ni nič nemogoče, marveč ti je vse mo-goče — ti veš resnico, ti veš, da sem bil po nedolžnem obtožen. Tudi jaz resno od srca odpuščam, ker tudi ti, gospod, meni odpuščaš. Saj ne ve, kaj govori ali dela. Zastran greha pa, ki ga je zoper tebe zagrešil, te zavoljo pravičnosti ponižno prosim: maščuj se; kajti ta ali oni izmed tukaj zbranih vernikov bi morda kupil sveti odpustek, če ne bi bil nasledel lažnivim besedam tega človeka. In zato, o gospod, se ne boj omečiti in zavoljo dušnega blaga tukaj zbranih stori čudež, in sicer takole:

(Nadaljevanje in konec prihodnjici)

BREZ BESED

Vabilo za tri občine

Član predsedstva občinskega sveta Zveze kulturno-prosvetnih organizacij v Brežicah so se te dni spet sestali in se pogovorili o dokončnih pripravah na redno skupščino, ki je sklicana za soboto, 16. marca. Tedaj bodo poročali o svojem delu odbori za glasbeno, likovno in dramsko dejavnost. Izvolili bodo novo vodstvo občinskega sveta.

Na skupščino v Brežicah je vabljenih 40 delegatov prosvetnih društev, zastopniki Zveze kulturno-prosvetnih organizacij iz krške in severniške občine ter predstavniki družbenih organizacij iz domače občine.

Prve lopate za rezervoar

Prebivalci istega dela Pavlove vasi, ki se nima vodovoda, so začeli zbirati denar zanj. Zimo so izkoristili za kopanje rezervoarja. Na vodovod se bo priključilo 18 do 20 gospodarstev. Vse priprave vodi vodovodni odbor. Če bodo dobili nekaj pomoči od občinske skupščine, računajo, da bo vodovod dokončan prihodnje leto. Vaščani so pripravljani na prostovoljno delo.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Viljuna Ivančević iz Kladija — Dražena, Darinka Korenin iz Zagaja — Romana, Alojzija Kuzner iz Pokleka — deklico, Antonija Kunšek iz Trebeča — dečka, Amalija Dirnbek iz Piršenbrega — deklico, Hermilina Špehar iz Črednje — deklico, Fanika Turkovič iz Otoka — Nedeljka, Amalija Perlan iz Rastena — dečka, Jožefa Cerjak iz Raven — Rudija, Matilda Dobogović iz Trstenika — Vesno, Angela Sibilja iz Sevnice — Jožico, Ivanka Jurkac iz Skopje — Bojana, Ivanka Zoharič iz Jesenic — Joheta, Marija Sušin iz Sol — Goranda, Zofija Strajnar iz Gor. Lenarta — dečka, Jožica Najger iz Brezovice — Tomazina, Božidarica Povh iz Obrežja — deklico, Terezijska Soško iz Sobotne vasi — deklico, Nada Baškovič iz Skopje — Jožico, Marija Sotšek iz Trebeča — Tatjana, Nada Šljakovič iz Nedelje — dečka, Barica Juranko iz Srebrnjaka — Damirja, Anika Šapiek iz Galgova — dečka, Stjepica Horvatič iz Senkova — Dijana, Ivana Stefančič iz Gor. Piročice — Darja, Frančiška Ribič iz Luga — deklica, Pavla Bragar iz Brezovega — Alenka, Jožica Ambrožič iz Zupeče vasi — Branka.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in lokalni pomoči v brežiški občini: Pavao Skledar, strojni ključavničar iz Drenja je padel pri nogoletu in si poškodoval desno koleno; Vilim Donetič, soboslikar iz Luga, je padel z drevesa in si zlomil levo roko; Josipa Zganjerja, valjenca iz Luga, je nekdo pretepel in mu poškodoval glavo; Alojz Kozole, sin kolarja iz Viher, si je na krožni žagi poškodoval levo roko; Antonija Kladiški, upokojenka iz Kladijke, je padla z voza in si zlomila levo nogo; Jožefa Siemenšek, hči delavca iz Pokleka, je padla iz viška in si poškodovala desno nogo.

NOVO V BREŽICAH

ZENE IZ BREZIC IN OKOLICE so stavile svoj praznik v četrtek zvečer. Najprej so poslušale v dvorani prosvetnega doma kulturni program. Zapol jim je ženski sbor pod vodstvom ravnateljice glasbene šole, nakar so pripravili bogat program učenci osnovne šole v Brežicah. Zlasti prikupen je bil nastop varovanec otroškega vrta. Dvorana je bila do kraja zasedena in mnogi obiskovalci prošle so se morali zadovoljiti s stojajočo pozornostjo s kosaricami pomladnega cvetja so z odra pozdravile žene in jim nato razdelile šopke zvončkov, ki so jih z nje nabrali otroci. Po proslavi je bilo v narodnem domu družabno srečanje s srečolovom. Dobičke so pripravila podjetja.

HISNI SVET NOVE STOLPNICE. Na cesti 21. maja je na zadnji seji glasoval predlog, da bi imeli v stavbi oddelke varstvene ustanove za predšolske otroke. Stanovalec upajo, da bodo sprejeli enak sklep tudi člani župnega sveta v Tomšičevi ulici, kjer imajo v bloku prav tako prostor za najmlajše. S tem bi za nekaj časa lahko uredili varstvo za mesto Brežice.

Podpora občine za vodovod?

V zadnji številki našega lista smo pisali, koliko je vreden vodovod, ki ga gradijo občani Jesenic, Obrežja, Brežanskega sela in Nove vasi: cenijo ga na 46 milijonov S din. Velik del tega so prebivalci že prispevali v denarju in delu. Globoko so posegli v žep, zato pričakujejo, da jim bo vsaj ob koncu priskočila na pomoč občinska skupščina. Vsak dinar, ki ga bo dala, je že nekajkrat oplemeniten.

Gradnja vodovoda za štiri vasi jeseniškega okoliša po svoji vrednosti in pomenu presega krajevne meje in upravičeno zasluži ne samo moralno, ampak tudi denarno podporo širše skupnosti. Vdaje te akcije s tovarišem Alojzom Zokajem na čelu pričakujejo, da bodo odborniki znali ceniti njihove napore in ne bodo ostali gluhi za želje po pomoči.

Dobovčani spet protestirajo

Za stanovanjsko sosesko v Dobovi je občinska skupščina na zadnji seji sprejela zazidavalni načrt. Na jugu omejuje sosesko cesta Brežice—Harmica, na vzhodni strani cesta

Dobova—Kapela, na severu krajevna pot ob železniški progi in na zahodu spet krajevna pot, ki veže prostor pred železniško postajo s cesto Brežice—Harmica.

Taborniki materam

Dan žena so proslavili tudi brežiški taborniki. Mamice MEDVEDKOV in CEBELIC in matere drugih tabornikov so dva dni pred praznikom povabili v dvorano obrata SLOVENIJA VINO, kjer jih je pozdravila Rozika Bohinčeva kot starešina odreda. Poudarila je pomen specializiranih organizacij za vzgojo otrok, posebej se zdaj, ko se začnejo za starše nov delovni čas.

Gostjam so nato taborniki prikazali kratek kulturni program

Prvotni zazidavalni načrt je bil razglašen aprila 1964 in prebivalci so imeli nanj precej pripomb. Načrt je tedaj pripravil oddelek za urbanizem pri Zavodu za napredek gospodarstva v Celju. Občinska skupščina je nato naročila popravke pri REGIONU in ga popravljenega ponovno predložila v obravnavo občanom. Projektanti so upoštevali vse bistvene pripombe, vendar se ljudje z načrtom spet niso strinjali, ker so na njihovih zemljiščih predvidene nove hiše. Skupščina vseh teh pripomb ni upoštevala, ker sicer sploh ne bi mogli urbanistično urediti tega kraja.

Z OBČNEGA ZBORA BREŽIŠKEGA GASILSKEGA DRUŠTVA

Gasilci še gorivo sami plačujejo

Lani so šli sedemkrat gasit — Gasilci se morajo zavarovati sami, ker društvo za to nima denarja — Primanjkuje jim cevi, na avtomobilih pa bi morali čimprej zamenjati izrabljene gume

Brežiški gasilci so se letos zbrali na 86. občnem zboru. V svojo sredo so za to priljubljenost povabili več gostov.

Predsednik društva tovariš Bruderman se je v poročilu zavzel za preureditev gasilskega doma, ker sedanji prostor niso več primerni za uporabo. PDG iz Brežic je lani poseglo vmes pri sedmih požarih. Tov. Bruderman je pohvalil delo preventivne službe in ji zaželel, da bi se še pojačala in tako omejila število požarov.

»V društvu je zdaj 44 članov, 2 članici in mladinska desetina,« je poročal tajnik Lapuh. Zahvalil se je vsem delovnim kolektivom, obrtnikom in posameznikom za pomoč pri organizaciji prsilave ob 85-letnici društva.

Blagajnik Božič je opozoril prisotne, da bi bilo na računu lahko veliko več denarja, če ne bi bili prisiljeni iz društvene blagajne kriti tudi stroške za porabo goriva vselej, kadar je gasilski avtomobil krenil na mesto požara.

V razpravi je tov. Marolt dejal, da je že skrajni čas, da dobi društvo cevi, brez katerih intervencija pri požarih ne more biti uspešna. Pa tudi denar za bencin bi morali dobiti povrnjen.

Gospodar društva tov. Grahek je opozoril na izrabljene gume na avtomobilih. Specialno vozilo je v tako slabem stanju, da ogroža promet na cesti in gasilce, ki jih prevažajo gasit. Zelo

Predsednik glavnega odbora RK Slovenije Ivo Majdič si ogleduje bogato zalogo vložnega sadja, sadnih sokov in drugih živil v shrambi šolske kuhinje v Pišecah, ki je dobila prvo zvezno nagrado RK Jugoslavije. (Foto: S. Ostreljč)

POMANJKLJIVA ZAŠČITA STROJEV IN SLABA NAPELJAVA Skrajni rok za razvojne programe

Delovne organizacije in zasebni obrtniki napravijo zelo malo za izboljšanje delovnih pogojev — Za to so potrebne investicije

Delovna inšpekcija je lani pregledala 172 obratov družbenega in zasebnega sektorja in s tem zajela približno 70 odstotkov zaposlenih. V obratih, kjer je nevarnost za poškodbe večja, je opravila tudi po več pregledov.

Največ pomanjklivosti je inšpekcija ugotovila pri elek-

tričnih napravah. Sem sodijo neustrezne in improvizirane napeljave, nestrokovno priključeni elektromotorji in druge naprave ter slabo zavarovanje pred električno napetostjo.

Zelo pogosto so pomanjkljivo zaščiteni razni stroji, medtem ko se zaščitnih sredstev ponekod sploh ne poslužujejo. Inšpekcija je vodstva obratov opozorila še na neurejene sanitarije, na slabo osvetlitev delovnih prostorov, na nezadostno ogrevanje, prevelik ropot, slabo prezračevanje in podobne stvari. To ni samo škodljivo za zdravje zaposlenih, ampak ima za posledico zmanjšano delovno storilnost in kakovost opravljenega dela.

Kaže, da večina delovnih organizacij in zasebnih obrtnikov upošteva naročila inšpekcije v določenih rokih,

zelo malo pa napravijo za izboljšanje delovnih pogojev. To je povezano z večjimi investicijami, ki bi jih morali vsebovati razvojni programi. Delovne organizacije bi te programe morale sprejeti že v minulem letu, vendar marsikje tega še niso napravili. Morali bodo pohiteti, sicer jim grozi kazen, ki jih bo osušila za velike zneske.

Vpis v plesni tečaj

Samo še do ponedeljka sprejema delavska univerza v Brežicah prijave za plesni tečaj. Trajal bo šest sobot po štiri ure. Zagotovljeno je dobro strokovno vodstvo. Ob vpisu morajo udeleženci plačati šolnino 20 novih dinarjev.

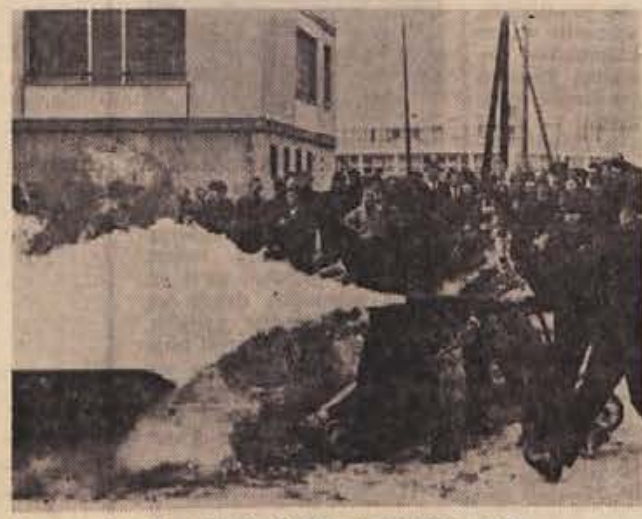
Ljubitelji plesa, zdaj imate priložnost, da se naučite starih in novih plesov! Vse podrobnejše informacije dobite na upravi delavske univerze.

KMETIJSKO IN TRGOVSKO PODJETJE AGRARIA — Brežice

razpisuje po sklepu delavskega sveta LICITACIJSKO PRODAJO za:

- stavbo, gospodarsko poslopje v Selah, k. o. Sela, na parc. št. 117, stavbišče in dele parcel št. 584/3 travnik in 242/2 travnik s skupno površino okrog 0.3500 ha;
- stavbo, stanovanjska hiša v Selah, v k. o. Sela na parc. št. 117, stavbišče in parcelo št. 584/7 vrt 0.1020 ha. Licitacija pod točko 1. in 2. bo 27. 3. 1968 ob 8. uri na kraju samem v Selah;
- zemljišče v k. o. Blatno, parc. št. 1010 travnik 0.6798 ha, k. o. Dečna sela, parc. št. 596 njiva 0.2265 ha in travnik 0.0420 ha, k. o. Dečna sela parc. št. 601 njiva 0.0683 ha, k. o. Dečna sela parc. št. 602 njiva 0.2917 ha, k. o. Piršenbreg, parc. št. 109/1 travnik 0.4773 ha, k. o. Brezina parc. št. 376/2 del. trav. 1.1100 ha. Licitacija bo 28. 3. 1968 ob 8. uri pri upravi Kmetijskega posestva Globoko;
- zemljišča v k. o. Krška vas, parc. št. 3355 del njive 0.0595 ha, 3364 njiva 0.1385 ha, 3424 njiva 0.2226 ha, 3435 njiva 0.1460 ha. Licitacija bo 29. 3. 1968 ob 8. uri pri upravi Kmetijskega posestva Cerklje;
- zemljišče v k. o. Loče, parc. št. 755/6 njiva 0.4503 ha, 335/1 njiva, 6 raz. 0.3925 ha, 686/15 travnik 0.5343 ha. Licitacija bo 29. 3. 1968 ob 11. uri na upravi Kmetijskega posestva Trnje.

Informacije dobijo zainteresirani pod 1. in 2. na upravi podjetja, pod 3., 4. in 5. pa na upravi posestev, kjer bo licitacija, od 15. 3. 1968 dalje. Stavbe in zemljišča, stavljeni v prodajo, so izven interesnega področja kmetijskih posestev podjetja. Interesenti, ki želijo sodelovati na dražbi, morajo pred licitacijo položiti kavelje v višini 10 odst. od izklicne cene v gotovini ali z bariranim čekom. Pogoji licitacije bodo objavljeni pred začetkom dražbe.

Demonstracija gašenja lahko vnetljivih snovi. (Foto: Oskar Gerjevič)

BREŽIŠKE VESTI

Gostilna ni vse, treba je znanja!

Obnovljena zasavska cesta od Zidanega mosta do Krškega bo odprla vrata turizmu - Gostince pripravljajo zdaj na to

Zadnje čase v Spodnjem Posavju pridno odpirajo nova gostišča. Ta panoga doživlja izredno hiter razvoj. Trenutno je v tej pokrajini 35 družbenih gostinskih obratov in 168 zasebnih gostiln. V krški občini imajo kar 42 gostišč zasebniki.

V gostinstvu dela precej ljudi z nepopolno strokovno izobrazbo. V mestih so merila za strokovnost strožja, za podeželje pa ne tako, ker se zasebniki marsikje ne preživljajo izključno z gostilno. V gostinstvu dela še veliko delavcev, ki vedo le malo o sodobnem gostinskem poslovanju.

Prav zaradi tega je strokovni odbor za gostinstvo in turizem pri gospodarski zbornici SRS predvidel tečaj za

zasebne in družbene gostinske delavce brez kvalifikacije. Privedil jih je v vseh treh spodnjeposavskih občinah. Teoretično in praktično znanje so udeležencem posredovali gostinski in vinarski strokovnjaki.

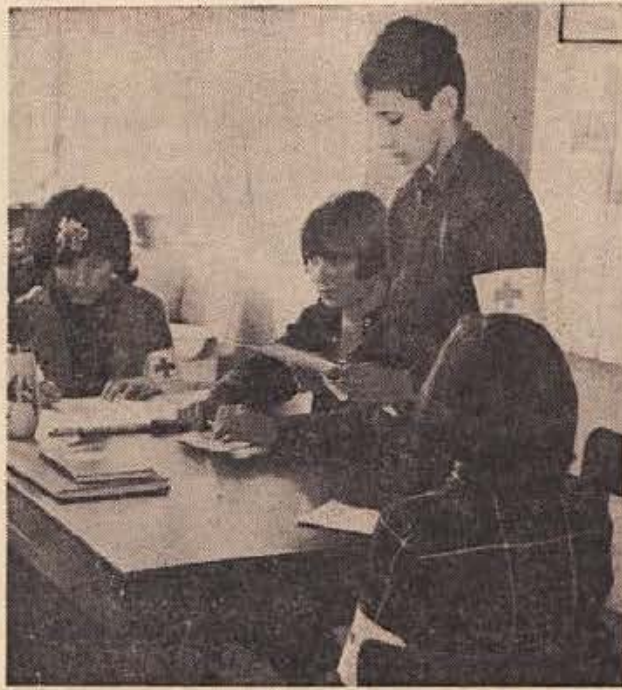
Z modernizacijo ceste Zidanega most-Krško se bo odprla turistom nova pot v naše kraje. Pričakujejo zlasti veliko gostov iz sosednje Avstrije, ker bo to najkrajša zveza z morjem. Gre predvsem za prehodne obiskovalce in gostinstvo se mora temeljito pripraviti na zahteve tranzitnega turizma.

Na tečaju so gostinske delavce seznanili s pripravo domačih dolenskih specialitet, z opremljanjem in oddaja-

njem tujskih sob ter s posredovanjem turističnih informacij.

Do sedaj so gostinski delavci po večini slabo poznali kulturne, zgodovinske in prirodne znamenitosti bližnjega in daljnega okoliša. Tujci so dobili pomanjkjive informacije in so marsikdaj zapustili naše kraje, ne da bi jih boljše spoznali. Zanimivosti, ki jih nudijo pokrajina od Sevnice do Mokric, pa so vsekaror vredne, da bi zadržali turiste dan ali dva v teh krajih.

Strokovni odbor za gostinstvo in turizem bo jeseni nadaljeval s tovrstnimi seminarji, morda celo bolj poglobljeno. Sedanje izobraževanje je predvsem informativno, čez zimo pa bi lahko gostince temeljiteje pripravili na zahteve modernega turizma. J. T.

Predsednik GO RK Slovenije Ivo Majdič je 5. marca podelil vodstvu šolske kuhinje in podmladku RK osnovne šole v Krškem drugo nagrado Jugoslovanskega Rdečega križa v znesku 100.000 dŠin. Podmladkarji so ob tej priložnosti poročali gostom o pomoči šolski kuhinji (Foto: Marjan Učakar)

Pozabili so nanje

Osmi marec je za nami. Skoraj ni bilo delovne organizacije, ki se za ta praznik ne bi spomnila svojih članic, žal pa tega ni storila krajevna organizacija ZB NOV Krško. Na letni konferenci 11. tega meseca so se opravičevali, da niso imeli finančnih sredstev. Članice ZB pa takega opravičila niso sprejele: menile so, da vsaj za pozornost in čestitko ne bi potrebovali denarja.

Vedno navajene skromnosti, naj bodo članice ZB skromne tudi v prihodnje?

Kdaj voda v Kostanjevici?

Kostanjevčani si turistične razvoja ne morejo predstavljati brez vode. Pa tudi sicer ne bi radi ostali brez vode. Na vseh zborih se zavzemajo za ta vodovod tudi občani iz Drnovca, Gorice in Velike vasi. Vsi ti kraji bi se lahko priključili na kostanjevski vodovod s črpališčem na Drnovem. To še ne bo takoj. Najprej morajo napraviti še načrte in izmeriti, če so zalogo vode zadosti velike. Šele potem se bodo lahko lotili dela.

Potreb je mnogo več kot možnosti

Na zborih volivcev tolačajo odborniki ljudem program gospodarskega razvoja občine za leto 1968. Na dnevnem redu je nato še razprava o proračunu. Denarja bo komaj za najnujnejše potrebe. Želja pa je veliko več. Krajevne skupnosti so iz lanskega proračuna dobile vse, kar jim je bilo odobreno, denar za vzdrževanje vaških poti pa so jim nakazovali iz cestnega sklada.

Poplava agentov

Vse češče se daga, da trgovine prodajajo blago po svojih zastopnikih. Trgovine s konfekcijo in galanterijo nadlegujejo predvsem delovne organizacije, zastopniki knjižnih založb pa posameznike. Ponudeno blago pa največkrat ni cenejše od tistega v trgovini. Razen tega je knjigarna dobro založena s knjigami, pa še cenejše so, ker kupcem ni treba plačati poštnine.

Letos nič več izjem

Osnovna šola v Krškem bo v kratkem začela vpisovati otroke v prvi razred. V poštev pridejo le tisti, ki bodo do konca tega leta izpolnili sedmo leto starosti.

Pri vpisu ne bodo delali izjem. Praksa je pokazala, da učenci, ki so predčasno začeli obiskovati šolo, že v prvem razredu ali pa pozneje težje sledijo učni snovi. Starši naj tako odločitev pedagogov sprejmejo z razumevanjem, saj je to le v dobro njihovih otrok. yt

Izbran program za rezerviste

Rezervni oficirji in podoficirji iz Krškega se letos pohvalijo z izborom in kakovostjo predavanja. Izredno dobro so obiskana, kar dokazuje, da je izobraževalni program napredoval in da mu rezervni starešinski kader z zanimanjem sledi.

Načrti krške galerije

Za uvod v novo sezono bo v galeriji v Krškem aprila odprta razstava slikarja največ Ivana Lackovića iz Zagreba.

Mesec dni kasneje bodo razstavljene plastike leta 1960 umrlega kiparja Ivana Napotnika iz Šoštanjca.

Zjutraj največ strank

Ob pol devetih, ko se začne delovni dan v upravi občinske skupščine, so pisarne v nekaj minutah polne strank. Vsem se mudi, ker bi rade do desetih že opravile. To so predvsem ljudje iz Kostanjevice in iz vasi ob cesti v Kovicah. Prometne zveze se stanjeje. Prometne zveze se stanjeje. Prometne zveze se stanjeje.

Junija bo v galeriji spet razstava otroške grafike, ki jo bo tokrat že drugič pripravila prof. Vlasta Stovičková iz Leskova. Za občinski praznik so Krčani povabili medse Božidarja Jakca in dobili obljubo, da bo tedaj razstavljal v njihovi galeriji.

Septembra imajo v načrtu skupno razstavo Aleksandra Kovača in Jožeta Svetina. Aleksander Kovač je operni pevec v Mariboru in bo razstavljaj plastike, učitelj Jože Svetina iz Zavodnja pa se bo predstavil z akvareli. Jt.

Otroci pridejo le po pridelke

Potem, ko zvedo, da je skupščina vknjižena na posestvo, je ogenj v strehi — Prej se za ostarele starše skoraj niso zmenili

Pri kmečkih davkih ni več tolikšnih zaostankov, kot so jih zabeležili prejšnje čase. Občinska uprava v Krškem se je naslonila na krajevne urade, ki stalno skrbijo za to, da občani v redu poravnajo svoje obveznosti. Najhujšega ukrepa, rubeža in prodaje zemljišč. Dedišči pa si seveda lahko delijo posestva šele potem, ko občinska skupščina dobi svoj vknjiženi del.

Ostareli ljudje, ki sami ne morejo več obdelovati svojih posestev, za davek običajno nimajo denarja. Otroci so jih zapustili in se najraje vračajo domov takrat, kadar je pridelek obilen. Pogosto s posestva le odnašajo, pomagajo pa ne. Občinska skupščina se pri takih ljudeh vknjiži na posestvo. So primeri, ko se otroci tedaj zdramijo in poravnajo davek, sicer bi se njihova dediščina znatno zmanjšala. V občini imajo zdaj približno 40 vknjižb. Ta postopek bo skupščina obdržala tudi vnaprej, ker se ji zdi primernejši od rubeža in prodaje zemljišč. Dedišči pa si seveda lahko delijo posestva šele potem, ko občinska skupščina dobi svoj vknjiženi del.

bro preskrbjeni, se prej za starše niso zmenili. Pustili so jih životariti, a po smrti bi hoteli imeti zase vse njihovo premoženje. J. TEPPEY

Vsak dan 760 malic

Na obeh osnovnih šolah v Krškem imajo 835 otrok. Malico jih prejema okrog 760. Učenci iz socialno ogroženih družin dobivajo šolski obrok brezplačno, nekateri pa plačajo le delno, vsi drugi pa prispevajo zanj polno ceno. Vozačem bi bilo dobrodošlo tudi kosilo, vendar v šoli za to ni primerne prostora. Šele ko bo dograjena nova šolska stavba, bo tam centralna kuhinja za šolske in predšolske otroke.

Veliko otrok za vrtec

Občinska Zveza prijateljev mladine je razposlala vprašalnike po delovnih organizacijah, da bi tako dognala, kolikšne so potrebe po organiziranem otroškem varstvu v Krškem. Po dosedanjih podatkih se bo število otrok za varstvene ustanove povečalo za 200 do 250. Trenutno je v vrtec zajetih 100 otrok. Bivane varovancev v vrtec bodo morali podaljšati, ker bodo delovne organizacije postopoma uveljavile nov delovni čas. Starši imajo zdaj v varstvu otroke lahko le do 14. ure. Vrtec nima svoje kuhinje, zato tudi prehrana ni urejena. Otroci dobivajo enake malice kot šolarji, ker jim te obroke pripravljajo v šoli.

Delo z združenimi močmi

Koordinacijski odbor za narodno obrambo in obrambo pred nesrečami bo delal pod vodstvom predsednika Toneta Javoriča. V odboru je 15 članov, ki zastopajo vse množične politične, športne in druge organizacije. Naloga odbora je vzgajati občane za vsesplošno obrambo. Odbor bo pri tem sodeloval s svetom za narodno obrambo, z Združenjem rezervnih oficirjev, z ZB NOV, s civilno zaščito in organizacijo Rdečega križa. Odbor bo še ta mesec pripravil delovni program.

KRŠKE NOVICE

POTUJOČI OBRATNIKI — ODE-RUHI! Potujoči obratniki — brusači že dalj časa nadlegujejo občane, predvsem gospodinj, in jim vneljuje svoje storitve, ki pa so zelo drage. Posamezniki vedno bolj pogosto tarnajo, da so bili opeharjeni. Brušenje jim pretirano zaračunavajo, večini pa zmanjkajo noži ali škarje z brusilcem vred. Ti potujoči obratniki zaslužijo včasih več kot 10.000 dinarjev na uro. Ne glede na predpise bi morala občinska skupščina onemogočiti nadlegovanje ljudi, ker ne gre za pošteno delo in pošteno plačilo, ampak za očitno goljufijo.

OLIMPIJCI BOMO VIDELI V LJUBLJANI. V tivolski hali bo 21. marca drsatna revija, na kateri bodo sodelovali udeleženci nedavno končanega olimpijskih iger in svetovnega prvenstva v drsanju. Prevozniško podjetje IZLETNIK organizira ogled te zanimive prireditve za 45 novih dinarjev. Vstopnica velja 31 novih din, prevoz z avtobusoma v Ljubljano in nazaj v Krško pa 16 novih din.

16 LETI STAR ODLOK. Čeprav je občinska skupščina že lani decembra sprejela odlok o hišnem redu, ga stanovalec še vedno niso dobili v roke. Stanovanjska podjetja se opravičujejo, češ da bo novi odlok še nekoliko spremljen. Zato se Krčani še naprej ravnavajo po napsanih pravilih iz leta 1958.

V OSNOVNI ŠOLI KRŠKO imajo prizadeveni podmladek Rdečega križa, ki vzorno skrbi za založeno šolske mlečne kuhinje. Vsako jesen otroci zbirajo sadje in druga živila doma in pri sosedovih, največ jih prinese tisti, ki so s kmetov.

V KOSTANJEVICI MORAJO POTNIKI PRESTOPATI

Peš čez dva trhla mostova

»Bo to dolgo trajalo?« se zanimajo potniki, ki se vozijo z avtobusi skozi Kostanjevico — Odgovoriti bo moralo Cestno podjetje

7. marca so morali potniki, ki so se ob 7.25 peljali iz Kostanjevice proti Brežicam peš čez oba kostanjevska mostova. Od tega dneva dalje morajo vsakokrat izstopiti potniki iz vseh avtobusov.

Nosilnost lesenih mostov je omejena na šest ton. Za ljudi, ki potujejo, je prestopanje in peščenje zelo neugodno. Zlasti prvi dan so se

razhujali, saj tedaj niti voznik niti sprevodnik nista vedela, da bo treba izstopiti.

Postopek obojaju tudi v poslovalnici SAP v Brežicah. Vsi avtobusi na progi Brežice — Ljubljana vozijo skozi Kostanjevico, toda cestno podjetje iz Novega mesta ni poslalo o omejitvi nosilnosti obeh mostov nobenega obvestila. Vsaj telefonično bi to

lahko kdo sporočil, bodisi v Ljubljano, bodisi v Brežice.

Avtobusi imajo zaradi prestopanja potnikov v Kostanjevici zamude, zlasti še, kadar so polni. Vožnja se podaljša kar za 15 do 20 minut.

Ljudje se sprašujejo, kako dolgo bo to trajalo. Odgovor bo moralo dati Cestno podjetje. J. T.

Zanimajo jih dogodki po svetu

Javne tribune z zunanje-politično tematiko so v krški občini zelo dobro obiskane — Odgovori anketirancev so določili program

Sekcija za zunanje-politična vprašanja pri občinski konferenci SZDL v Krškem je že dvakrat priredila javno tribuno: prvič v Krškem, drugič na Senovem. Vodil jo je novinar DELA Stane Lenardič. Doživela je izredno velik obisk in zanimanje poslušalcev, ki so se z vprašanji povsod pridno oglašali.

Vodstvo sekcije je zbralo njihove želje za nadaljnje delo z vprašalnikom, ki ga je razdelilo med prisotne. Dobilo je izredno veliko izpolnjenih anketnih listov, v katerih občani poudarjajo, da so taki razgovori izredno koristni za izmenjavo mnenj in za boljšo informiranost o dogodkih v svetu.

Nad polovico anketirancev postavlja v ospredje vojno v Vietnamu, zato naj bi jo obravnavali na eni izmed naslednjih tribun. Močno se zanimajo za vlogo Jugoslavije v odnosih med razvitimi in nerazvitimi deželami ter za vpliv vojnih spopadov na gospodarsko krizo v svetu. Mnogi želijo zvedeti kaj več o bolgarskih težnjah po Makedoniji. V središču zanimanja je tudi Titovo potovanje po Aziji in Afriki.

Sekcija za zunanje-politična vprašanja je z odgovori na anketo dobila okvirje za program dela v naslednjih mesecih. Udeleženci prvih predavanj oz. razgovorov so pokazali veliko zanimanja za take vrste izobraževanje in pripravljenost za sodelovanje na vseh naslednjih tribunah. Želijo si da bi vsakokrat odgovarjal res dobro informiran predavatelj.

AGROKOMBINAT — Krško

razpisuje

LICITACIJO za prodajo

VINOGRADA V IZMERI 2 ha z gospodarskim poslopjem

Vinograd je na terasah. Mogoča je prodaja po parcelah. Licitacija bo 19. 3. 1968 ob 9. uri na upravi podjetja v Krškem.

Informacije lahko dobite po telefonu 71-020.

Mladina ne pozna hujših izpadov

Toda nedejavnost je tisto, kar jo spravlja v slabšo luč

Podatki o starosti članov Zveze komunistov kažejo v sevniški občini glede starosti delno ugodnejšo podobo, kot to velja za vso Slovenijo. Vendar je opazen zelo velik odstotek članov, ki so starejši od 56 let. Vzroki staranja organizacije so povečini znani; pogledimo še, kaj so menili o tem komunisti na sestanku krajevne organizacije ZK v Sevnici 5. marca.

Alfred Zeleznik, predsednik mladine, je menil, da je zadnji poulični tek dokazal, da je mogoče pritegniti več mladih v delo društev in organizacij. »Manjkajo nam predani ljudje, ki bi vodili mladino. Nas mladih ne bi zagovarjali, toda reči je treba, da razen nedejavnosti mlajši rod ne pozna hujših izpadov.«

Tov. Kozamernik je dejal, da je nedejavnost in neprizadetost veliko kriva lagodnost mlajših ljudi. Opozoril je tudi na to, da primanjkuje športnih igrišč in da so podjetja odklanjala pomoč, ko je bilo treba prispevati za asfaltiranje igrišča pred domom Partizana.

Vinko Božič je udeležence seznanil s podatki o zanimivi anketi, v kateri je bilo med drugim ugotovljeno, da je kmečko delo se vedno ena najpomembnejših zavor, da se mladina več ne udejstvuje v družbenem življenju. Med drugim je bilo tudi ugotov-

ljeno, da je zelo razširjen verski tisk; anketa pa je tudi pokazala, da je vpliv verske vzgoje pogosto odločilen

vzrok, da se mladina ne vključuje v Zvezo komunistov.

Govorili so še tov. Kranjc, Jože Bogovič, Franc Perme in drugi. Poudarjali so potrebo po bolj znanstvenem raziskovanju vzrokov za nedejavnost mladine. Menili so tudi, da je potrebno odstraniti formalizem pri delu z mladino, da je treba spodbujati akcije in gojiti sodelovanje ob vsaki priložnosti.

Nezaupanje v domač izum?

Zaenkrat v tovarni Gorenje za Ruprechtov programator še ni pravega zanimanja

V sodobnem gospodinjstvu se vse bolj uveljavljajo programatorji: naprave, ki za določen čas vklopljajo in izklopljajo gospodinjstvene stroje, štedilnike in kuhinjske in s tem močno olajšajo delo. S pomočjo programatorja je mogoče skuhati kosilo, ne da bi bil tačas kdo v kuhinji.

Tovarne gospodinjstvene opreme, ki te naprave vgrajujejo, uvažajo programatorje iz tujine. Novator Ruprecht pa je v Sevnici izdelal domač programator, ki je pokazal dobre lastnosti. Ta izdelek je bil povod za razgovore, po katerih bi bilo podjetje za avtomatizacijo in tehnična merjenja iz Zagreba pripravljeno v Sevnici odpreti obrat za izdelovanje domačih tovrstnih izdelkov. Del denarja bi za obrat prispevala tudi sevniška občina, saj bi v njem lahko zaposlili okoli 40 delavcev.

Razgovori so lepo kazali, vendar se je zaenkrat ustavilo. Tovarna Gorenje iz Ve-

lenja, ki bi bila glavni odjemalec teh naprav, ima pomisleke. Njeni zastopniki razmišljajo, da so sicer kasneje pripravljeno sodelovati, če je domač programator res dober in zanesljiv. Po vsej verjetnosti bo potrebno poiskati še druge interese, saj bi bilo škoda, da ne bi izkoristili zamisli, ki bi prirnila devize in zaposlila precej ljudi.

Brezplačen pregled krav in telic

Rejci bikov, zastopniki sevniške veterinarske postaje in krajevnih uradov so se zbrali pred dnevi z namenom, da se pogovorijo o umetnem in naravnem osemenjevanju krav. Kmetijski inšpektor je na tem posvetu poudaril, da je bilo zaradi premajhne discipline rejcev krav in rejcev bikov potrebno uvesti kontrolo s pomočjo potrdil o osemenitvi. To potrdilo mora vsak rejec krav predložiti krajevni uradu, ko zahteva živinski potni list za teleta. Določeno je bilo tudi to, da bo čeno je bilo tudi to, da bo vsake tri mesece brezplačen pregled vseh krav in telic, če so breje. Rejcem bo s posebnim pristankom veterinarske postaje dovoljeno tudi naravno plemeniti, če je bilo umetno osemenjevanje brez uspeha.

Matični urad Tržišča

V januarju in februarju letos so na območju matičnega urada Tržišča rodile: Marija Golob iz Tržišča — Antona; Marija Kovacic iz Tržišča — Armando; Alojzija Mlakar iz Druž — Alberta; Ljudmila Rlen iz Jeprjeka — Draga in Alenka Kralj iz Telčice — Joška. Umrli so: Marija Rman, gospodinja iz Skrovnika, 72 let; Franc Markelj, kmet s Krsinjega vrha, 68 let, in Ana Trstnar, gospodinja iz Tržične, 63 let.

S. Sk.

Krmelj: svečan pokop pusta

Na pepelnico sredo so pokopali pusta tudi v Krmelju. Iz Tržišča je šla dolga kolona avtomobilov najprej v Krmelj, nato pa še v Sentjanž. V sprevedu so nosili transparent za ureditev komunalnih naprav in načrt za veeblagovnico v Krmelju. Spotoma so odprli dvorano v Tržišču ter položili kamen za blagovnico v Krmelju.

V nedeljo čebelarstvo predavanje

V nedeljo, 17. marca, bo imelo sevniško Čebelarstvo društvo ob 8. uri v posebni sobi gostilne »Pri lovcu« redni letni občni zbor. Po zboru bo predavanje prof. Edija Senegačnika iz Ljubljane, spremljano z barvnimi diapozitivi. Vabljeni so vsi ljubitelji čebelarstva in narave.

Boštanj: tudi letos

»Pokaži, kaj znaš!«

Mladinski aktiv iz Boštanja bo tudi letos priredil tradicionalno srečanje mladih, ki se bodo 17. marca poskušali v oddaji Pokaži, kaj znaš! Doslej je ta prireditve vsako leto dobro uspela.

V LISCI o novem delovnem času

Na februarjem sestanku aktiva ZK v konfekciji LISCA so komunisti menili, da bo uprava vsaj s prvim januarjem prihodnjega leta prisiljena delati po novem delovnem času. Za izmensko delo bo prehod mnogo težji, ker imajo zaposleni precej mladih ljudi, ki ne smejo delati ponoči. Na tem sestanku je bila Anica Požek izvoljena za sekretarko aktivne, potem ko je inž. Oletič iz osebnih razlogov dal ostavko.

Prijavite površino stanovanj!

8. marca je začel veljati odlok o prispevku za uporabo mestnega zemljišča. Ker je potrebno imeti osnove za odmero, so lastniki dolžni prijaviti velikost prostorov in zemljišč okoli stavb. Za družbene poslovne prostore so to dolžne narediti delovne organizacije. Prijaviti je potrebno v roku 15 dni po sprejetju odloka. Prijavitelci lahko dobijo na občinski upravi. Kdor ne bo prijavil, mu bo popisala posebna komisija.

Brez soglasja skupščine ne bo šlo

Organizacijam in javnim službam ki opravljajo delo javnega pomena, ni mogoče odpovedati streho nad glavo brez soglasja občinske skupščine. Tako je bilo sklenjeno na njeni zadnji seji. Povod za ta odlok je bil nedavni nesporazum med vodstvi družbeno-političnih organizacij in gozdničarjem v Sevnici, ki je lastnik stavbe, kjer je sedež teh organizacij.

Trenutno 208 nezaposlenih

Na sevniški izpostavi celjskega Zavoda za zaposlovanje je ta čas prijavljenih 208 nezaposlenih. Ta številka se zadnje mesece ne spreminja. V kratkem bo v Zah. Nemčijo odpotovalo 7 delavk, ki jih je s pomočjo izpostave v občini zbralo podjetje »Investicijski biro« iz Trbovelj. Večje skupine delavcev so že odpotovale v Francijo.

Pri stroju za izdelovanje plastičnih rolet. (Foto: Legan)

NOVI PREDPISI ŽE »DELUJEJO«

Zgodilo se je prav tisto

Kopitarna je ostala brez surovine za rolete

»Najprej mi je uslužbenka rekla, da bomo dobili 10 odstotkov lanske porabe. Ko se s tem nisem dal odpraviti, mi je obljubila 20. Ko sem se naslednji dan vrnil, da bi uredil papirje, sem od druge uslužbenke, ki je bila na tem delovnem mestu, izvedel, da ne bomo dobili nič,« je dejal tehnični vodja Kopitarne Janko Rebernik po obisku v Beogradu.

Izdelovanje plastičnih rolet je pomembna dopolnilna dejavnost sevniške Kopitarne, ki da na leto čez 120 milijonov celotnega dohodka. Zanj je potrebno uvoziti približno 80 ton plastične snovi, ki stane nekaj nad 40.000 dolarjev.

Navzlic temu da proda Kopitarna v tujino za 200.000 dolarjev drugih izdelkov, si s tem denarjem ne more pomagati, odkar je po novem zunanjetrgovinskem režimu uvoz materiala za izdelovanje rolet kontingentiran. To pomeni, da je količina uvoza določena, od tega pa bo dobila Kopitarna neki delež ne ozirajoč se na potrebe in možnosti prodaje.

Z drugimi besedami to pomeni, da pri odločanju, kdo bo dobil surovino, niso najpomembnejši gospodarski razlogi, marveč uradniki in papirji. To zgovorno potrjuje doživljanje tehničnega vodje Kopitarne, ko se je pred kratkim zaradi tega nudi v Beogradu.

Te dni so v Kopitarne porabili zadnjo surovino. Čeprav je za njihove rolete ve-

liko zanimanje, kupcem ne bodo mogli ustreči, če ne bodo v kratkem dobili plastične snovi.

Primer z roletami sicer ne bo bistveno prizadel Kopitarne, ker je to njena postranska dejavnost, je pa značilen. Kaže, da bo krajši konec potegnil kolektiv z 80-letno tradicijo, z evropsko produktivnostjo na mnogih delovnih mestih; tovarna, ki zadnja 4 leta ni povešala cen in se obnavlja ter modernizira iz lastnega denarja. Drugače povedano: prizadet bo sposoben proizvajalec in s tem načelo reforme.

Ta primer gotovo ne bo ostal osamičen.

Je potrebno jugoslovansko plačilno bilanco reševati na ta način? Kje je bil lani tisti, ki je dopuščal, da so našli trgovci v lovu za zaslužkom kupovali v tujini tisto, kar potrebujejo, in tisto, česar ne. Zdaj čutijo posledice sposobni proizvajalci, posredno pa mi vsi. In odgovornost svezne administracije?

Podoba je, kot da se ni nič zgodilo. M. LEGAN

SEVNIŠKI PABERKI

DANES O ESTETSKEM OBLAČENJU. Popoldne bo ob 17. uri v osnovni šoli v Sevnici urednica revije Maneken predavala o estetskem oblačenju. Za kasneje je predvideno tudi predavanje o gospodinjstvenih strojih.

MAJHNO ZANIMANJE ZA IZLETE. Organizatorji izletov se v kraju pritožujejo, da vse težje dobijo dovolj ljudi za posamezne izlete. Vešali se s težavo napolnijo en avtomob, čeravno poskušajo vse, da bi imeli izletniki čim prijetnejšo vožnjo.

TEČAJ V JUTRANJKI. Prejšnji teden se je v tem podjetju začel tečaj za pričetek deklet za delo v konfekciji. Podoben tečaj deluje tudi v LISCI.

SLAB OBISK NA ZBORU RK. Vneti aktivisti Rdečega križa so bili presenečeni nad slabim obiskom na letošnjem občnem zboru RK. Med drugim so pogrešali tudi zastopnike občinske skupščine in uprave.

NOVA OPREMA ZA ROVINJ. V osnutku letošnjega proračuna občine je predvidena večja denarna pomoč Društvu prijateljev mladine. Ta denar bo porabljen za nakup nove opreme v otroškem letovališču v Rovinju.

DANES O OBČINSKI MEJI. Za danes je na Lisici sklican sestanek zastopnikov sevniške in laške občine ter laškega katastrskega urada. Pogovarjali se bodo o spremembi občinske meje na Lisici, ki naj bi šla bolj po naravnih mejah.

KRMELJ: KUPI NA CESTI. Krmeljčani se te dni hudejejo nad traktoristi sevniškega kombinata, ki skozi kraj vozijo tako malomarno naložene prikolice, da puščajo kupe gnoja po asfaltirani cesti, a če ne gre drugače, je treba malomarne tudi zakonovati, pravijo tisti, ki jim ni vseeno, kakšen je kraj.

LOKA: ZALEGLO JE. Te dni so delavci cestne base začeli postavljati cesto proti Sevnici. Odstranili so tudi debelo kamenje, ki ni za na cesto. Potrebno bi bilo odšteti še jarka in s plugom izravnati cestniše.

NOV TRGOVSKI LOKAL. Prejšnji ponedeljek je kmetijski kombinat v Sevnici odprl novo prodajalno zelenjave, sadja in živil. Lokal, ki ga vodi tov. Simončič s ženo, je bil še prve dni dobro obiskan.

TEČAJ ZA PRVO POMOČ KONČAN. V četrtak je bil končan tečaj za prvo pomoč, ki so ga obiskovali zaposleni v trgovskem in gostinskem podjetju. Predavanja so vodili: sestra Mara in tov. Jelerjeva ter dr. Pešjak. Če bo mogoče, bo še letos prirejen tudi tečaj za zaposlene v LISCI in JUTRANJKI. Občinski odbor se združenim delavcem za sanjami predavanja najlepše zahvaljuje.

Tudi na Bregu plesne vaje

Ne dolgo tega ustanovljen mladinski aktiv na Bregu, ki združuje mladino Brega in Sentjurja, šteje 26 članov, kar je lepo število. Gasilci so v novem gasilskem domu dali na voljo prostor, tako da se mladina vsako nedeljo tam zbira na plesnih vajah. Aktiv ima svoj šahovski klub, člani pa se ukvarjajo tudi z namiznim tenisom. Prav bi bilo, če bi šli kdaj telekomat v sosedne kraje.

Odslej dve sindikalni podružnici

4. marca so imeli prosvetni delavci sevniške občine v Čateških Toplicah občni zbor sindikalne podružnice. Ob tej priložnosti so govorili o nalogah sindikata ter o ukrepih za racionalizacijo šolstva v občini. Poslanec Jože Bogovič je zbranim posredoval zadnje razprave in odločitve v republiški skupščini, ki zadevajo šolstvo.

Na tem zboru so se prosvetni delavci tudi odločili, da bodo odslej imeli dve sindikalni podružnici. V kratkem bodo izbrali nova ožja vodstva teh dveh sindikalnih organizacij.

Bliizu 50 najbolj aktivnih žena, ki so jih predlagale krajevne skupnosti in podjetja, se je udeležilo petkovega sprejema na dan žena v sevniškem gasilskem domu. Podpredsednik občinske skupščine Jože Knez jim je govoril o pomenu praznika ter se jim zahvalil za prizadevno delo. Potem je bil krajši kulturni program učenec osnovne šole in pogostitev. O proslavah nam dopisniki poročajo tudi iz Krmelja, Tržišča, Studenca in drugih krajev. Posnetek je s petkovega sprejema. (Foto: Legan)

SEVNIŠKI VESTNIK

Pomembna vloga tudi v miru

23. marca bo v Trebnjem redna skupščina borčevskih organizacij

Ceprav so še težave, pa tudi pomanjkljivosti so letošnje konference borčevskih organizacij pokazale, da med članstvom ni množičnih nerešenih problemov. Izjema so majhne invalidnine, ki jih matere dobivajo za padlimi sinovi.

Na več konferencah so ugotavljali, da nekateri člani ZKB še vedno premalo sodelujejo v drugih družbeno-političnih organizacijah, kar velja zlasti za člane združenja rezervnih oficirjev in podoficirjev. Boj za naprednejšo družbo ni ponehal, zato je sodelovanje borčevskih organizacij še kako potrebno, njihova vloga pa pomembna tudi v miru.

Ob koncu lanskega leta so bile nekaterim prizadevnejšim članom ZKB izplačane enkratne nagrade za delo v minulim letu. To so na konferenci v Mokronogu nekateri člani obsojali, ker ni bilo nikogar, ki bi znal pravilno razložiti pomen nagrad in utemeljiti, zakaj so dobili nagrade tudi trije prizadevni člani mokronoške krajevne organizacije.

»V prihodnje bo potrebno

še bolj skrbeti za socialno ogrožene borce ter za šolanje njihovih otrok,« so dejali na mnogih konferencah. Menili so tudi, da je potrebno vsako leto davčne olajšave ponovno pregledati in ugotoviti, kdo je do njih upravičen in kdo ne.

Na shodih krajevnih organizacij Zveze vojaških in vojnih invalidov so menili, da je treba čimprej spremeniti invalidski zakon, češ da sedanji ne ustreza več.

Povsod so obravnavali tudi skrb za spomenike in spominska obeležja, ki še niso primerno oskrbovana, denar za nova obeležja pa je težko dobiti. Govorili so nadalje o možnostih letovanja v borčevskih domovih in drugih zadevah.

Kdo je v resnici kriv?

So požganih krompirišč krivi strokovnjaki kmetijske zadruge ali kmetijskega inštituta?

Lanskega junija so kmetovalci okoli Velikega Gabra uporabljali za boj proti krompirjevi plesni duter, novejši preparat, izdelek tovarne Pinus iz Rač. V pripravljeno škropivo so namešali še pantakan olja za istočasen boj proti koloradskemu hrošču. Toda zgodilo se je, da je škropivo krompirjevo požgalo in je s tem nastala precejšnja škoda, ki je ni mogoče natančno oceniti.

Preizkus, ki ga je takoj zatem zahteval kmetijski inšpektor, je pokazal, da so kmetije uporabljali predpisane količine in odstotke. Delali so po navodilih strokovnjakov iz KZ Trebnje, zato so sklenili zadrugo tožiti, ta pa je tožila kmetijski inštitut Slovenije.

Pred nekaj dnevi je bila obravnava. Zastopniki inštituta so zatrjevali, da po preizkusu novemu pripravku — duterju niso vidno označili, da se ne sme mešati s pantakan oljem, češ da mora vsak kmetijski strokovnjak vedeti, da se suspenzija in emulzija ne smeta mešati.

Težko je trditi, da tak zagovor najbolj zadovolji. Veliko škropic se namreč pripravi brez visoko kvalificiranih kmetijskih strokovnjakov. Strokovna literatura tudi ne zatrjuje tako ostro, da se to ne sme mešati. Značilno je tudi, da je sodelavka inštituta šele kasneje našla to opravčilo, kar ni najbolj nepomembno.

Povprašali smo več prakti-

čnih agronomov, ki so vsi po vrsti menili, da bi tako opozorilo moralo biti zapisano na duterju. Tako zahtevajo tudi predpisi, saj je zdaj že toliko različnih pripravkov, da so možne tudi zamenjave in pomote.

Spor še ni končan, besedo bodo imeli še izvedenci. Naj navedemo še to, da je lani duter naredil na hmeljiščih v Loki pri Zidanem mostu in v Kompolju za okoli 20 milijonov starih dinarjev škode. To je bilo razloženo s tem, da so ga uporabljali v sušnem vremenu.

Oba primera kazeta, da je potrebno vsak nov prispevek temeljito preiskati in označiti, za kaj se sme in za kaj se ne sme uporabljati. Kmetovalci pa morajo spoštovati predpisana določila, saj se je le tako mogoče ogniti škodi in nepotrebnim sporom.

Inž. M. L.

Šentrupert: kmetom več praktične pomoči

Na različnih letošnjih shodih so ljudje iz Šentruperta in okolice želeli več s strokovne pomoči kmetijske zadruge. Nekateri kmetovalci so zadnja leta kupili kmetijske stroje, vendar jih ne znajo najbolje izkoristiti. Radi bi več praktičnih nasvetov in demonstracij delovanja kmetijskih strojev, od več pa tudi ne bi bila tovrstna tekmovalja, ki jih je zadruga nekaj že organizirala.

Na zboru kmetov zavarovalcev so v Šentrupertu zahtevali, naj bi tudi zadruga plačevala prispevek od zemlje. Temu pa je treba dodati, da zadruga plačuje prispevek v sklad zdravstvenega zavarovanja delavcev kot vsako drugo podjetje. Predpisati prispevek od zemljišč bi bilo isto kot v tovarni predpisati prispevek od strojev.

Osvetlitev spomenika na Rohaj odloženo

Na Mirni se pri krajevni organizaciji ZKB že dalj časa pogovarjajo, da bi pri spomeniku na Rohaj namestili reflektorje. Ko pa so pred kratkim vendarle dobili predračun stroškov tega dela, ki bi veljal skoraj milijon starih dinarjev, so na zadnji seji odbora sklenili, da bodo vse skupaj odložili na čas, ko bo v te namene na voljo več denarja.

V Bistrici pri Mokronogu so začeli kopati jarke za priključke na glavni vod. (Foto: Legan)

Traktor mu je „pobegnil“

To je zdaj že drugi tak primer v Mokronogu

8. marca je Lado Abina ustavil traktor pred stanovanjem v Mokronogu in odhitel k zajtrku kot že tolikokrat doslej. Ni se še utegnil okrepčati, ko mu je Jože Gracar priteknel povedat, da je njegov traktor zadel v zadrugi dom. Nič ni pomagalo: traktor se je sam zapeljal okoli

10 m daleč, ustavil ga je šele zadrugi zid.

Komisija je ugotovila, da traktor ni imel ugasnjene motorja in da ni bil podložen, ko ga je zapustil voznik, 43. člen zakona pravi, da mora voznik, ki pusti vozilo na cesti, ukreniti vse potrebno, da se vozilo ne more premakniti in da ga ne more pogrniti nepoklicana oseba. Če temu ni ustrezno, lahko kršitelja miličnik takoj kaznuje s 1000 Sdin mandatne kazni. Škode je bilo za 300.000 starih dinarjev, lahko pa bilo še kaj hujšega. Pogosta navada traktoristov je, da puščajo vozila vžgana in premalo zavarovana. V Mokronogu je bil že lansko jesen tak primer, ko je traktor Germana Marolta naredil na Kodričevem vrtu precej škode.

Mokronog: tudi bencin bi radi

Mokronoški obrat kmetijske zadruge Trebnje vgrajuje pri pokopališču rezervoar za nafto. Ljudje se sprašujejo, zakaj ne bi ob tej priložnosti sami ali v sodelovanju s Petrolo ali kakim drugim podjetjem položili v zemljo še rezervoar za bencin. Kraj bi tako dobil črpalko, ki jo prebivalci vse bolj pogrešajo.

Razširiti poverjeniško mrežo PD!

Gornji naslov je pomemben sklep skoraj vsakega sestanka poverjenikov Prešernove družbe, ki si vztrajno prizadevajo razširiti mrežo med ljudi. Tako je bilo tudi na zadnjem shodu odbora Prešernove družbe v Trebnjem. Na njem so sklenili, da je treba pridobiti nove poverjeniške predvsem med prostovoljnimi delavci, ki kot izobraženci znajo knjigo priporočiti. Poverjeniško mrežo bodo pomagale razširiti tudi krajevne organizacije SZDL.

DROBNE Z MIRNE

NA VRSTI SO GUSTOVANJA. Mirenska Svoboda je pripravila igro J. F. Sartra »Spoštovanja vredna vlačuga« in dosega s njo pri domačih gledalcih lep odziv. Prizadevni igralci, ki jih vodi Stane Peček, so zato sklenili, da bodo šli gostovat tudi v sosednje kraje: Mokronog, Krmelj, Trebnje in Sentjanč.

PROSLAVA DNEVA ŽENA. Krajevna organizacija je pripravila v petek ob 17. uri proslavo in skromno pogostitev žena. Za 8. marec je obdarila tudi najstarejšo občanko na tem območju, ki ji je že 97 let.

VPIŠ V SOLO. Do 16. marca se lahko vpišete otroka na osnovno šolo Mirna. Letos se lahko vpišejo otroci, ki so bili rojeni v letu 1961 in v prvi polovici 1962.

PRVI METRI ZA VODOVOD. Za spomenikom na Rohaj so prejšnji teden skopali prve metre jarke za novi vodovod, ki ga gradi DANA.

Prodajalna mesa v Starem trgu

Vse kaže, da z načrti mesarjev z Doča ali iz Novega mesta, ki so želeli odpreti prodajalno mesa v delu Pavlinove hiše v Trebnjem, ne bo nič, ker prostori ne ustrezajo. Kmetijska zadruga Trebnje pa je začela poizvedovati za primernimi prostori v Starem trgu, kjer bi odprla prodajalno za ta konec naselja. Tu rastejo hiše kot gobe po dežju. Te dni bo inšpekcija pregledala hišo pri odcepu proti Medvedjemu selu, če bo mogoče imela primerne prostore, ki bi se dali preurediti v prodajalno mesa.

Kdaj in kje letošnja kurirčkova pošta

Letošnjo kurirčkovo pošto bo mladina trebanjske občine sprejela 10. maja ob 13. uri pri Pijavcih iz rok učencev tržiške osnovne šole. Občino bo zapustila 13. maja, ko jo bodo učenci iz Velikega Gabra izročili pionirjem gosposelske občine. Tako je bilo določeno v razporedu poti kurirčkove pošte, ki bo za območje Dolenjske šla na pot 8. aprila iz Dolenjskih Toplic. V Trebnjem razmišljajo, da bi glavni pošti priključili tudi lokalne pošte iz različnih partizanskih krajev.

Na vrsti je uresničevanje sklepov

Jutri, 14. marca, se bodo v Trebnjem sestali člani aktiva komunistov prosvetnih delavcev. Govorili bodo o sklepih druge seje občinske konference Zveze komunistov, ki dajejo njihovo delovno področje.

Te dni so tudi seje sekretariatov krajevnih organizacij ZKB, do konca marca pa se bodo sestali tudi člani vseh krajevnih organizacij. Glavna točka razprav bo iskanje oblik, kako sklepe konference uresničiti v vsakdanjem delu.

Kot smo svedeli na občinskem komiteju ZKB, bo že aprila tretja seja občinske konference ZKB, ki bo v glavnem posvečena idejnosti politika v naših solah.

Ribe v Mirno, sporazum na obzoru

Zahteva republiškega sekretariata za gospodarstvo: združiti se v eno družino ali pa prisilno upravo nad mirenskim ribiškim okolišem, je prisilila ribiški družini Mirna in Sevnica, da sta se začeli pogajati o pametni rešitvi. Na zadnjem sestanku na rajonski zvezi v Novem mestu so se zastopniki obeh dogovorili, da bo nova družina nosila ime Milana Majcna, narodnega heroja, sedež pa bo imela v Sevnici. »Trenutno so še težave, kako urediti odškodnino, ki jo dobivajo ribiči od podjetij,« so nam dejali v Mokronogu, »upamo, pa, da se bo vse uredilo.«

April se bliža. V ustju Mirne so že opazili prve podusti, ki se pripravljajo za drst v tem največjem slovenskem drstišču, ki je bil začetek spora v prejšnji veliki ribiški družini MIRNA.

Potrebna je komisija za družbeni nadzor

Trebanjska občinska skupščina sedaj nima posebne komisije za družbeni nadzor in v primerih, da je posredovanje potrebno, v podjetje ali ustanovo pošilja upravne uslužbenke. Tako je bilo tudi v petek, 8. marca, ko je bilo potrebno pregledati delo mirenskega Gradbeno-opekarškega podjetja. Občinska skupščina bo na eni prihodnjih seji ustanovila komisijo za družbeni nadzor.

Občni zbor gasilske zveze

V nedeljo, 17. marca, bo dopoldne v sejni dvorani v Trebnjem občni zbor občinske gasilske zveze. Delegati bodo obravnavali poročila o delu organizacije, pravila občinske zveze, letošnji program in proračun ter izvolili 3 zastopnike za VI. kongres Gasilske zveze Slovenije.

Prejeli smo pismo s tremi pristranskimi spisi članov novinarskega krožka iz osnovne šole v Šentrupertu, ki ga poznamo že iz prejšnjih let. Ziva Hajdinjak, Igor Lenardič in Nada Rugelj so opisali, kako so tekmovali in kako ponosni so na to, da so dosegli srebrno župančičevo bralno značko. En njihov prispevek objavljamo v celoti.

„Značke sem tako vesela...“

Člani šentruperškega novinarskega krožka o tekmovalstvu za župančičevo srebrno značko

Tudi jaz sem se letos odločila, da bom tekmovala za srebrno značko. Prebrala sem naslednje knjige: E. Kästner — Pikina in Tonček, Kajuh — Pešmi, Copic — Doživljaji Nikoletine Bursaća in Jurca — Uhač in njegova družina.

Tekmovalje je bilo 22. februarja. Dan prej je bila obletnica Kajuhove smrti. Ko smo se tekmovalci zbrali na šolskem hodniku, smo se vsi ball. Soba, v kateri smo pripovedovali odlomke in pesmi, je bila okrašena. Zid je bil prekrit z rdečo zaveso, miza na sredini je bila pregrnjena z rdečim blagom, na njej pa knjige.

Is knjige Uhač in njegova

va družina sem povedala, kje je pisateljica napisala uvod in zakaj ga ni na prvi strani. Vprašana sem bila tudi Kajuhovo pesem: V Srbijo... v Slezijo. Vsak tekmovalec je tudi bral, iz Kästnerjeve knjige pa je vsak povedal nekaj o Pikici in Tončku ter o piscu te knjige.

Pri Nikoletini smo se vsi ustrašili, pa ni bilo tako težko. Po končanem tekmovalstvu nam je prof. Joško Zupan prebral odlomek, kako je pesnik Kajuh preživel poslednji dan življenja.

Bila sem tako vesela, da bom dobila značko.

Nada Rugelj, novinarski krožek Šentrupert

SPREJEMA
IN ODDAJA
VAŠE ŽELJE

Zvišani prispevek

Predlog odloka o zvišanju prispevka za uporabo mestnega zemljišča je bil z nekaterimi dopolnitvami na seji občinske skupščine Kočevje sprejet. Najpomembnejša sprememba je, da bo prispevek za poslovne prostore zvišan od 0,10 Ndin na 0,20 Ndin za kvadratni meter. Nekateri so menili, da je zvišanje za podjetja preobčutno, da podjetjem s tem občina jemlje zadnje dinarje in da bomo zaradi tega imeli v Kočevju še nekaj let industrijske invalide, ker se industrija ne bo mogla modernizirati. Kljub temu je bilo zvišanje prispevka sprejeto, ker so odborniki zaupali utemeljivosti skupščine, vda zdaj občini ne bo treba pri podjetjih neprestano beračiti za denar, ki ga skupščina potrebuje za razna nujna komunalna dela, in da so prav zato predlagale zvišanje prispevka same delovne organizacije.

Počasi, a zanesljivo

23. novembra 1963 je občanka V. J. vložila pri občinski skupščini prošnjo za dodelitev stanovanja, odgovor pa je dobila šele po več kot starih letih — točno 23. februarja letos. Med tem časom je že dobila in spet izgubila službo v Kočevju. Izzelila se je namreč drugam, ker v Kočevju ni dobila stanovanja. Prepričana je tudi bila, da so njeno prošnjo na občini že zgrebali. Potem pa je te dni dobila nanjo odgovor, sicer odklonilen, vendar pravi uradni dokument. Prošnja je torej rešena, čeprav z zamudo, svetemu Birokraciji pa je tudi zadoščeno!

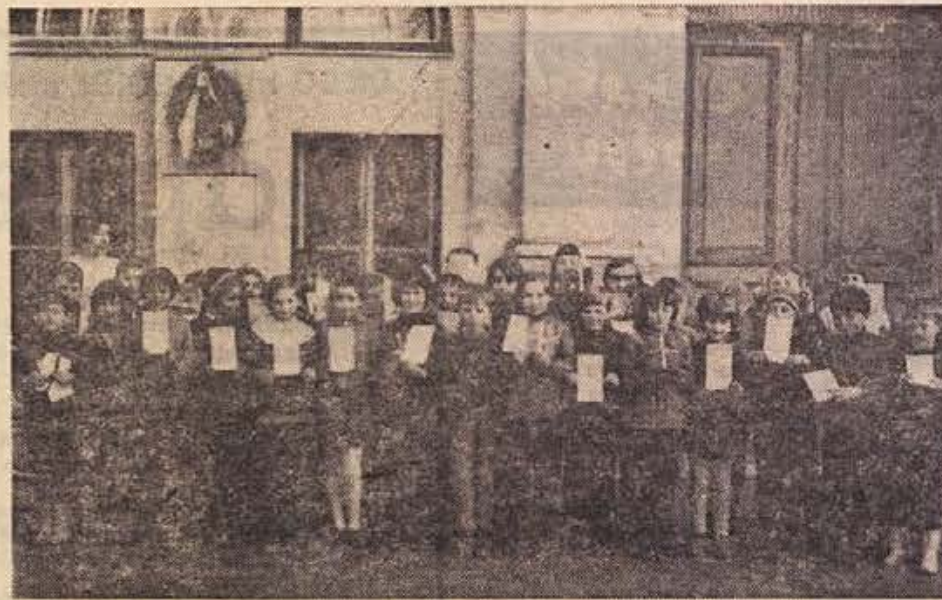
Začela se je mala šola

12. marca se je v Kočevju začela mala šola, v katero se je letos vpisalo okoli 80 otrok. Pouk bo v treh skupinah (dve popoldne, ena dopoldne) in trikrat na teden po tri ure. Šolnina bo za otroka 20 Ndin na mesec. Namen šole je, da otroke duševno privadi na redno šolo in ga nauči nekaterih ročnih spretnosti.

Cigani pred skupščino

Na zadnji seji občinske skupščine Kočevje je bilo ugotovljeno, da Cigani precej bremenijo občinski proračun, saj jih je v občini 150 do 200. Predlagano je bilo, naj bi ciganske vprašanje rešili tako, da bi Cigane zaposlili. Tako ne bi bili socialni problem, pa tudi ustalili bi se. Nekateri so tudi poudarili, da pretirana čustvenost pri reševanju te zadeve ne bi bila na mestu. Vendar ni pričakovali hitre rešitve ciganskega vprašanja, saj trenutno celo ostali občani, ki bi radi delali, težko dobe zaposlitev.

Matični urad Kočevje
V februarju ni bilo rojstev. Poročilo se je 7 parov. Umrli so: Viktor Kuželj, upokojenec iz Kočevja. Tri svobode 19. star 64 let; Rozalija Hude, družinska upokojenka iz Kočevja. Reška cesta 18, stara 94 let; Franc Svojsak, upokojenec iz Kočevja, Ljubljanska cesta 41, star 71 let; Domijan Miklić, učencec iz Kočevja. Reška cesta 13 a, star 8 let.

CESTITKE ZA DAN ZENA so svojim mamicam narisali in napisali učenci 2. d. razreda osnovne šole Kočevje (Foto: Cveto Kríž)

S SEJE OBČINSKE KONFERENCE ZK

Komite ZK o reelekciji in reformi

Najprej ugotoviti, če kritike o monopolu in dragi trgovini drže

Komite občinske konference ZK Kočevje je na zadnji seji razpravljal o reelekciji, monopolu trgovine v Kočevju, o oceni izvajanja gospodarske reforme v občini in o nalogah kadrovske komisije. Na seji so tudi svečano sprejeli v ZK 9 mladincev iz gimnazije in kovinarske šole.

Komite je podal politično oceno priprav in izida reelekcije v nekaterih delovnih organizacijah. Sklenili so, da bo komite spremljal izvajanje reelekcije prek članstva ZK in z njihovo pomočjo tudi ukrepal proti raznim nepravilnostim, seveda le, če se bodo pojavile.

Nadalje so razpravljali o kritikah, ki so jih potrošniki, pa tudi nekateri časopisi naslovili na račun kočevske trgovine. Bistvo teh kritik je, da ima trgovina v Kočevju

monopolni položaj, ker ni konkurence, pa je menda Kočevje drugo najdražje mesto v Jugoslaviji (takoj za Reko). Člani komiteja za to razpravo niso imeli dokumentiranega gradiva. Zato so sklenili, da je potrebno najprej napraviti analizo, če trditve drže, in šele nato sprejeti ustrezna stališča.

Ko so razpravljali o izvajanju gospodarske in družbene reforme v občini, so ocenili predvsem gospodarstvo

in nekatere družbene službe. Ugotovili so, da so nekatere delovne organizacije že znašle v težkem, vendar še ne kritičnem položaju.

Čimprej modernizirati proizvodnjo

Z lastnimi silami bi obnovili strojni park do leta 1975 — Računajo pa na domače in tuje kredite, s čimer bo obnova končana prej

Kočevska »Tekstilana« ima zelo zastarele in izrabljene stroje, zato je povsem razumljivo, da se je kolektiv odločil za čim hitrejšo modernizacijo. Vendar obnova strojnega parka ne bo končana

pred letom 1975, če bo moral kolektiv opraviti obnovo brez kreditov. Z gotovostjo pa že računajo na domače in inozemske kredite, zato bo obnova končana prej.

V prvi fazi bodo zamenjali

vse stare statve z avtomatskimi; 23 so jih že kupili in dobili, starih imajo še 34. V drugi fazi bodo v predilnici zamenjali zastarele selfaktorje z modernimi prstančnimi stroji; tudi stare miksalnike bodo nadomestili z novimi. V tretji fazi pa nameravajo nabaviti moderno opremo.

Z rekonstrukcijo bo kolektiv »Tekstilana« dosegel naslednje: precej boljše kvaliteto in kiro izbiro; veliko večjo produktivnost in rentabilnost; večjo akumulacijo in s tem denar za načrtno obnavljanje opreme ter uvajanje novih dosežkov znanosti in tehnike v svojo proizvodnjo; razen tega bodo lahko znižali prodajno ceno izdelkov za okoli 20 odstotkov. Vse to pa bo »Tekstilana« omogočila, da bo svoje proizvode izvažala.

V Livoldu živahno

Livoldska mladina je s pomočjo odraslih do zime zgradila smučarsko skakalnico in stezo za smuk. Pozimi so mladinci na obeh sportnih napravah organizirali več tekmovalj. Tako je bilo pozimi v Livoldu kar živahno. Razen tega je med mladimi Livoldčani tudi precej zanimanja za fotografije; ustanovili so svoj fotokrožek in opravili že več potkusnih snemanj. Za pa mladi o svojem delu ne govorijo in pišejo preveč radi, zato smo za to njihovo delo svedeli nekoliko pozno.

Delegacija v Ljubljano

7. marca sta predstavnika republiške konference SZDL Marjan Javornik in Miro Gošnik sprejela kočevsko delegacijo SZDL. Na sprejemu so razpravljali o političnem razpoloženju med prosvetnimi delavci z ozirom na pičila finančna sredstva za šolstvo. Ugotovili so, da se že kažejo možnosti, da se bo finančni položaj kočevskega šolstva izboljšal, ko bodo sprejeti posebni republiški normativi, na podlagi katerih se bo ugotovilo, katerim občinam je potrebna denarna pomoč za finansiranje šolstva.

Najvažnejše investicije na podeželju

Letos dobe vodovod Dolga vas in Kuželj — Na Obrhu nova črpalna naprava — Predgračani so spet dali v plan telefonsko zvezo s Kočevjem

Krajevne skupnosti v občini Kočevje bodo dobile letos za urejanje cest, potov, javne razsvetljave in drugega 105.000 Ndin iz občinskega proračuna in cestnega sklada. Razen tega bo Vodna skupnost vložila za gradnjo in obnovo vodovodov ter vodovodnih naprav 271.000 Ndin. Seveda bodo za komunalno urejanje svojih krajev občutno prispevali (material, delo itd.) tudi sami občani.

V Dolgi vasi bodo že spomlad začeli graditi vodovod. Načrti so naročeni in bodo kmalu narejeni.

Na območju krajevne skupnosti Predgrad imajo že več

let v načrtu izgradnjo telefonske zveze s Kočevjem. Dali so jo tudi v svoj letošnji plan. Razen tega nameravajo zgraditi še vodovod Predgrad — Jelenja vas.

Slovenski Kuželj bi po programu Vodne skupnosti dobil vodovod šele leta 1970. Vendar vse kaže, da bo zgrajen še letos. Gradili ga bodo skupno z občani hrvatskega Kuželja. Ker pa ta vodovod letos ni bil v načrtu, bodo za njegovo gradnjo najeli kredit.

Pomembnejše investicije so še nove črpalne naprave na Obrhu, ki bodo imele precej večjo zmogljivost kot se-

danje. Veljale bodo okoli 142.000 Ndin.

Hkrati s stanovanjsko izgradnjo na Trati bo investiral tudi Vodna skupnost. V naslednjih letih bo Vodna skupnost vložila za gradnjo vodovoda na tem območju 84.000 Ndin, iz ostalih virov pa bo šlo za ta vodovod še 142.000 Ndin.

V naslednjih dveh letih, se pravi do konca leta 1970, je Vodna skupnost predvidela še gradnjo in rekonstrukcijo vodovodov na naslednjih območjih: Klinja vas — Zeljane — Salka vas, Mrtvce — Koblarji, Predgrad — Jelenja vas (dokončna dograditev), Ložine, Vrh — Krikovo — Padovo in rekonstrukcijska dela v Kočevju. Skupno bo do konca 1970 vložila v ta dela Vodna skupnost 777.000 Ndin, iz ostalih virov (prostovoljno delo, samopriskrbi itd.) pa bo vložila še 485.000 Ndin.

DROBNE IZ KOČEVJA

■ ■ ■ DELO NA VRTOVINH ter čiščenje parkov in zelenje se je kljub mirazu že začelo. Čistijo predvsem okrasno grmičje in drevje, ki jih je zima polomila.

■ ■ ■ POPRAVITI BO TREBA TUDI KLOPI v parkih, če ima to še sploh smisel. Objasneži jih namreč sproti polomijo in razmečejo. Zilkočev do danes se ni uspelo najti, ker se za to verjetno premalo zanimamo.

■ ■ ■ KRAJEVNA SKUPNOST MESTA KOČEVJE bo tudi oddala v našem parcu za vrtičkarje. Prav je, da se prazne parcele izkoristijo, paži pa bo treba, da ne bi oddajali parcel, ki so določene za otroška igrišča in za potrebe sportnih igrišč. Lani so bile nekatere parcele oddane, čeprav so v upravljanju stadiona. Oddajali so tudi parcele tik igrišč. Na to so bili orjani krajevne skupnosti opozorjeni, vendar tega niso upoštevali. Posledica je bila, da so vsi njih padali zoge na njive, ki so sicer parcele stadiona, najemniki pa so potem večkrat ponudili vrtnice golov in pobirali otrokom šoge. Če se bo letos tak način raz-

deljevanja ponovil, bo uprava sportnih objektov višala pritožbo.

■ ■ ■ PLANINSKA KOČA JE DOBRO PREZIMILA. Člani odbora planinskega društva so šli prvi po tej zimi k planinski koči pri Jelenovem studencu, da bi ugotovili stanje društvene koče, ki je bila čez zimo zaprta. Do koče so prišli, čeprav je na cesti za Mestnim vrhom še precej snega. Koča je v redu, razveseljivo pa je tudi, da to zimo ni bilo virov kot prejšnja leta.

■ ■ ■ REKLAMNIH RAZSVETLJAV in svetlobnih napisov je v mestu vedno več. V centru mesta se je sedaj pridružil ostalim še napis nad trgovino Jugoplastike iz Spilta. Napis in reklama sta prav lična in kar poživita nočno sliko Trga svobode. Reklamni svetlobni napis »Žitna iz Ljubljane« pa je še dolgo pokvarjen in gorj samo delno. Čas bi bil, da ga dajo popraviti.

■ ■ ■ OBCESTNA TABLA, ki opozarja potnike iz smeri Ovišarjev, da so prišli do mesta Kočevja, ima kaj žalostno podobo. Stolčena je, ker zilkovci mečejo nanjo kamenje, in zarjavela. Zanimivo je tudi, da je ta tabla skoraj tik pred upravo cestne baze.

■ ■ ■ PLANINCI BODO LETOS PRAZNOVALI 75-letnico ustanovitve prvega planinskega društva v Sloveniji. Tudi kočevsko društvo bo imelo za to praznovanje več prireditvev. O programu se bodo pogovorili na občnem zboru, ki bo še ta mesec.

VEČ ZIJAL KOT TECAJNIKOV je vsak četrtek pred garažami AMD Kočevje, kjer so praktični izpiti za voznike motornih vozil. (Foto: Cveto Kríž)

Volitve in imenovanja

Na zadnji seji občinske skupščine Kočevje so bili imenovani oziroma izvoljeni:

— v svet za izobraževanje, kulturo in telesno vzgojo: Božo Resinovič (predsednik), Dominik Trobentar, Lado Turk, Silva Vesel, inž. Anton Prelesnik, inž. Zdenko Boidani, Janez Žužek, Rudi Mohar, Nada Papež, Slobodan Ivčič in Alojz Stanič;

— v razpisno komisijo za delovna mesta direktorjev v ITAS, Rudniku rjavega premoga, Avtu, Delavski univerzi, Kovinarju in Računovodskem biroju: Stane Letonja, Anton Butina in Ludvik Recek;

— v razpisno komisijo za delovna mesta direktorjev v KGP, »Zidarju«, Kočevskem

tisku, Domu telesne kulture, Lekarni in Trgoprometu: Tone Sercar, Nace Vidrih in inž. Miha Briški;

— v razpisno komisijo za delovna mesta direktorjev v Kemični tovarni, Tekstilani, »Snežniku«, Glasbeni šoli in Restavraciji: inž. Ciril Strumbelj, Franc Ahac in Franc Košorok;

— skupščina je dala tudi soglasje k imenovanju Nade Papež za v. d. posebne šole za dobo 6 mesecev.

Proslava dneva žena

V kočevski občini so dan žena pristrčno proslavili v delovnih kolektivih in na terenu. Centralna proslava, ki sta jo organizirali občinska konferenca SZDL in sekcija za družbeno aktivnost žensk, pa je bila že v sredo, 6. marca, v dvorani družbenih organizacij v Kočevju. Na njej je nastopil pevski zbor gimnazije, učenci glasbene šole in osnovne šole. Te proslave, ki je zelo uspela, so se udeležile predvsem žene borke, aktivistke in družbene delavke. V četrtek, 7. marca, pa so pionirji in borci obiskali 22 mater padlih borcev v Kočevju in jim čestitali za njihov praznik.

Velik prispevek občanov

Na zadnji seji krajevne skupnosti Sv. Gregor so razpravljali o delu v prihodnjem letu. Ugotovili so, da so prebivalci nekaterih vasi veliko prispevali za komunalno dejavnost. Tako so vaščani iz Zadnikov, Mlake, Pugheda, Perovega in Vintarjev prispevali veliko prostovoljnih ur (vsako gospodinjstvo po 100 ur) za ureditev vaške ceste. Polovico ceste je urejene, drugo polovico pa naj bi uredili letos. Za ureditev poti Hojče-Hudi konec so vaščani omenjenih vasi delali prostovoljno 640 ur, kar je za 14 hišnih gospodarjev lep prispevek.

graditev ceste pri Vintarjih. Izvili so tudi polovico novih članov sveta krajevne skupnosti.

Kmetje že orjejo

Razmeroma ugodno spomladansko vreme omogoča kmetovalcem, da so že začeli s prvimi deli na polju. Ponekod so začeli z oranjem in drugimi kmetijskimi deli. Osmna žita so dobro prezimila, in če ne bo kaj posebnega, si lahko obetamo lepo žetev.

Predavanja

V zadnjih dneh so bila po krajevnih organizacijah ZK predavanja o političnih dogajanjih na Kitajskem in zasedanju komunističnih partij v Budimpešti. Predavanja so bila zanimiva in so sprožila živahne razprave o Kitajski in drugih deželah, kjer imajo socialistično ureditev.

Priprave na pomembne obletnice

Na nedavni seji IO občinske konference SZDL v Ribnici so razpravljali in sprejeli program dela občinske konference SZDL, kjer bodo razpravljali o krajevni samoupravi, to je o delu krajevnih skupnosti, in analizirali poslovanje gospodarskih organizacij v lanskem letu. Na omenjeni seji bodo tudi izvolili sekcije, ki bodo delovale pri občinski konferenci, in sicer: sekcija za krajevno samoupravo, za družbeno aktivnost žena in sekcija za vzgojno vprašanja. Imenovali so 11-članski koordinacijski odbor za narodno obrambo ter odbor za proslavo. Letos bo več pomembnih obletnic: tako bomo slavili 25-letnico bojev v Jelenovem žlebu (proslava bo predvidoma 22. julija v Jelenovem žlebu), 25-letnico kočevarke zborna in 25-letnico zasedanja AVNOJ. Odbor šteje 9 članov.

Dve poravnavi

Poravnalni svet v Ribnici je imel pred kratkim štiri obravnave: tri so se nanašale na razmaljenje časti, ena pa na zastrupitve kokoši. Dve obravnavi sta se zaključili s poravnavo, dve pa ne.

Malo bodo še počakali

Kot vse kaže, bodo v ribniški občini z deljenim delovnim časom še malo počakali. To velja tudi za občinsko upravo. Na zadnji seji sindikalne podružnice občinske skupščine je večina članov sindikata menila, naj bi z deljenim časom še počakali.

Takole so v sredo, 28. feb., vozili v Robu Kurenta

Za dan žena so v številnih kolektivih, delovnih organizacijah in ustanovah v ribniški občini žene pogostile. Prireditve oziroma pogostitve so potekale v slavnostnem vzdušju. V domu Partizana v Ribnici pa je bila na predvečer 8. marca slavnostna akademija z dobrim programom. V imenu SZDL je spregovoril nekaj besed o pomenu 8. marca tov. Stane Goršič, kulturni del programa pa so izvedli učenci ribniške osnovne šole in osnovne šole Ribnica. Sodelovali so tudi cilbani ribniškega otroškega vrta. (Foto: Drago Mohar)

31 milijonov premalo za osnovno šolstvo

Ribniška temeljna izobraževalna skupnost je zelo delavna, vendar je denarja premalo in republiška izobraževalna skupnost bo morala nekaj primakniti — Tudi odplačilo posojil je veliko breme

V Ribnici je bila 7. marca seja skupščine temeljne izobraževalne skupnosti. Člani skupščine so se najprej seznanili s poročilom o delu izobraževalne skupnosti v lanskem letu. Kljub razmeroma

ELAN za loško šolo

Tovarna »Elana« iz Begunj je podarila osnovni šoli v Loškem potoku 20 parov smučel, vendar brez okovja in palic. Šest parov je šola opremila, toda smučarskega tečaja z njimi letos ni bilo, ker je prej zmanjkalo snega. Na vadijski smučarski tečaj pa je kolektiv šole poslal eno učiteljico. Tako imajo na šoli vse potrebno, da bodo prihodnje leto lahko organizirali za šolarje tečaj.

Vinice

V vasi Vinice, ki šteje nekaj nad trideset hiš, je smrt hudo posegla v vrste vaščanov. Letos so umrli že štirje vaščani. Zadnji je bil Alojz Prijatelj, povratnik iz Amerike. Umril je v starosti 73 let. Bil je zaveden Slovenec. Smrt je kosila zlasti med starejšimi ljudmi, saj sta bila dva od umrlih stara nad 80 let.

kratkem času delovanja TIS lahko ugotovimo, da je bilo opravljenega veliko dela izobraževalna skupnost ima zelo odlično in delovno predsednico, posledica tega pa je večja delavnost izobraževalnega odbora.

Iz razprave o problematiki šolstva je bilo razvidno, da se šolniki v ribniški občini ukvarjajo s številnimi problemi. Med temi je tudi pomanjkanje učnih prostorov. Tako imajo pet oddelkov, ki imajo več učencev, kot je dopustno po republiških normativih. V dojenjvaški šoli na primer obstaja oddelk s 46 učenci, največ pa je dopustno 36 otrok v enem oddelku.

Število šoloobveznih otrok narašča iz leta v leto, zato so nujno potrebni novi oddelki. S tem pa se povečujejo tudi izdatki. Zategadelj prihaja do razkoraka med potrebami šolskih in izobraževalnih zavodov ter občinskim proračunom. Po predlogu občinskega proračuna je predvideno za šolstvo in izobraževalne zavode 200 milijonov

starih dinarjev, temeljna izobraževalna skupnost pa potrebuje za svojo dejavnost 231.509.000 Sdin. Razlika je kar precejšnja, in občinski proračun jo bo težko prenesel, zato bo nujno, kot je bilo poudarjeno na seji, da bo republiška temeljna izobraževalna skupnost primaknila dotacijo ribniški TIS.

Pri naštevanju težav, ki jih imamo v ribniški občini za redno financiranje šolstva, ne gre pozabiti 20.000.000 Sdin anuitet za šolstvo, ki grede iz občinskega proračuna.

Pa še beseda o strokovnem šolstvu: ribniška občina

Proslava v Sodražici

Učenci osnovne šole Sodražica in cilbani iz otroškega vrta so na predvečer praznika dneva žena pripravili mamico in ženam proslavo, ki so se je žene iz Sodražice in okoliških vasi udeležile v velikem številu. Prireditve je v splošno zadovoljstvo nastopajočih in gledalcev zelo lepo uspela.

je dolžna prispevati za strokovno šolstvo 30.400.000 Sdin, vendar bodo ta sredstva v celoti težko zmogli.

Člani skupščine TIS so finančni načrt izobraževalne skupnosti v višini 231.509.000 Sdin sprejeli in potrdili predlog o vključitvi otroške varstvene ustanove v TIS, vendar pa se ta dejavnost ne bo financirala iz sredstev izobraževalne skupnosti.

Zobozdravnika še ni

Kljub obljubam bivšega zdravstvenega doma Ribnica in novega, združenega občani Loškega potoka še nimajo svojega zobozdravnika. Potočani še vedno predlagajo in zahtevajo, naj bi na tem delovnem mestu stalno zaposlili ženo sedanjega njihovega zdravnika, ker bi bilo to zanje in zdravstveni dom najugodnejše (samo eno stanovanje, zakonca bosta ostala tu, stroški bi bili le malenkostno večji, kot so sedaj, itd.). S sedanjo zobozdravstveno službo Potočani namreč niso zadovoljni, ker zobozdravnik ne prihaja vedno ob napovedanih dnevih. Občani zato hodijo k zobozdravnikom v Sodražico in celo Čabar in Ljubljano.

Zaradi izgube preusmerili proizvodnjo

Enota INLES v Sodražici je začela 1. marca izdelovati stavbno pohištvo — Zaradi preusmeritve so morali več delavcem odpovedati

Izgube zadnjih štirih let v delovni enoti INLES v Sodražici so bile vzrok, da so v tej enoti preusmerili proizvodnjo. Ukinili so galanterijsko in žagarsko proizvodnjo ter začeli izdelovati stavbno pohištvo (vhodna in garažna vrata). Preusmeritev pa je zahtevala tudi žrtve — 19 članov kolektiva je zgubilo delo.

Prvi sklop o preusmeritvi je bil sprejet decembra lani, prvega marca pa so že začeli z redno proizvodnjo vhodnih in garažnih vrat. Prav te

dni bodo pripeljali v skladišče prve nove izdelke. Seveda so medtem opravili precej dela v zvezi z reorganizacijo. Nekateri ukrepi so bili tudi boleči.

Letos več za komunalno dejavnost

Za komunalno dejavnost so bila zadnja leta dodeljena iz občinskega proračuna pliča sredstva. Zato so bila med občani stalna negotovanja zaradi občinskih cest. Zaradi pomanjkanja denarja te ceste niso bile vzdržane tako kot bi morale biti. Z uvedbo komunalnih taks za vozila zasebnih lastnikov se bo v občinski proračun nateklo več denarja. Vse kaže, da bo letos za komunalno dejavnost na razpolago 25 milijonov Sdin, kar je v primerjavi z lanskimi 12 milijoni Sdin precejšen skok.

dana obljuba, da bodo sprejeti na delo najprej oni, če bo delovna enota spet potrebovala nove delavce. Ves postopek ob odpustu in ponovnem sprejemu na delo je potekel v glavnem brez sporov. Delavski svet je dobil le eno pritožbo, vendar jo je zavrnil.

Razgovorov z borci ni

Krajevni odbor Zveze borcev v Loškem potoku je nekaj let ob pomembnejših praznikih organiziral razgovore borcev s šolarji. Že nekaj let sem pa so borci ta običaj opustili. Vendar bi bilo treba te razgovore obnoviti, da bi tudi sedanji učenci zvedeli čim več o narodnoosvobodilni borbi in posameznih dogodkih iz nje.

Mandat naj bi se podaljšal

Krajevna skupnost Sodražica predlaga, da bi se mandat članov krajevnih skupnosti podaljšal na 4 leta, tako kot velja za odbornike občinske skupščine. To utemeljuje s tem, da je delo člana sveta KS bolj uspešno, če dalj časa deluje v krajevni samoupravi. Predlog je vreden upoštevanja, saj imajo o tem podobne predloge tudi v nekaterih drugih krajevnih skupnostih.

Izvenšolsko delo ribniških osemletkarjev

Mladinci so v izvenšolski dejavnosti zelo aktivni — morda celo malo preveč — ter zaradi tega trpi delo v šoli. Že več let vodijo in organizirajo delo v pionirski organizaciji. Zelo obiskan je prometni krožek, posebno v petih in šestih razredih. Na sedanji šoli imajo najsodobnejše učne pripomočke za prometni pouk, le prostora nimajo, kjer bi jih lahko namestili. V klub OZN so vključeni učenci od 5. do 8. razreda. Delovanje v tem krožku je najbolj aktivno. Člani si dopisujejo s sovrstniki iz drugih krajev. Pri SSD je najbolj aktivna rokometna sekcija, saj tekmujejo v občinskem in medobčinskem merilu.

Na šoli imajo urejen še dodatni pouk za slabše in in boljše učence; za slabše v okviru učnega programa, za boljše pa dodatni pouk angleščine in francoščine. Oba krožka delujeta redno ter sta močno obiskana.

M. G.

Potočani in »Klobčič«

KUD »Ivan Vrtačnik« iz Loškega potoka je preteklo nedeljo nastopil na domačem odru s komedijo Pera Budaka »Klobčič«. Režiser in glavni vodja priprav za igro je bil Vinko Košmrlj. Komedijsko so začeli študirati konec januarja. Igralci so sami mladi domačini, največ med njimi je prosvetnih delavcev. Z nastudiranim delom nameravajo tudi na gostovanje v druge kraje.

Jemati, pa tudi dati

Za praznik občine Ribnica bo osnovna šola v Loškem potoku priredila proslavo. Vendar si Potočani želijo, da bi jim za ta praznik, pa tudi ob drugih priložnostih organizirala kakšno prireditve ribniška Delavska univerza ali kdo drug. Pravijo, da vsi preradi pozabljajo na Loški potok, kadar bi bilo treba za to območje kaj žrtvovati, vsak pa ga menda vidi, kadar je treba s tega območja kaj prispevati.

Cene v Kočevju in Ribnici

Pretekli ponedeljek so veljale v trgovinah s sadjem in zelenjavo v Kočevju in Ribnici naslednje maloprodajne cene:

krompir	0,89	1
svetle zelje	2,70	2,70
kislo zelje	1,06	3
kisla repa	1,98	2
fišol		
v zrnju	4,72 do 5,43	4
čebula	2,43	2,50
česen	14	14
solata	8	7,20
korenje	1,05	2,20
peteršilj	5,10	4,60
ohrov	2,60	—
cvetiča	2,70	3,30
špinata	6,10	5,90
jabolka	1,40 do 3,53	1,50 in 3,80
pomaranče	4,20	4,40 in 4,60
limone	4,85	5
banane	5,40 in 5,60	5,50
ribe	3,80	—
jajca (cena za kos)	0,47	0,68

Že šesta kurirčkova pošta

V črnomaljski občini se pripravljajo na sprejem šeste kurirčkove pošte, ki bo letos aprila obiskala nekatere kraje. Društva prijateljev mladine so ob tej priložnosti skupno z Zvezo združenih borcev in šolami prevzela skrb za organizacijo sprejemov in proslav s kulturnim programom.

Kurirčkova pošta bo prišla na črnomaljsko območje 16. aprila v Starem trgu, kjer jo bodo predali pionirji sosednje kočevske občine. Iz Starega trga bodo otroci poneli kurirčkovo pošto ob Kolpi na Sinji vrh, Vinico, od tam pa dalje po partizanskih poteh na Zilje, v Preloko, Adlešiče, Gričije in Črnomelj. Večji sprejem bo 19. aprila v Črnomlju, nato bodo črnomaljski pionirji predali pošto Metličanom v Gradu.

V Cerkviščih so praznovali

V nedeljo, 10. marca, so v Cerkviščih praznovali 25-letnico odhoda vaščanov v partizane. Najprej so gledali film »Od monarhije do republike«, nato pa so imeli skupno sejo krajevnih odborov Zveze združenih borcev Cerkvišče in Gričije. Sledila je prosta zabava, ki je privabila večino prebivalstva.

K. W.

Upokojenci so se preselili

Podružnica društva upokojencev v Črnomlju se je iz dosedanje pisarne v prostorih Ljudske knjižnice preselila k Zavodu za zaposlovanje na Cesto 21. oktobra 13. Upokojenci bodo imeli redni občni zbor v nedeljo, 31. marca ob 8. uri v sejni dvorani občinske skupščine. Zaradi pomembnosti dnevnega reda vabijo k čim večji udeležbi.

V trenutni neprisebnosti...

»Podpisana Nežka Raztresen iz Jankovičev 12, p. Adlešiči, preklucem neresnicne izjave v članku z naslovom »Nevesten šofer in slaba cesta«, ki je bil objavljen 7. marca v Dolenjskem listu. Prosim šoferja Marjana Sobarja, naj odstopi od tožbe.«

V pismu, ki nam ga je podpisana poslala, je še rečeno: — Za trditve nimam dokazov in sem to storila v trenutni neprisebnosti. Ni sem mislila oddati pisma na pošto, pa je to brez moje vednosti storila hčerka. Sem tudi zelo živčna... itd... Menimo, da je razlaga odveč, pošiljalci takih vesti pa se pred javnostjo sami smešijo.

ČRNOMALJSKI DROBIR

■ **PREJSNJA LETA SO MORALI** po šopke hoditi v Novo mesto, letos pa je marsikomu pot pritrhnila črnomaljska Knjižarna in papirnica. Pred 8. marcem so nabavili v Ljubljani okoli 600 nageljnove ter jih kaj hitro razprodali po 390 Sdin.

■ **KOLEKTIV** občinske uprave je tudi letos, kakor je že v navadi, ob dnevu šena pogostil tovarišice sodelavke. Bojda je bilo na zabavi kar prijeto!

■ **BELŠAD SE JE IZKAZALI**. Za 8. marec je tovarna Belšad nudila med 8. in 10. uro dopoldne ter od 14. do 16. popoldn v bifeju poleg Gradu brezplačno degustacijo penkovec in konjaka. Fokushjo so zlasti moški potrošniki hvaležno sprejeli.

■ **MAMICE SO BILE GANJENE**

KOLIKO BO DENARJA, ŠE ZDAJ NI ZNANO

Izobraževalna skupnost zahteva več

Šolstvu redneje doteka denar kot pred nekaj leti, še vedno pa ga je premalo, tako so ugotovili na seji izobraževalne skupnosti v Črnomlju — Letos bi potrebovali 12 odstotkov več sredstev

12. februarja je bila v Črnomlju druga seja temeljne izobraževalne skupnosti, na kateri so obravnavali poročilo o dosedanjem delu, sprejeli zaključni račun za leto 1967 ter predlog finančnega plana za leto 1968.

Ugotovili so, da je imela v letu 1967 (od ustanovitve julija do decembra) izobraževalna skupnost 2.397.391 N din dohodkov in 2.335.003 N din izdatkov. Realizacija dohodkov je bila dosežena s 97,7 odst., kar je znatno več, kot so dosegli v preteklih letih. Tudi gospodarske organizacije so zadovoljivo uresničile prostovoljno obvezo do strokovnega šolstva, čeprav je bilo treba nekatere večkrat osebno prositi, preden so denar nakazale.

Na akademiji polna dvorana

Na nedavni akademiji, posvečeni prazniku žena, se je v črnomaljskem Prosvetnem domu zbralo veliko ljudi. V sporedu, ki je trajal 45 minut, so sodelovali cimbani, pionirski pevski zbor, recitatorka, zbor harmonikarjev ter gimnazijski in ženski pevski zbor. Tovarišicam v čast je sledila še zabava v Gradu in v hotelu, polno pa je bilo tudi po drugih gostiščih.

Vinograde obnavljajo, kaj pa sadike?

Semiški vinogradniki so pri nabavi sadik v dvomih — Ali naj kupujejo zadrudne, ki so dražje, ali cenene od zasebnikov?

Letos so vinogradniki iz Semiča zrgolali precej novih vinogradov kar na roke, vendar pri nabavi sadik cepljenek nastaja zmeda: metliška zadruga jih prodaja po 240 Sdin in jamči za kvaliteto, medtem ko jih nekateri zasebniki iz Srbije in Hrvaške ponujajo po 100 do 170 Sdin. Vinogradnik navadno kupi tam, kjer je ceneje, kar pa ni zmeraj pametno. Zadnja leta se je že marsikdo razočaral: na trgu je kupil sadike za zametno črmino, zrasla pa je prava srska ružica, ki jo preganjajo inšpektorji in potrošniki.

Prav zaradi tega je treba biti pri nakupu previden in je bolje nabaviti dražje cepljenke zanesljivega izvora kot pa mačka v žaklju. V vsakem primeru pa bi morali vinogradniki račun od sadik dobro shraniti in zapisati ime prodajalca, saj se ne ve, če ne bo treba čez štiri leta tožiti.

Zasebne trsnice so z zako-

Se več razprave je bilo o predlogu finančnega plana za letošnje leto, ki je bil sestavljen na podlagi števila pedagoških ur v vsaki vzgojno-izobraževalni ustanovi, upoštevali pa so tudi sredstva za materialne izdatke in investicijsko vzdrževanje.

Vsaka šola je poslala izo-

Predavanje za šolnike

V soboto, 9. marca, so se zbrali v Črnomlju prosvetni delavci iz obeh belokranjskih občin ter poslušali predavanje direktorja Republiškega zavoda za šolstvo tov. Lužnika. Govoril je o tem, kakšna naj bo osnovna šola danes in lik učitelja v njej. Sledila je razprava, v kateri je med drugim tov. Kambič iz Metlike kritiziral preobširen in včasih zastarel učni program, preobremenjenost učencev in tako naprej. Republiški poslanec Ivan Zele pa je izrazil misel vseh prisotnih, da bi se morali prosvetni delavci večkrat sestajati, čeprav v manjšem obsegu, in iskreno povedati, kaj jih teži, ter iskati poti za izboljšanje sedanjega stanja.

K. W.

braževalni skupnosti svoj plan, vendar so nekateri zahtevali preveč v primerjavi z izdatki, ki so jih imeli lani, zato takih želja niso mogli upoštevati.

Letošnji predlog finančnega plana presega lanskega za 12,6 odstotkov, zato bo verjetno prišlo še do naknadne uskladitve z možnostmi. Občina bo izobraževalni skupnosti zagotovila le toliko sredstev kot lani, odvisno pa je od tega, koliko bo mogoče dobiti dopolnilnih sredstev od republiške izobraževalne skupnosti. Ker niti občinski proračun še ni sprejet, je težko reči, s kolikim denarjem bo izobraževalna skupnost letos dejansko razpolagala. Verjetno pa si dela utvare, kdor pričakuje bistvenih finančnih izboljšav.

Z njegovo pomočjo postaja mesto lepše

Razgovor s Francem Rauhom, upravnikom črnomaljske vrtnarije

Franc Rauh je s srcem in dušo pri svojem delu. Z njegovo pomočjo postaja Črnomelj lepši. Lepotično rastlinje je zasajeno že pred stavbo občinske skupščine, okoli spomenika na Gričku, od dijaštem in prosvetnem domu, v bližini novih blokov in na prostoru za jurjevanje pod

železniško postajo. Vrtnarji pa skrbijo tudi za košnje trave na pokopališču v Vozni vasi in za nasad za bivšim zdravstvenim domom. Tu goje tudi enoletne sadike in ovetje za šopke.

Vse zelenice so redno vzdrževane. Letos bodo sadili tudi nekaj drevja na Gričku ter ob prostoru za jurjevanje, po mestu pa breze, medtem ko so ob stanovanjskih blokih že lani zasadili javor, lipico, gabre in nekaj smrek.

Zanima nas, zakaj podirate jagnjedi?

— Topol dobro uspeva v toplejših krajih, njegova življenjska doba pa traja le okoli 25 let. Topole, ki smo jih imeli v mestu, so zasadili Italijani med okupacijo, zdaj pa se suše. Odpadajoče suhe veje postajajo nevarne za mimoidoče, zato jih moramo

— Občinska uprava bo do septembra morala uvesti nov delovni čas, toda jaz se ga prav nič ne veselim. Nimam nič proti, če bi šola organizirala varstvo otrok do 17. ure in če bi otrokom nudili kosila, v nasprotnem primeru pa bo hudo. Ne morem zahtevati od otrok, da bi me lačna čakala doma in da bi kosila šele ob 18. uri. Prav tako bodo težave z učenjem. Šola zahteva precej, tako da jima moram pri pisanju nalog pomagati. Ali homo naloge piše zvečer? Tudi prosti sobote se ne veselim. Kar zdej med tednom opravi gospodinjinski del po malo, jih bom potem ob sobotah in nedeljah. Da bi hodila na vikend, ni misliti, ker nimam denarja. Pa tudi drugi, s katerimi o tem govorim, si ga ne bodo mogli privoščiti.

Mimica Radovič je vodja črnomaljskega matičnega urada. Ima dva otroka, stara 14 in 10 let, za kalera skrbi sama. Otroka hodita v šolo.

odstranjovati. Veje smo zankrat odrezali v višini 3 do 4 metre; ko bodo zrasle breze, bomo z njimi nadomestili topole.

KAMILO WEISS

Za delo na polju, v tovarni ali pisarni se najbolje in najceneje oblečete pri

„Deleteksil“ ČRNOMELJ

Pridite na kmetijska predavanja

Sekoja za kmetijstvo pri občinski konferenci SZDL v Črnomlju je že konec februarja začela s kmetijskimi predavanji po vaseh in večjih središčih, te dni pa bodo z njimi nadaljevali.

Predavanja o mleku, krmi in proizvodnji mleka bodo:

16. marca ob 18. uri v Doblitah, Semiču in Strok-ljevcu;

17. marca ob 9. uri na Vinici, v Črnomlju in Dragatušu.

Mleko in koruza je naslov predavanja, ki bo 17. marca ob 15. uri na Čresnjevcu, v Gričijah in na Sinjem vrhu.

Druga predavanja o proizvodnji koruze in oskrbi ozimnih žit bodo 19. marca ob 9. uri v Dragatušu, ob 13. uri v Doblitah.

Predavali bodo predstavniki Kmetijskega inštituta iz Ljubljane, kmetijske zadruge in veterinarske postaje Črnomelj in Ljubljanskih mlekarn.

R. V.

Redno nad 90 ljudi

»Šola za zdravje«, ki jo organizirata Rdeči križ in Zavod za kulturno-prosvetno dejavnost, je zelo obiskana. V Tribučah, kjer šola še traja, prihaja redno nad 100 poslušalcev. Pričetka šole v Starem trgu v nedeljo, 3. februarja, se je udeležilo več kot 90 občanov, ki so z zanimanjem spremljali predavanje in predvajanje filma o osebni in splošni higieni.

V razgovoru so predvsem poudarili občutek zapostavljenosti pri zdravstvenih uslugah, posebno pri otrocih, ker so pač kmečki ljudje in povrh tega še oddaljeni od Črnomlja in Kočevja. Prav bi bilo, da bi zdravstveni delavci več razpravljali o tem predeleu naše občine in skušali izboljšati zdravstveno službo tudi v Starem trgu in okolici.

K. W.

Počakati, dokler se da

Pretekli teden je imela sindikalna podružnica delavcev občinske uprave Črnomelj, sodišča, družbeno-političnih organizacij, veterinarske postaje in zavoda za zaposlovanje sestanek, na katerem so razpravljali tudi o uvedbi novega delovnega časa. Priporočili so občinski mu sindikalnemu svetu, naj pripravi v občinskem merilu analizo, iz katere bo ravnidno, kakšne so ob tem potrebe po otroškem varstvu, družbeni prehrani, prevoznih itd. Hkrati so predlagali, naj bi z uvedbo novega delovnega časa počakali do skrajnega roka — 1. septembra.

NOVICE ČRNOMALJSKE KOMUNE

Vedno isti odgovor: ni dela!

Če je kdo potreben službe, potem je to Drago Martić — Ima srednjo šolo, službo pa išče že več kot dve leti

Tako sta skromna in sama zase, da ju v Metliki niso poznali, pa vendar živita tu že 10 let. Gre za Drago Martića, 23-letnega invalida s končano srednjo upravno šolo, a brez službe, in njegovo mamo, ki dela v Mestnem logu.

V njunem stanovanju, se pravi sobi, je mati ležala v postelji, zavita tudi čez glavo, da ji še nosu ni bilo videti. Ko je slišala, da z Dragom klepetava, je nekajkrat zatanjala kot resnično bolan človek, nato pa v pretiranih stavkih povedala:

— Delam, odkar živim, tudi za najtjažja dela sem morala poprijeti, kakor kak možiki.

Na njivah, pri kmetih, na državnih posestvih, po dežju in mrazu. Kaj bo z nama, če obležim? Zda sem zaslužila vsaj 30 tisočakov na mesec. Stara sem in ne morem več tega, kar sem včasih zmogla. Samo sina imam. Ko je bil 5 let star, je padel s kmečke počij in si zlomil križ, odtlej je invalid. Hrbtenico ima zvito, zato za telesno delo ni sposoben. Pritrgovala sem si od ust in ga šolala na Reki v srednji upravni šoli. Upala sem, da nama bo bolje, če bo fant študiral. Šolo je končal, prišel k meni, a že dve leti ne more nikjer dobiti službe.

Fant je dodal: — Materi sem v breme. Iskal sem službo v Karlovcu, na Reki, v Zagrebu, Novem mestu, Beli krajini, a zmeraj dobim isti odgovor: »Prostega mesta ni!« Prosil sem na občini, na zavodu za zaposlovanje, a povsod pravijo, da mi ne morejo pomagati. Če bi bil zdrav, bi si pomagal sam. Krampat bi šel ali delat h kmetom, tako pa...

Zalile so ga solze, čeprav se je premagoval. Koliko časa bo Drago Martić s končano srednjo šolo še čakal službe, medtem ko imajo nekateri kar dve, pa brez šol?

R. B.

Rešitev je le dobro razporejen čas

V metliški predilnici, ki je obrat novomeškega Novoteksa, so začeli z novim delovnim časom — Težave, ki jih novi delavnik prinaša, so zadovoljivo rešili — Najbolj pereče je vprašanje prevoza — Rezka Gregorčič je kljub težavam zadovoljna v novim delovnim časom

Tudi v Novoteksovem obratu v Metliki so s 1. januarjem prešli na nov delovni čas. Priprave na ta prehod so bile le kratkotrajne, saj je začelo po novem delati le 16 ljudi. Novi delavnik je tudi tu povzročil prav tiste težave, ki jih ima že matično podjetje, čeprav so tu mnogo manj pereče.

Vprašanje prehrane na delovnih mestih so v metliški predilnici rešili dokaj enostavno; njihov obrat družbene prehrane pripravila kosila tudi za tiste, ki delajo po novem.

Tudi vprašanje otroškega varstva so zadovoljivo rešili, z novim delavnikom namreč ni prizadetih več mater, ki bi imele težave z otroškim varstvom. Tiste posamezne pa so si otroško varstvo uredile, kakor so vedele in znale.

Posebno pereče je še vedno vprašanje prevoza. Tisti, ki

se v službo vozijo z vlakom, so morali svoj delovni čas prilagoditi voznemu redu.

Novi delavnik je prinesel spremembe tudi v Gregoričovo družino. Rezka dela v upravi metliškega obrata Novoteksa in ima tri otroke. Eden obiskuje šolo, mlajša dva pa sta še potrebna varstva. Tudi mož dela v tem obratu, vendar še vedno po starem. Vprašanje otroškega varstva sta rešila s pomočjo stare mame, ki jima je vzela

k sebi srednjega otroka, najmlajšega pa vsako jutro odneseta k sosedu, da popazi nanj. V popoldanskem času tudi mož pomaga Rezki pri delu, saj se vrne domov dve uri prej.

Rezka je z novim delavnikom zadovoljna. Če si čas, ki ji preostane, pravilno razporedi, se posveti lahko tudi otrokom. Malo spremembe je novi delovni čas prinesel le v njihovo prehrano in dolgoletne navade.

OB OTVORITVI VELIKE SAMOPOSTREŽNICE V METLIKI

„Mercatorjev“ ugled je zmeraj večji

Dan pred 8. marcem je Metlika dobila veliko samopostrežno trgovino podjetja Mercator ter v isti stavbi prvo moderno mesnico

Veletrgovsko podjetje Mercator ima že 350 prodajalnih, med temi kar 31 samopostrežnih trgovin. Zadnja leta vloga podjetja znatna sredstva v modernizacijo trgovin, kar je očitno tudi v Metliki. Več Mercatorjevih poslovalnic je bilo tu že prenovljenih, lani so zgradili tudi blagovnico in zdaj veliko samopostrežno trgovino z bifejem ob križišču cest Metlika—Crnomelj.

Otvoritvena dekoracija je bila posvečena dnevu žena, s čimer se je podjetje gospodinjstvom še posebno prikupilo. V trgovini imajo vsakovrstna živila, zelenjavo in sadje, gospodinske potrebščine, nekaj

tekstila, predvsem perilo, ter igrače. Vsekakor bo za Metliko novost dobro založen delikatessni pult, prav tako pa posebej prijetno urejen bife. Gradnja in oprema sta veljali Mercator okoli 120 milijonov Sdin. Ker je nova trgovina v neposredni bližini stanovanjskega naselja in tovarne BETI, bo podjetje sedaj imelo lokal z živili v tovarni zaprto.

Ni manj kot samopostrežnice niso potrošniki veselili prve sodobne mesnice v mestu, ki je v isti mali stavbi. Velik lokal, najodobnejše opremljen, ima tudi dve hladilnici in razsekovalnico. Domače podjetje Mesarija in klavnica bo imele mnogo večjo izbiro

Otvoritvi nove trgovine so prisostvovali poleg predstavniki centralnega podjetja Mercator tudi številni domači gostje. Posnetek je napravljen med govorom predsednika občinske skupščine. (Foto: Mirko Vesel)

Na proslavi za praznik žena

Med programom priznanja za dolgoletno delo

V metliški občini je bila letos na dan žena svečana proslava zlasti v sami Metliki. V pestrem programu, ki ga je povezoval tov. Toni Gašperič, so sodelovali pevski zbor osnovne šole, učence poklicne šole tovarne BETI, malčki iz otroškega vrta in Veseli trio.

V svečanem govoru je najprej gov. Frenk Molek prikazal 25-letno uspešno pot slovenske žene v narodnoosvobodilnem boju in svobodi. Sredi sporeda je spregovoril

predsednik občinske zveze Društva prijateljev mladine Miloš Tancik, ki je poudaril tesno povezavo med delom žena in člani Društva prijateljev mladine, ki se v vzgoji mladega rodu med seboj nenehno podpirajo in dopolnjujejo. Tovariš Tancik je nato predal besedo podpredsednici republiške zveze DPM Stanki Sagadinovi, ki je sedmim družbeno aktivnim in prizadevnim članom pri dolgoletnem delu z mladino podelila zlati znački in pismena priznanja. Tako sta dobila zlato značko ravnatelj osnovne šole Ivan Zele in upokojeni fizikturni delavec Slavko Rajmer, medtem ko so bila priznanja podeljena vzgojiteljicam Zori Herakovičevi, Minki Crnugljevi, Heleni Prusovi, Mladeni Branchlevi in tovarišu Jožetu Kamhiču.

Odlikovanci in drugi so lepi večer zaključili v prijateljski družbi mater partizanskih borcev.

Gasilci v Božakovem

Gasilci v Božakovem so imeli pred kratkim dobro obiskan sestanek, ki ga je vodil predsednik Anton Crnugelj. Poročal je o preteklem delu društva ter sprejel štiri nove člane, nato pa so razpravljali o popravilu gasilškega doma, prodaji vina in bodočem delu. Gasilci so sklenili na pomlad začeti s še aktivnejšim delovanjem. VR

Še za ženo, teto in staro mamo

Ob otvoritvi nove trgovine v Metliki je podjetje Mercator zbranim gostom za reklamo ponudilo ekspress kavo, silce žgane pijače in imitativne skatlice cigaret Filter-57. Rečeno je bilo, naj se vsak poslužuje, toda nekateri so se služili tudi po trikrat, domov pa so prinesli cigarete še za ženo, teto in staro mamo. Morda Mercatorjevo osebje v svoji gostoljubnosti tega niti ni opazilo, nekateri navzročj pa so videli in si mislili svoje.

Okolica šole dobi rastlinje

Te dni začno urejati okolico metliške šole. Najprej mora gradbeno podjetje po spraviti navlako, ki je ostala od lanske gradnje, nato bodo navražali zemljo, ker je teren izrazito kamnit. Komunalno podjetje bo delalo tudi oporni zid in stopnišče od doma Partizana navzgor. Ko bo ves teren za šolo prekrit s humozno zemljo in ko bodo buldožerji opravili svoje želo, bodo učenci pod strokovnim vodstvom sadili okrasno rastlinje, nabavljeno v Ljubljani. Pred šolo je v načrtu tudi botanični park, vendar še ni znano, kdaj ga bodo lahko urejali, ker ima šola težave z lastnico zemlje, ki zahteva preveč.

V malo šolo vsi ali nobeden

Metliška osemletka ni imela tako imenovane male šole, ker so menili, da bi morali hoditi vanjo vsi predšolski otroci, ne le nekateri. Letos pa je stvar tako daleč, da bodo 1. aprila le začeli s poukom v mali šoli. Vsi učenci, ki bodo šli v jeseni v 1. razred bodo v dveh skupinah štirikrat na teden obiskali šolo. Tisti, ki niso hodili v vrtec, bodo hodili v šolo dva meseca prej, nato pa se jim bodo v zadnjem mesecu pouka pridružili tudi otroci iz vrta. Na roditeljskem sestanku s starši teh otrok se bodo dogovorili vse potrebno. Šola jih bo prosila za skromen prispevek k malici in za del stroškov solarnja, medtem ko bo ostalo in prispevala izobraževalna skupnost.

Prodali so veliko spominkov

V metliškem turističnem uradu so pred dnevom žena prodali veliko spominkov, belokranjskih narodnih noš in prtov ter razglednic z belokranjskimi motivi. Največ kupcev je bilo iz otroških vrst, saj so vsi kupovali za svoje mamice, stare mame in tete.

Turistični urad bo organiziral 24. marca izlet v Planico, kjer si bodo prijavitelci ogledali smučarske skoke. V Metliki je za prireditev veliko zanimanje, saj bo izlet prvi v letošnji sezoni. Vsi zainteresirani naj se prijavijo do 16. marca.

Bodo priskrbeli helikopterje?

Na zboru volivcev, ki je bil pred kratkim na Božakovem, so razpravljali o troh perečih zadevah. Prebivalce te lepe vasi boli predvsem njihova cesta, ki je bila še pred leti ena najlepših v občini, zadnji dve leti pa je bila zaradi obvoza preobremenjena in se je spremenila v razvaline. Kdo jo bo zdaj popravil?

Ljudje ne zmorejo sami popravil, občinska sredstva pa so pičila. Ali bodo čakali, da bo cesta postala neprevozna? Volivci so nadalje povedali, da so umetna gnojila v Kampanju na Hrvaškem cenejša kot v metliški zadrugi. Poleg tega jim Hrvatje gnojila dostavijo na dom, iz Metlike pa jih morajo voziti sami po zelo slabi cesti.

Tudi pri osemenjevanju krav je ovira slaba cesta. Prav zaradi nje kmetje rajši gonijo osemenjevat krave na Hrvaško kot v Metliko, pravijo pa tudi, da jim je ta osemenjevalec bolj na roke.

Slišati je, da se bo tudi na Božakovem razvil turizem in da bo tu rekreacijski center,

ljudje pa tega ne morejo verjeti. Menda vendar ne mislijo za zvezo Metlike z Božakovim vpeljati helikopterje?

SPREHOD PO METLIKI

■ **PROSLAVE DNEVA ŽENA** so v metliški občini letos povsod potekale prav priskrbo. Tako so se žene zbrale na proslavah po vaseh, po obratih in ustanovah. Skrajni povsod so po končanem programu poselele v veseljem krogu in povabile medse matere in druge sorodnike padlih borcev.

■ **NA VIKETOVEM VRTU**, kjer je pred zadnjo vojno takratni lastnik Alojz Franz imel kegljišče in balnišče, je bilo vsa povojna leta zapuščeno in prazno. Sedanjí lastnik Gabre Badovinac je sklenil, da bo kegljišče in balnišče obnovil oziroma ga zgradil na novo. Po načrtu bo zaprtemu kegljišču prizidan tudi manjši bife s priročno kuhinjo. Urejene bodo seveda sanitarije in prostor okoli balnišča. Novi objekt bo odprt v letošnjem maju.

■ **TURISTICNA PISARNA** V METLIKI zbira prijave za ogled smučarskih skokov, ki bodo v Planici 24. marca. Interesenti naj se prijavijo najkasneje do sobote, 16. marca. Vsa pojasnila dobijo v turistični pisarni.

■ **NA ZADNJI SEMANJI DAN** v torek, 5. marca, je bil metliški živilski trg kar dobro založen. Vel-

ko je bilo zlasti semenja, prodajalke pa so večinoma merile na hitre. Tako so liter cebulka in pese prodajale po 500 Sdin, korenje po 600 Sdin in deteljo po 2000 Sdin. Liter koruze in pšenice je veljal 100 Sdin, fišola 300—350 Sdin in prav toliko je stal venec čebule. Za kokoši so ženske zahtevale od 2000 Sdin naprej, jajca pa so prodajale po 25—40 Sdin.

■ **BOMBAZNA TKALNICA** IN PREDILNICA iz Trbiča bo 30. marca organizirala na Zelenici nad Trbičem X. jubilejno tekstilnado, med drugim veselašom za tekstilce Slovenije. Tekmovanja se bosta udeležila tudi člana metliške tovarne BETI Slavko Šilar in Zvone Hauptman. — Obema želimo pri tekmovalju veliko uspeha!

Del nove Mercatorjeve samopostrežnice v Metliki, kjer dobite vsa živila in razne gospodinske potrebščine. (Foto: Mirko Vesel)

V Šmarjeti vse za asfalt

Krajevni prispevek, ki so ga letos uvedli v Šmarjetski krajevni skupnosti, nameravajo porabiti predvsem za ureditev ceste iz Šmarjetskih Toplic v Šmarjeto. Predvidevajo, da bi letos ob popolni izterjavi samoprispevka dobili v blagajno okoli 4 milijone Sdin dohodkov. Trije milijoni so skoraj zanesljivi. Toliko bi namreč dali zaposleni, katerim je odmerjen samoprispevek v višini 1 odstotka od izplačanih osebnih dohodkov. Precej negotovo pa je plačevanje kmečkega samoprispevka. Kmetje morajo letos plačati po 2 odstotka od letnega katastrskega dohodka. Lani niso plačali niti 5 odstotkov odmerjenega samoprispevka. Za asfaltiranje ceste iz Toplic v Šmarjeto ima krajevna skupnost od lani 1.800.000 Sdin.

Nov avto za AMD?

Predstavniki novomeškega AMD Niko Pačevski je na skupščini Ljudske tehnike v nedeljo, 10. marca, povedal, da želi Avto-moto društvo letos kupiti nov osebni avtomobil. Za nakup so se odločili, ker so vozila, s katerimi učijo nove voznike, že iztrošena. AMD prav tako želi organizirati gorjanske avtomobilske dirke, vendar pa za tako prireditev nima denarja.

Na Grmu povečajo vodovod

6. marca so začeli razširjati vodovod v Skalicijski ulici na Grmu. Razširili bodo 300 m cevovoda in ta dela opravili približno v štirinajstih dneh. Razširitev je kasnejša priprava za vodovodna dela na Znančevih njivah.

Še ta mesec pričetek del

Dokončno so določili, da pričnejo z rekonstrukcijo ceste Brusnice—Gabrje 18. marca. Na zadnjem sestanku predstavnikov političnih organizacij in članov KS v Gabrju so sklenili, da bodo najprej opravili najnujnejša dela. Za to imajo že zagotovljena potrebna finančna sredstva. Nadalje si bodo prizadevali, da bi cesto med Brusnicami in Gabrjem uredili tako, da bo ustrezala vsem zahtevam sodobnega prometa.

Dračani že zbrali za elektriko

V Drašci vasi so končali zbiranje prispevkov za ureditev električnega omrežja. 24 gospodarjev je prispevalo 1.200.000 Sdin, opravili pa bodo tudi več brezplačnih prevozov in drugega dela. Akcija prebivalstva Drašče vasi je za zgled drugim. Tu bodo z udeležbo občanov, ljubljanskega Elektro podjetja za okolico in krajevne skupnosti opravili delo, vredno več kot 13 milijonov Sdin. Draščani so se odločili, da bodo prostovoljno popravili tudi cesto proti Šmihelu.

M. S.

Obisk z »Lepo Vido«

3. marca je Dolenjske Toplice spet obiskala igralska skupina PD »Franc Prešeren« iz Trnovice (Ljubljane) in uprizorila »Lepo Vido«. Občinstvo je zasedlo dvorano prosvetnega doma doma do zadnjega kotička in potrdilo, da so take predstave v Dolenjskih Toplicah dobrodošle.

Malo denarja, malo prostorov!

Zanimanje za dejavnost kljub temu ostalo — Plakete zaslužnim članom

Med družbenimi organizacijami, ki jim občinski proračun reže iz leta v leto bolj črn kruh, je tudi Ljudska tehnika. To so povedali uvodoma na nedeljski skupščini te organizacije v stari novomeški pošti, v dvoranci radiokluba, ki je med najbolj marljivim pri Ljudski tehniki. Skupščina se je udeležilo nekaj več kot 20 ljudi, med njimi pa ni bilo predstavnikov političnih organizacij in

občinske skupščine, akoravno so jih povabili. Udeleženci so to označili z odnosom družbenih dejavnikov od ene najbolj množičnih družbenih organizacij.

Udeleženci so poudarili, da so za dejavnost Ljudske tehnike zdaj še slabši časi kot pred reformo, saj ni zanje niti denarja niti prostorov. Društva in klubi pri Ljudski tehniki se večkrat zatečejo po denarno ali materialno po-

moč k delovnim organizacijam, te pa jim niso vselej naklonjene. Predstavniki dolenjskega letalskega centra je povedal, da se da tudi mimo tega kaj narediti. Za zgled je dal novomeške letalce, ki so se odločili, da bodo sami napravili jadralno letalo.

Zelje članov Ljudske tehnike so velike možnosti, da bi jih uresničili, pa majhne. Radi bi predvsem prostore, da bi delali vsaj to, za kar imajo sredstva. To so še posebej navedli, meneč, da bodo v klubih in društvih Ljudske tehnike ostali vsaj tisti, ki za svoje delo ne zahtevajo vselej plačila.

S plaketo Ljudske tehnike Slovenije je bil odlikovan eden najstarejših članov v Novem mestu Franc Račić, več drugih zaslužnih članov pa je prejelo občinske plakete.

Na skupščini so izvolili nov svet in občinski odbor Ljudske tehnike. Predsednik sveta je postal Angelo Gatta, predsednik občinskega odbora pa spet Ljubo Zagar.

Sončno dopoldne 8. marca so tesarji iz Zbur izrabili za pomoč sovaščanu Vinku Gorencu, ki mu je decembra lani pogorelo gospodarsko poslopje. Alojz Gregorič je povedal, da so les, ki ga tečejo za novo ogrodje Gorencevega poslopja, darovali prebivalci. (Foto: Ivan Zoran)

Zakaj podtikanje zločina?

13. januarja popoldne je Anton Derganc iz Zbur burval voz v zaprtem gospodarskem poslopju. Pri delu mu je pomagala 69-letna mati. Voz je bil na podstavku, nenadoma pa se je en podpornik izmaknil in udaril žensko, da se je zgrudila in kmalu zatem umrla.

Na kraj dogodka je kmalu prišla strokovna komisija in ugotovila, da Derganceva mati ni umrla nasilne smrti, kot so govorili Zburjani.

Vaščani Zbur pa se niso zadovoljili s tako ugotovitvijo. Vztrajali so, naj strokovna komisija dogodek znova razišče in spremeni mnenje o nenasilni smrti. Po vasi se je čedalje bolj širila govorica, da je Anton Derganc svojo

mater ubil, in ena od številnih variant je govorila, da je to storil s sekuro. Preiskovalni organi v Novem mestu pa so prejeli tudi pismo, v katerem jih je nepodpisani pisec proglasil za nesposobne, da bi dokazali resnico.

Ker se razburjenje vaščanov ni in ni poleglo, je strokovna komisija spet odšla na delo. 7. februarja, 25 dni po pogrebu, so truplo Derganceve matere izkopali in ga raztelesili. Rezultat tega postopka je potrdil prejšnjo ugotovitev strokovne komisije, da Derganceva mati ni umrla nasilne smrti. Komisija tudi pri raztelesitvi ni našla na truplu nobenih znakov, ki bi vzbudili kakršenkoli sum, da gre za kaznivo dejanje.

Podgorci, ne tako!

Prejšnji ponedeljek zgodaj dopoldne na Cesti talcev v Novem mestu: moški in ženska ženeta mršavo kravico na sejem v Ločno. Priganjata ju, živinče pa pred Bevcovo hišo klecne na prva kolena in ne more takoj vstati. Na kravo se usuje toča udarcev s palico: žena maha po njej kot pobesnela, možak suje ubogo živinče s čevijem v gobec, vrat in

vamp, kravica pa se ne more dvigniti. Milo gleda v lastnika, ki jo neusmiljeno bijeta. Mimo pride kmet s kravo in povpraša, kako in kaj. Naumio da bi pomagal žival dvigniti, posodi prvima dvema svoj bič in zdaj vsi trije mahajo po ubogem govedu.

Ugovarjanje mimoidočih žensk ne zaleže. Podgorci grdo gledajo in godrnjajo nad meščani, ki se zgražajo nad surovostjo. Krava si končno le opomore in šepaje odkleca naprej.

Je to podoba srčne omike nekaterih naših Podgorcev? Sram nas je, ko moramo o tem pisati! Eden izmed moških, ki je za sramoto zvedel pol ure po tem dogodku, je ženskam dejal: »S palico in bičem bi bilo treba namlati take ljudi, ne pa mučiti sestradano in utrujeno žival!«

ŠMARJEŠKO-ŠKOCJANSKI SPREHODI

■ NA SKOCJANSKI SOLI delujejo naslednji krožki: šahovski, streliški in dramatski. Dramatska sekcija je v zadnjem času zelo delavna, saj je pripravila za novo leto igrice, za 8. marec pa proslavo.

■ ZA PUSTINI TOREK je bil v Šmarjeti spreved, v katerem je sodelovalo okoli 30 mask; iz Šmarjete so odšli proti Gorenji vasi, tam so se nekaj časa veselili, nato pa so odšli nazaj.

■ V SKOCJANU IZDAJAJO pionirji svoje glasilo — Škocjanske stezice. Prvič so jih tiskali že lani; izdali so dve številki v približno 200 izvodih. Prav te dni so dobili nov ciklograt, na katerem bodo tiskali letošnjo prvo številko Škocjanskih stezic.

■ NA ŠMARJEŠKO OSEMLETKO hodi 326 učencev. Zaradi dobrih avtobusnih zvez se jih vozi 26. za oddaljenih krajev pa hodi v šolo 30 učencev. Učni uspeh celotne šole ob polletju je bil 65-odstoten.

■ SKOCJANSKO OSEMLETKO obiskuje 280 učencev; vozi pa se jih samo 9. Precej otrok hodi v šolo peš ali se vozi s koleci tudi po 12 kilometrov dnevno. Polletni uspeh osemletke je bil 63,5 odstotka.

Šest kmetov in učitelj

Nedavno so imeli v Brusnicah dvojne predavanja: tuž. Ivo Zebec je predaval o soli in domu, Tit Doberšek pa o sadjarstvu in vinogradništvu. K prvemu predavanju je prišlo 30 ljudi, k drugemu pa 7 ali natančneje: šest kmetov in učitelj. Krajevna organizacija Socialistične zveze je imela v načrtu za letošnjo sezono deset predavanj, ker pa se prvi dve nista povsem posrečili, ne bo najbrž nobenega več.

Posrečilo se ni predvsem drugo predavanje o sadjarstvu in vinogradništvu, namenjeno kmetom. Predavatelj Doberšek je imel namen spregovoriti tudi o pravilnem gojenju češenj, zaradi premajhne

udeležbe pa tega ni storil, marveč je obiskovalcem dal več nasvetov o gojenju trti in podobnem.

Brusnice z okolico so znane po hrustavkah, češnjah s posebnim okusom in barvo, zastovele pa so tudi po tradicionalnem prazniku češenj. Prizadevajo si, da bi ga praznovali vsako leto, to pa je odvisno tudi od tega, kako bodo češnje obrodile in dokleje bodo še rodile. Pogosto je namreč slišati, da češnjevi nasadi, kakorkoli so že urejeni, zaradi premajhne nege hirajo. Kmetje so zamudili priložnost slišati, kako je treba češnje gojiti, da ne bodo shirale, marveč dajale čedalje boljše sadje.

Za začetek: težave z „Micko“

Iz želje po igranju je v Novem mestu vznikla nova igralska skupina

V Novem mestu je pred kratkim vznikla nova igralska skupina in si nadela ime Labod. Vodita jo Rudi Skof, član Odra mladih, in režiser Franc Ivnik. Mladi kolektiv se je odločil, da bo poskusil srečo na odru z uprizoritvijo Linhartove komedije »Zupanova Micka«.

Pobudnik za novo igralsko skupino Rudi Skof je nastanek in prve Labodove korake opisal takole:

»Mladi aktiv občinske uprave, katerega predsednik sem,

mislim sem, da bi lahko s talenti, ki so nastopali na proslavah, napravili nekaj več. Začel sem posameznike navje prireditelj več proslav. Po duševati, da bi osnovali svojo skupino. Vprašal sem še Ivniko iz INISA, če bi hotel sodelovati kot režiser. Ko je pristal in ko je nastala že kar dobršna skupina za igranje navdušenih mladincev, smo začeli študirati »Zupanova Micko«. Fantov je bilo za vloge dovolj, deklet pa ne. Spominjam se, da sem za

vlogo Micke vabil vsaj šest deklet, dokler se ena le ni odočila. Zdaj nas je sedem in že lahko igramo. Naslednje delo bodo brčkone »Jezusovi apostoli«.

Kot je povedal Rudi Skof, ustanovitelj te skupine ni zoper Odra mladih, nasprotno, saj bodo Odra mladih celo pomagali z igralci. Če bo skupina prestala krst in druge razvojne težave, jo bodo najbrž vključili v delo občinskega komiteja ZMS kot njegovo samostojno sekcijo.

„Veš, mamica, jutri ne bo varstva!“

So poklici, kjer so dolžnosti in poklicne obveznosti na prvem mestu

Prejšnjo soboto so imeli prosvetni delavci iz novomeške občine na Otočcu zborovanje. Udeležilo se ga je več kot 400 prosvetnih delavcev in gostov.

Novomeški otroci, ki hodi jo v otroško varstvo, so imeli prost dan. To je bila prva sobota v mesecu, in večina sta-

ršev je na ta dan delala. Nemalo so bili začudeni, ker so otroci v petek prišli domov s sporočilom, da v soboto ne bo varstva. Tako je ostala marsikatera mati v zagati, saj ni vedela, kam bi z otrokom.

V novomeški varstveni ustanovi, ki jo obiskuje 120 solških otrok, so nam povedali, da ob sobotah prihaja v varstvo le 20 do 30 otrok. Prosvetne delavke, ki delajo v popoldanskem šolskem varstvu,

so se udeležile zborovanja in so zato otroke že teden dni prej opozorile, da ne bo sobotnega varstva. Otroci so to opozorilo najbrž preslišali ali pa pozabili in so na ponovno opozorilo tovarišice povedali staršem šele v petek. Tako so nekateri matere prepozno zvedele, da bodo otroci v soboto doma.

Zaradi nerednega prihajanja v šolsko varstvo, ki so ga prilagodili tudi novemu delavniku, že dalj časa prihaja do nekaterih napak. Najbolj pogosto jih povzročajo otroci, ki se za eno popoldne izmaknejo materinim očem ali pa očem učiteljic. Prav zato na šoli priporočajo staršem, ki imajo otroke v varstvu, naj jih redno pošiljajo.

Zborovanje na Otočcu, je bilo prvo tovrstno srečanje prosvetnih delavcev in je prav, da so se ga udeležile tudi tiste prosvetne delavke, ki delajo v šolskem varstvu. Vendar pa so tudi pritožbe nekaterih novomeških mater popolnoma upravičene, saj pošiljajo otroke v varstvo prav zato, da niso prepuščeni sami sebi, ko so one zdoma.

■ NA OSNOVNI SOLI V ŠMARJETI nimajo krožkov zaradi pomanjkanja prostorov. Učenci se kljub temu zanimajo za šah, namizni tenis ter nogomet. Pred kratkim so imeli šolarji iz Šmarjete in Škocjana šahovski dvoboj. Zmagali so Šmarjetani z rezultatom 27:9.

NOVOMEŠKA KOMUNA

Tudi otoške žene so praznovale

Krajevna konferenca SZDL Oločec je 6. marca ob 19. uri priredila proslavo v domu Partizana. V kulturnem programu so sodelovali mladinci s Trške gore in učenci domače osnovne šole.

Proslava je bila sicer dobro obiskana, vendar so organizatorji pričakovali še več ljudi, vsaj tistih, ki stanejo blizu. Po končanem programu je bila pogostitev, kasneje še ples. V veseljem razpoloženju so plesali stari in mladi.

J. PROSINECKI

Proslavo v počastitev dneva žena je organizirala tudi sindikalna podružnica splošne bolnišnice v Novem mestu. O pomenu praznika in vlogi žensk v naši družbi je govoril dr. Hübscher. Po proslavi so imele uslužbenke pogostitev. (Foto: Polde Grahek)

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Marija Vene iz Dolenje vasi — Marika, Ijubica Barbi iz Zakanjskega sela — Franca, Marija Selak iz Srednjega Grčevca — Jožeta, Jožica Povhe iz Podlipa — Jožka, Marija Zore iz Zabrja — Matjaža, Vera Turk iz Zajčjega vrha — Marjana, Anica Stevanovič iz Ornomlja — Anita, Marija Lavrič z Rdečega kala — Marijo, Anica Grmovšek iz Gorjnih Ponikov — Marika, Stanka Dražnerič iz Blatnika — Stanko, Ivanka Molik iz Ornomlja — Alenka, Ivanka Frank iz Kanjarice — Lilijano, Slavka Hočvar iz Lopate — Jožeta, Marija Kramžar iz Pleterja — Jožica, Marija Pečavar iz Stranske vasi — Marijo, Amalija Vintar iz Gabrijel — Boštjana, Martina Pišter iz Spodnjega Lankca — Jožeta, Marija Brajer iz Glina — Marijo, Florjana Andrejč iz Zloganja — Draga, Terezija Vavpič iz Mačkoveca — Miro, Majda Velikonja iz Vinjega vrha — Mojca, Osveta Ramič iz Ornomlja — Aleksandra, Bernarda Rajt iz Gornje Straže — dečka, Tončka Dolenjšek iz Vinjega vrha — deklica, Jožica Dragan iz Zabeje vasi — deklica, Terezija Darganc iz Osojnika — deklica, Stanka Ogorevc iz Krškega — deklica, Marija Polko iz Kolarjev — dečka in Katica Mihalič iz Durlincev — dečka.

V treh dneh očisti občina neprekinjeno odprta kemična čistilnica nasproti prodajalnc BOROVO.

GALEB ANTON OBERC

Novomeška kronika

V ZGORNJI DELIKATESI so ob 8. marcu prodali prav toliko bonbonier kot za novo leto. Veliko povpraševanje je bilo tudi za keksi in čokoladami. Od alkoholnih pijač so prodali največ konjaka, gorjana in hermelike ter nekaj peničnih pijač. Opazili so, da se 8. marec iz leta v leto bolj praznuje.

TUDI V DROGERIJI so ob prazniku žena veliko prodali; največ kozmetičnih in toaletnih pripomočkov ter usnjene galanterije. Glavni kupci so bili mošče in otroci.

V SPODNJI SAMOPOSTREŽ- BI so bili v preteklih dneh kupci predvsem otroci. Največ so nakupili bonbonier, čokolad in keksov. Nežaj promet je bilo tudi v alkoholnih pijačami.

NOVOMEŠKA CVETLICARNA je imela v treh prazničnih dneh za okoli tri milijone šdin prometa. Prodali so nad 10.000 ameriških nageljnov (najceneje v Sloveniji, saj je bil eden le 220 šdin), okoli 1200 spomladanskih šopkov ter 1000 lončnic. Tudi strank je bilo še ekkrat več kot lansko leto.

NA DESNEM BREGU RKEKE pod kandijskim mostom je ponovno počila vodovodna cev. Celotna cesta pod mostom je že nekaj dni v vodi; ker pa teče voda po umazanih tleh, se naokoli širi smrad. Ljudje v tem koncu se zaradi tega pritojujejo, komunalno podjetje pa bi lahko upoštevalo njihove želje.

TUDI NOVOMEŠKI PRIZER- JEJ so spraznovali 8. marec, saj še več let niso imeli tako rekordnega obiska. Skrajni vsi so v zgodnjih jutranjih urah in zvečer pred praznikom ogromno delali. Stranke so bile s frizurami povsod zelo zadovoljne.

ZELO VELIKO ZANIMANJA je bilo v ponedeljek na tržnici za razna semena, prodajali pa so tudi solato z jugs po 500 šdin kg, radič, regrat in motovilce na merice

Kresovi ob avtomobilski cesti

Prizgali jih bodo v počastitev 10-letnice avtomobilske ceste

V počastitev 10-letnice začetka del na avtomobilski cesti Ljubljana—Zagreb bodo 1. aprila, ob dnevu mladinskih delovnih brigad, mladinci in taborniki iz novomeške in drugih občin ob avtomobilski Cesti bratstva in enotnosti prizgali kresove. To je sporočil te dni predsednik občinskega komiteja ZMS v Novem mestu Andrej Repinc. Povedal je tudi, da se bo mladina s to manifestacijo spomnila enega največjih obdobij mladinskih delovnih akcij, obdobja, ko je mladina zgradila prvo moderno cesto v naši državi.

Predsednik Repinc je tudi povedal, da se v Novem mestu živahno pripravljajo na sestavo mladinske delovne brigade, ki se bo avgusta udeležila delovne akcije »Sava 68« v Zagrebu. Brigada bo štela okoli 100 ljudi, v njej pa bo 70 srednješolcev in okoli 30 mladincev iz delovnih organizacij in vaških aktivov ZMS v novomeški občini. Predvidevajo, da bodo v začetku aprila že vedeli za imena letošnjih brigadirjev, ker je rok za prijavo 1. april. Do odhoda brigade bodo pripravili tudi kulturni program, ki ga bodo brigadirji izvedli med bivanjem na delovni akciji.

Občinski komitej ZMS v Novem mestu je pripravil tudi okvirni načrt za praznovanje dneva mladosti. Prireditve bodo v mladem maju, najbolj mmožljivo pa bo tekmovanje

v atletiki, rokometu in nogometu, ki se ga bodo udeležili srednješolci in mladina iz delovnih organizacij v prvi, osnovnošolci v drugi in vaška mladina v tretji skupini. Zmagovalcem v posameznih skupinah bodo podelili prehodne pokale.

V kratkem bo občinski komitej ZMS pripravil za sedme razrede osnovnih šol predavanja o mladinski organizaciji. Predavanja bodo za pionirje, ki jih bodo ob dnevu mladosti sprejeli v ZMS.

OBVESTILO

Oddelek za upravno-pravne zadeve občinske skupščine Novo mesto poziva v smislu 10. člena odločka o prispevku za uporabo mestnega zemljišča (Skupščinski Dolenjski list št. 7/68), objavljenega v Dolenjskem listu dne 29. 2. 1968, vse zasebne lastnike in solastnike stanovanjskih hiš ali delov stanovanjskih hiš, poslovnih stavb ali delov poslovnih stavb in garaž (čeprav so zgrajene kot provizorij), da obvezno prigrasijo upravnemu organu občinske skupščine Novo mesto podatke o uporabni površini stanovanjskih in poslovnih prostorov ter garaž. V uporabno površino stanovanjskih prostorov se ne šteje stopnišča, skupni hodniki, veže, kleti, drvarnice, podstrešja in balkoni. V uporabno površino poslovnih prostorov pa se ne štejejo gospodarska poslopja; ki se uporabljajo v kmetijske namene in se ne oddajajo v najem.

Zaveznici prispevka iz Novega mesta, Bršljina, Broda, Čegelnice, Gotne vasi, Irče vasi, Jedinsčice, Ločne, Mačkoveca, Male Bučne vasi, Vel. Bučne vasi, Režerče vasi, Šmihela pri Novem mestu in Zabeje vasi prigrasijo podatke o uporabni površini stanovanjskih in poslovnih prostorov v sprejemni pisarni uprave občinske skupščine Novo mesto, Ljubljanska št. 2.

Zaveznici prispevka iz Gor. Straže in Vavte vasi prigrasijo podatke o uporabni površini stanovanjskih in poslovnih prostorov pri krajevnem uradu v Straži.

Zaveznici prispevka iz Dolenjskih Toplic prigrasijo podatke o uporabni površini stanovanjskih in poslovnih prostorov pri krajevnem uradu Dolenjske Toplice.

Zaveznici prispevka iz Sentjerneje prigrasijo podatke o uporabni površini stanovanjskih in poslovnih prostorov pri krajevnem uradu v Sentjerneju.

Zaveznici prispevka iz Žužemberka prigrasijo podatke o uporabni površini stanovanjskih in poslovnih prostorov pri krajevnem uradu Žužemberk.

K prigrasitvi mora vsak zavezanec prinesiti podatke o površini posameznih stanovanjskih sob, kuhinje, kopalnice, sanitarij, predsob, shrambe, garaže in poslovnih prostorov.

Zaveznici prispevka so dolžni prigrasiti zahtevane podatke najpozneje do 15. 4. 1968.

Oddelek za upravno-pravne zadeve občinske skupščine Novo mesto

OBRTNIK, NOVO MESTO

V prodajalni NOVA MODA in poslovalnici na Glavnem trgu vam nudimo moške srajce po cenah, znižanih za 30 do 40 odstotkov, in damske spomladanske plašče po cenah, znižanih za 50 do 60 odstotkov. Izkoristite ugoden nakup!

TO NE KNEZ: IZ NOVOMEŠKE PRADAVNINE

I. nadaljevanje

Prazgodovinske najdbe pa, kot so lončeno posodje, kamnito orodje in kovinsko okrasje, še zdaj niso vzbujale takega zanimanja kot rimski napisni in likovni spomeniki. Poglobljeno proučevanje prahistoričnih najdb se začela šele v drugi polovici 19. stoletja, ko je bil že izdelan triperiodni sistem prazgodovinskih arheoloških obdobij, ki deli celotno prazgodovino na tri osnovne dobe: kameno, bronasto in železno, z ustreznimi pododdelki.

Prvi, ki je pisal o novomeški davnini, je bil pravzaprav že naš baročni polhistor, baron Janez Vajkard Valvasor. Brez kakršnihkoli materialnih dokazov je v zanosu, da bi povečal slavo in ugled kranjske dežele in njenih mest, zapisal v XI. knjigi Slavne vojvodine Kranjske, da je v rimskem času hila na kraju Novega mesta tako veliko mesto, ki je segalo do Hmeljnika, razrušil pa da ga je sam hunski kralj Atila. Seveda nima ta njegov zapis nobene realne osnove. Ne šteje mu tega v zlo, saj je v dobri veri, da bi povzdignil čast rodne dežele, zapisal poleg takih bajk tudi nestete neprecenljive ugotovitve, ki jih doigujemo samo njemu.

Pravo arheološko raziskovanje v Novem mestu, ki ga zasledimo v literaturi, se prične šele 1890, ko so gradili nov odsek ceste iz mesta proti Bršlinu (sedanja Ljubljanska cesta) pod Marofom, ki je skrajšala pot, tovornjakom in voznikom pa močno olajšala težavno pot, ker se je izognila hudi strmini prek Marofa v današnjem Kettejevem drevoredu. Takrat so odkopali prve prazgodovinske in rimske grobove, ki jih je tedanji preparator deželnega muzeja Ferdinand Schulz pridobil za ljubljanski Rudolfinum. Ob teh prvih večjih arheoloških najdbah iz Novega mesta moram omeniti nadvse zanimivo poročilo o prvi arheološki razstavi, ki so jo pripravili v dvorani novomeške kazine takoj po izkopavanjih. Slovenski Narod z dne 23. septembra 1890 poroča takole: »V sredo dne 24. t. m. bodo ob šestih uri zvečer v tukajšnji kazinski dvorani razstavljene rimske starine, katere bo g. Schulz v kratkem govoru občinstvu razlagal. Večina predmetov je jako zanimiva in dragocena, nahaja se med njimi celo tati, kakeršnih ljubljanski muzej doslej še nima.«

Ze cez tri dni, 26. septembra 1890, prinaša Slovenski Narod poseben dopis iz Novega mesta:

»Iz Novega mesta, 24. septembra (Izv. dop.). Poročal Vam je že nek dopisnik, da so se na mestu, kjer vodi nova cesta ob mestnem pokopališču, našli zanimivi rimski grobovi. Naši arheologi doslej niso znali, da bi bila bas na prostoru sedanjega mesta nekaj kakova rimska naselbina. To dokazale so se le sedanje izkopanine. Odprlo se je doslej nad 20 grobov in g. muzejalni asistent Schulz je pridobil za ljubljanski muzej nekaj 60 žarnic, kakeršne so Rimci rabili za spravljanje mrtvaškega pepela. Poleg teh žarnic našlo se je 6 svetilnic (ampele) v jako različnih podobah s prav zanimivimi okrasbami. Nekaj žarnic zga-nih je od rudeče, nekaj od črne gline. Našlo se je tudi kakih 20 prav zanimivih igel (fibulae). Nekatero izmed njih so takozvanega galskega iz-

vora in noko zapostije, ki kaže biti iz etruških časov. Velika redkost je meč 1 meter dolg in drudi rimski meč 1 1/2 čevlja dolg, kakor so jih imeli rimski vojaci. Ljubljanski muzej dosejal še ni imel nobenega takega eksponata. Mej različnimi bronastimi iglami našli so se tudi zlati uhani, popolno čisto ohranjeni in jeden novic z napisom Tacitus Augustus, ki je vladal okoli l. 275 po Kr. r.

Gospod Schulz priredil je na prav okusen način razstavo teh predmetov katere čisti dohodek pripada dijaškemu podpornemu fonda. V tem, ko to pišem, hodijo Novomeščani iz vseh krogov gledat teh zanimivih naših prednških ostankov.

Ob jednom je našel g. Schulz etruški(?) grob v mestnem gozdu ob Krki. Našli so se posode od grafitu z zanimivimi ročaji v podobi volovske glave. Pričakovati je, da se dobe še zanimivejše iz-

ALFONZ MÜLLNER (1840—1918). Po izobrazbi je bil prirodoslovec. Najprej je bil profesor na ljubljanskem učiteljskem, nato kustos deželnega muzeja. Kot kustos se je živahno udeleževal v arheologiji. V svojem obsežnem delu »Geschichte des Eisens in Kraine« je z risami ilustriral arheološke najdbe iz Novega mesta. V zadnjih letih se je največ bavil z rudarstvom in gozdarstvom.

kopine na tem prostoru. Pa tudi na prostoru, kjer so bili rimski grobovi, je odkritih samo toliko grobov, kolikor jih je bilo na cestnem terenu in videti je, da mora zemlja malo višje še kriti lepe zgodovinske zaklade. G. Schulz se bode lahko zadovoljen povrnil v Ljubljano in obogatil naš tako zanimivi muzej s popolnoma novimi objekti. Hvale vredna Schulzova pobuda, ki jo še danes velja posnemati!

Iz gornjega časopisnega poročila izvemo, da je Schulz še isto leto prekopal ali vsaj načel v mestnem gozdu (imenovanem tudi Portovald) eno halštatsko gomilo, ki ga je dala le malo keramičnega gradiva. Sledila je najdba halštatsko gomilo, ki pa je kovačnice pri bršlinski železniški postaji 1893, ko so gradili dolensko železnico. Najdbo je opisal Alfons Müller v svojem obsežnem in dragocenem delu »Geschichte des Eisens in Kraine«. Ze naslednje leto pa so na pobudo neupnanega, samozanega izkopavalca starin Jerneja Pečnika, najboljšega poznavalca arheoloških najdb na Kranjskem, pričeli izkopavati dve halštatski gomili na Marofu. Izkopavanja so se lotili v poznem poletju 1894 za račun Dvornega muzeja na Dunaju.

»Ena gospa mi je rekla, da se ji grozno frizuraga, ko je slišala, da je imela v osnovni šoli elita proslavo za dan žena v ekstru sobi, značilke in kuharice pa v drugi. Če je res tako malo prostora, pa naj že postavijo tisto novo šolo...«

PRED CVETLIČARNO ZA DAN ŽENA. V cvetličarni na novomeškem Glavnem trgu še nikoli niso prodali toliko cvetja kot letos (Foto: Polde Grahek)

Slisala sta, da pojde v porodnišnico, in se zanimala, čemu je to potrebno. Mama jima je odgovorila, da samo zato, da tam hitro pomagajo, če se otroček težko rodi. Pomagajo obema: otroku, da čimprej pride iz materinega telesa, in mami, da ne traja porod predolgo.

Otrokoma se je zdelo to naravno in razumljivo.

»ZAKAJ SEM PODOBEN TUDI OČETU?«

Matjaž in Alenka sta se motovlila po kuhinji in nista vedela, kaj početi, zakaj vreme je bilo slabo in na dvorišče nista mogla. Obilje časa sta preganjala s tem, zdaj z drugim, dokler nista začela zgolj iz dolgočasnja ocenjevati drug drugega. Matjaž je ugotavljal, da ima Alenka »čisto take« oči kot oče in brado in usta ima tudi njemu podobna. Alenka pa je trdila, da je Matjaž podoben bolj materi in očetu. Ko sta se tako ogledovala in primerjala vse od zgoraj navzdol in od leve proti desni, je naenkrat vzniknilo tisto staro, znano vprašanje, ki ga večina staršev otrokom ne pojasni do kraja:

— Zakaj pa je vsak otrok podoben tudi očetu, če pa zraste samo v mami?

Njuna mama ga je že dalj časa pričakovala in si ga pravzaprav odkrito želela, saj je čutila, da je bil v dosedanjih pogovorih o izvoru oče nekam zapostavljen. Skoraj se je bala, da bi sama pre-

več izstopila v ospredje, da bi s tem morda začela otroka preveč vezati nase ter ju odtujevati očetu. Mislila je tudi, da bi si utegnila Alenka kaj domišljati, da je kot deklica in bodoča ženska in mati bolj pomembna kot Matjaž, v katerem pač ne more zrasti otrok. Ijubo ji je bilo, da sta jo vprašala sama, ker ni vedela, kako bi sicer tak pogovor neprisljieno sprožila.

Preprost odgovor na najtežja vprašanja

— To je zelo preprosto, — jima je pojasnila brez najmanjše zadrege. — Očetud otrok zraste v mami in ga ona rodi, ni samo mamin, ampak je tudi očetov. Vidva nista samo moja, sta tudi očetova, zato sta podobna malo očetu, malo meni. Vsak otrok je na pol mamin, na pol očetov.

Alenka proti temu ni imela nobenih pomislekov, Matjaž pa je bil kar nekam hud:

— Enkrat si pa rekla, da zraste samo v mami!

— Saj to je res, Matjaž, zraste samo v mami. Pa je vseeno pravzaprav iz dveh delov. Iz enega — vidva že vesta, da iz jajčeca, ki nastane v mami. Je pa tudi iz drugega, ki nastane v očku. Nobeno jajčece ne more začeti rasti samo od sebe v otroka. No, da bosta bolj razumela, vama bom to raje narisala.

In vzela je svinčnik ter za maternico narisala krog in

za jajčece vanjo drobno zrnice. Pri tem je rekla:

— Ta krog je maternica, ki leži v trebušni votlini. V njej je v njej jajčece. Toda jajčece ne začne samo od sebe rasti v otroka. Jajčece začne rasti v otroka samo, če se združi s semenčico. To pa je tisti drugi delček, o katerem sem vam govorila, ko sem rekla, da pravzaprav vsak otrok sestoji iz dveh delov. Ta dva dela sta torej jajčece in semenčica. To semenčico vama bom narisala, da si jo bosta laže predstavljala, ker se razlikuje od rastlinskega semena.

In spet je vzela v roke svinčnik in jima semenčico narisala. Kot nastajajo jajčeca samo v ženski, tako nastajajo semenčice samo v moškem. To je vsa »skrivnost« tistega vajnega vprašanja, zakaj nista podobna le mami, ampak tudi očetu. Ker sta zrastle iz mojega jajčeca in očetove semenčice. Zdaj razumeta, kaj?

Otroka seveda še nista prav razumela, to je vedela tudi mama. Vendar jima bolj stvarnih vprašanj ni hotela vsiljevati. Če bi bila s tem zadovoljna, jima ne bi pojasnjevala kako se to zgodi. Ker pa sta hotela natanko in do kraja vedeti, se vseeno ni pustila zbegati. Bilo ji je jasno, da bi otrokoma s tem več škodovala kot koristila. Ne vse, o čemer so se doslej tako mirno in prijateljsko pomenkovali, bi naenkrat — brez potrebe — vrgla čudno luč.

Matjaž je hotel vedeti, kje v moškem nastajajo semen-

čice. Mama je na to njegovo vprašanje odgovorila:

— To ni težko uganiti, Matjaž. V tistem delu telesa, v katerem se fant oziroma moški najbolj razlikuje od dekleta oziroma ženske. Saj sam dobro veš, kje je to. Ti drugače hodiš na malo potrebo kot Alenka. Imas del telesa, ki se imenuje moški spolni ud. Za njim imaš dve je majhnih delov, v katerih zorijo semenčice, kadar fant doraste. V otrocih ne zorijo ne jajčeca ne semenčice. Vidva bosta morala še prej veliko zrasti. Zato pa imamo lahko otroke samo odrasli ljudje. To je pametno urejeno, mar ne? Kako bi bilo, če bi že otroci lahko imeli otroke. Saj ne bi mogli skrbeti zanje in takšni otroci bi bili reveži. — Je dejala smeje.

Mati je bila pripravljena zaključiti pogovor, ker se ji je dozdevalo, da fantovo zanimanje presega dekličino. Videla je, kako napeto premišljuje, a vprašal ni več. Očitno je bilo, da je prav s tem pogovorom zadel na tisto, kar ga je že dalj časa mučilo. Slišal je namreč vrtnike, ki so se nekaj muzali in hihitali ter se norčevali iz njega, ker ni razumel besed, ki so jih sami že razumeli. Zdal se mu je posvetilo, da so pomenile prav tisto, o čemer so se zdaj pogovarjali z mamo. Za trdno je sklenil, da bo drugič kdaj povprašal mamo še tudi o tem. Vpričo Alenke nekako ni hotel.

KAKO SE ZAČNE NOVO ŽIVLJENJE?

Matjaž se je držal svojega sklepa in ko sta bila z mamo sama, je spet začel stari pogovor. Bil je precejšen diplomat — ali pa mu je bilo malo tudi nerodno, ker je pač iz okolja že posnel, da so spolni odnosi nekaj intimnega. Skratka, ko sta bila nekoč z materjo sama, ji je začel razlagati, kaj je bilo zadnjič napisano v šoli na vratih in da se je učiteljica zelo jezila ter so morali France, Marjan in Rajko počakati po pouku v šoli. Sam da ni pravzaprav razumel, za kaj je šlo, ampak zvečine so se vsi čudno muzali, nekateri so se celo smejali.

Mama, ki je seveda takoj vedela, kaj bi fant pravzaprav rad zvedel in tudi kaj je bilo napisano na vratih, mu je rekla:

— Vidiš, zdaj pa lahko kar nadaljujemo tisti pogovor, ki smo ga ondan pretrgali. Zelo prav je, da takrat nisi več vpraševal, ker Alenke te stvari očitno še ne zanimajo. Dotlej pa ji nima pomena pojasnjevati jih. Tega se drži tudi glede svojih sošolcev in sploh drugih otrok. (Nadaljevanje prihodnjič)

Komisija za razpis delovnega mesta direktorja

TOVARNE KERAMIČNIH IZDELKOV »KERAMIKA« - Novo mesto

razpisuje DELOVNO MESTO

DIREKTORJA

POGOJI:

- popolna srednješolska izobrazba in 5 let delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih.
- nepopolna srednja šolska izobrazba in najmanj 10 let delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih.

Poleg navedenih pogojev morajo biti kandidati splošno, družbeno in politično razgledani ter imeti organizacijske sposobnosti za vodenje delovne organizacije.

Ponudbe je treba dostaviti v roku 15 dni po objavi razpisa komisiji za razpis prostega delovnega mesta direktorja tovarne keramičnih izdelkov »Keramika«, Novo mesto, s kratkim življenjepisom in z dokazili o izobrazbi ter delovnih izkušnjah.

Po sledovih 8. marca

Letošnji osmi marec so v novomeški občini množično praznovali. Skrb za to so prevzele družbeno-politične organizacije in krajevne skupnosti. V Novem mestu in vseh večjih ter manjših krajih so bile razne prireditve, marsikje pa so ženske pogostili.

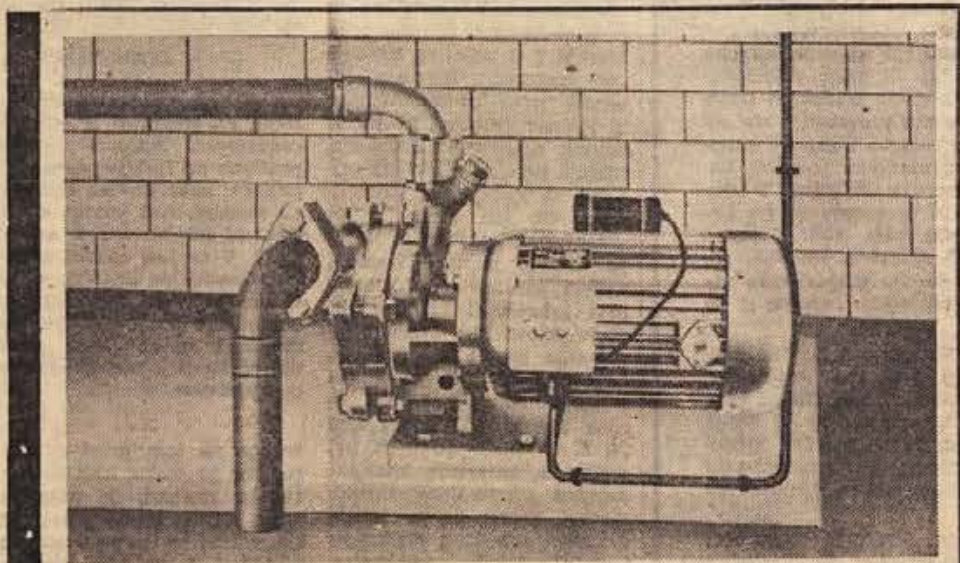
Razpeloženje je zavladalo že dan pred praznikom. Tako so v četrtek okoli 12 ure že marsikje odšli iz pisarn, da so se pripravili za večer ali na veselje na sam dan praznika. V cvetličarni na novomeškem glavnem trgu so se

možje vrstili kar dva popoldneva in eno dopoldne, čakajoč na šopke, da jih izročijo svojim ženam.

V četrtek popoldne in petek ves dan je bilo tudi doma v vseh gostiščih v Novem mestu in drugih večjih krajih zelo živahno. Ženske iz delovnih organizacij so se zbrale na Otočcu, v Dolenjskih in Smarjeških Toplicah ter v drugih večjih lokalih, marsikje pa so pogostitve s primernimi govori imeli kar v delovnih organizacijah.

Novomeška tovarna zdravil KRKA je 8. marec slavila v novi restavraciji hotela Otočec. Na prireditvi, ki se je začela ob 18. uri, je bila najprej izdatna večerja, zatem pa kulturni program in zabava s plesom. Tovarišice med katerimi so bile tudi upokojenke, so preživele prijeten večer. (Foto: Mirko Vesel)

Ali želite zgraditi svoj lastni vodovod?

Preskrba pitne in potrošne vode v redko naseljenih krajih, kjer ni vodovoda, je rešena z majhnimi elektročrpalnimi napravami.

Uporabite elektročrpalni agregat (črpalko) ELEKTROKOVINE in odpadlo vam bo težko in dolgočasno delo s prenašanjem vode v škafu ali vedru potrošnikom v hišo, v hlev, na dvorišče ali na vrt!

Naš novi elektročrpalni agregat (črpalka) EvCkt 65 načrpa že v eni uri 1500 litrov vode ob pritisku 1,4 atmosfere oziroma 14 metrov visoko. Za to delo potrebuje le 550 vatov električne energije.

Naši črpalni agregati so opremljeni z enofaznim motorjem, ki ga lahko priključite na instalacijo za luč (slika zgoraj).

Zahtevajte prospekte in ponudbe z najbližji trgovini s tehničkim materialom ali v našem predstavništvu ELEKTROKOVINE v LJUBLJANI, Titova 38, telefon 315-824.

ELEKTROKOVINA

MARIBOR

Kako se je godilo nekemu mlademu možu na njegov poročni dan

Don Juan Manuel, kastilski infant, nečak kralja Alfonza X., vojskavec in pisatelj, se je rodil leta 1282 v Escaloni (Toledo), umrl pa 1347. Vojskoval se je zoper Mavre in postal državni upravitelj vojne krajine proti Mavrom, ki jih je leta 1327 potolkel pri Guadalborcu. Od štirinajstih po večini izgubljenih del je najbolj znana zbirka orientalskih pripovedk »El conde Lucanor«, iz katere je naslednja zgodba.

V nekem mestu je živel ugleden Maver s svojim sinom; le-ta je bil najboljši fant, kar jih je na svetu, samo da ni bil dovolj bogat, da bi lahko storil kaj velikega, kar je imel venomer v mislih; in tako ga je prevzela velika žalost, ker za njegovo dobro voljo ni bilo niti facka v žepu. V tem mestu pa je prebival še neki Maver, vse bolj ugleden in bogat kakor oni, in je imel edino hčerko, ki pa je bila pravo nasprotje le-onemu mladeniču, kajti fant je bil lepih šeg in navad, dekline pa tako malo-pridna in narobečna, da živ krst ni hotel te vragulje za ženo. Pa stopi vrli mladenič nekega dne pred očeta, češ da dobro ve, da si spričo očetovega pičlega imetka ne more obetati, da bi lahko dostojno živel, in da mu torej

ne preostane nič drugega, kakor da klavnro životari ali pa odrine v beli svet, in zato da bo najpametneje — če oče ne nasprotuje — da si kjer koli že poišče nevesto, s katero bo lahko živel. Oče je odgovoril, da mu je takisto povšeči in naj poišče nevesto, ki mu bo pogodu. Sin nato odvrne, če je tako prav, naj oče posreduje, da mu da le-oni Maver svojo hčer za ženo. Pri teh besedah je oče sila presenečen vzkliknil: kako pač more kaj takega naklepati, saj ga ni možaka na svetu, ki jo pozna in je ne bi vzel, pa naj je še tak be-rad. Sin pa ga je vseeno gorče prosil, naj mu pridobi njeno roko, in je tako dolgo bezal vanj, da se je oče, čeprav se mu je to od sila čudno videlo, naposled le vdal in se kmalu nato napolil k dekletovemu očetu.

Dobra prijatelj sta bila; povedal mu je zatorej vse, kako je bilo z njegovim sinom in kako se je opogumil zaslužiti njegovo hčer; on da je zadovoljen in naj zatorej tudi dekletov oče v to privoli.

Ko je možak slišal svojega prijatelja tako govoriti, mu je odgovoril:

»Zaboga, če bi to storil, bi vama bil zahrbtni prijatelj; tako odličnega sina imaš, da bi jaz grdo ravnal, če bi privoli v njegovo nesrečo ali smrt; kajti prodobro vem, če vzame mojo hčer, bo to njegova smrt ali mu bo vsaj smrt ljubša ko življenje. Ni kar pa ne mislita, da tako govorim samo zato, da bi zavrnil vajino željo, ker če jo hočeta kljub vsemu imeti, mi bo prav povšeči, ako jo dam tvojemu sinu ali komur si bodi, samo da se je izne-bim.«

Prijatelj se mu je topilo zahvalil za takšno pripombo, vendar ga je vnovič poprosil, naj privoli v zvezo, ki si jo njegov sin tako goreče želi.

Tako so ju torej poročili in privedli nevesto v ženino vo hišo; pri Mavrih je nava-

da, da poročencema pripravijo večerjo, pogrnejo mizo in ju puste do drugega dne sama. In tako je bilo tudi tu; pa so bili starši in sorodniki enega in drugega nudo v skrbeh, ker so se bali, da bodo zjutraj našli mladega moža mrtvega ali strahovito zmrzarjenega.

Ko sta bila mlada dva sama in sta sedla za mizo, po-gleda ženin, še preden je prišla mlada žena do besede, okli mize, zagleda svojega lovskega psa in se zadere nanj precej rezko: »Pes, prinesi mi vode, da si umijeva roke!« Pes ne uboga; zato se mož rastogoti in še ostreje ponovi svojo zapoved; pes pa spet ne uboga. Tedajci plane mladi mož srdito izza mize, zgrabi meč pa z njim nad-psa; pes, to videvši, jo zabri-še, mož hajti za njim in oba čez mizo in klopi in pečico, kar naprej tako, dokler psa ne dohiti. Pri priči mu od-robi glavo in noge, ga razse-ka na drobne kose in oškropi s krvjo stene in mizo in vse posodje.

Tako togoten in okrvavljen se povrne za mizo, spet po-gleda naokoli, zagleda psička v njenem naročju in mu za-pove, naj prinese vode; in ker ga psiček ne uboga, vzklikne:

»Kako, gospod lenuhec, mar nisi videl, kako sem opravil z lovskim psom, ker me na zapoved ni ubogal? Tako ti povem, če se boš le še trenutek obotavljal, opravi-m s teboj kakor z onim.« In ker ga psiček seveda ni ubogal, je možak vstal, ga zgrabil za noge, ga tresel ob steno in ga, še huje kakor prej, razbil na tisoč koscev.

Tako divji in razbrzdán se je usedel nazaj za mizo in spet pogledoval naokoli; žena je vse to opazovala in si mislila, da je pač iz uma, zato ni niti črnila. On pa je, prečč takole naokoli, za-gledal svojega konja (imel je samo enega) in se je jezno zadri nanj, naj mu prinese vode; konj pa ni ubogal. Tedaj je možak zarjul: »Kako, kljuse, mar misliš, ker nimim drugega konja, da boš kar ta-kole živel in ne boš izpol-njeval moje volje? Pri bogu, kakor onadva boš tudi ti z vsem, kar na zemlji živi, umri bridke smrti, če ne boš na besedo ubogal!« Konj se

ni ganil. Ko je možak videl, da ga ne uboga, je stopil k njemu, mu odrezal glavo in je, togoten, kakor je le mo-gel bit, konja razkosal.

Ko je torej žena videla, ka-ko je pokončal svojega edina-ga konja in da s takšno smrt-jo preti vsakomur, ki ga na besedo ne uboga, je izprevi-dela, da to nikakor ni puhla sala, in se je tako ustrašila, da ni več vedela, ali je še živa ali že mrtva. On pa je pihal od jeze in je ves okrv-avljen sedel nazaj za mizo in prisegel: pa če bi imel ti-soč neposlušnih konj, dedcev ali žensk v svoji hiši, vse bo pokončal; potem je sedel in gledal naokoli s krvavim me-čem na kolenih.

In ko je pogledal sem in tja in ni opazil nobenega ži-vega bitja več, je upri svoje strašne oči v ženo in ji rekel, sila razkačeno, še vedno z golim mečem v roki:

»Vstani in mi prinesi vode, da si umijem roke!« Gospe je bilo pri srcu, kakor da je že razsekana na drobne kose; že je poskočila in mu prinesla vode. Tedaj je vzkliknil:

»Ha! To sem bogu hvale-žen, da si me ubogala, kajti ker so me oni trije bedaki tako razkurili, bi sicer bilo tudi po tebi, kakor je bilo po njih.«

Nato ji je zapovedal, naj mu da jesti, in je ubogala; zarjul pa je tako, da je že mislila, da ima glavo v čre-

pinjah. In tako je to bilo vso noč in žena ni niti mrdnila, marveč storila vse, kar koli ji je zapovedal. Ko sta za kratak čas zadremala, ji je rekel:

»Tak sem, da ne morem v miru zaspati; poskrbi, da me ne bo nihče zbudil, in mi pripravi dober zajtrk!«

Drugo jutro, že navsezgo-daj, so se zbrali očetje in matere in tete pred vrati. In ker je bilo notri vse tiho, so bili v strahu, da je mladi za-konski mož nemara mrtev ali ranjen, in ta skrb jih je še bolj prevzela, ko so skozi špranje v vratih zagledali sa-mo ženo. Komaj jih je ta opazila pri vratih, že se je priplazila tiho in plaho do vrat in jim hotela šepetati:

»Nesrečni ljudje, kaj ven-dar hočete? Kako se drznete priti k vratom in tu kram-ljati? Molčite, sicer bo po vas!«

Ko so ti zunaj to slišali, so se močno začudili. Ko pa so zvedeli, kako sta mlada zakonca prebila noč, so mla-dega moža hvalili, ker si je znal tako imenitno pomagati, da je pometel v svoji hiši. Posihmal je bila njegova že-nica takšna, da jo je lahko okoli prsta ovil, in sta sreč-no živela.

Neki dan po tem je pa ho-tel tati posnemati svojega zeta in je tudi on pokončal svojega konja; a žena mu je rekla:

»Nikar no, stari! Prepozno si si umislil. Midva se že po-znavala.«

Ljudska modrost

Pečem golobje ne tete nobenemu v usta.

Najhuje je za človeka, če ga zemlja v sebi ne trpi.

Pisano gleda kakor mo-dras.

Najprej samemu sebi pomagaj iz nadlog, potem drugim na okrog.

Piti in peti si je v rodu. Najprej štalica, potem kravica.

Pitje in kajenje ti kraj-sata življenje.

Najslabša sprava je dolj-ša kakor najboljša prav-da.

Plaš se ne dela samo za en dež.

Najučenejši je ta, kdor sebe pozna.

Ples imajo miši, kadar ni mačke v hiši.

Na nagovor je odgovor.

Počasi se daleč pride.

Na lesniki nikdar jabol-ko ne zraste.

Če je bilo to kaj napačnega, kar sem storil, pa naj se tu pokorim. Tu me imate, storite z mano, kar vas je volja. Ako menite, kakor kaže, da sem bil v zvezi z njim, zaprite me, obsodite me, obesite me, kakor vas volja. Zdaj mi je dovolj!«

Ko je bil to izgovoril, gre ter sam krepko po-tegne za zvonec.

Ko je bil sluga vstopil, reče mu okrajni sodnik:

»Peljite tega moža v zapor!«

XXII.

»Kaj? Seljan? Turška motika! Take družčine bi se pa vendar ne bi nadejal! Kaj pa ti tod iščeš, Seljan?«

S temi besedami je bil Seljan pozdravljen, ko je stopil s sodnim služabnikom v ječo. Maček, okrajni berač in potepuh, ki se je bil ravno tačas tukaj na-selil, postaren, bosopet človek, zabuhlega obraza in meglenih oči, je gledal debelo svojega novega to-variša. Seljan se ni zmenil zanj; molče je sedel na klop, ki je bila ob zidu.

»Dober dan bi ti rekel,« nadaljuje Maček, »ali v to vražjo luknjo ne posije nikdar dan, kakršnega je Bog ustvaril. Kaj molčiš kakor tat, Seljan? Ne bodi vendar tako presneto možki. Le čakaj; samo dva, tri dni bodi tukaj sam, pa boš videl kako rado se ti bo govorilo; s čulesnikom se boš rad pogo-varjal, samo da bi ga imel. Tožilo se ti bo še po menil, le molči! Jutri menim, da me zopet izpuste, ali pojutrišnjem. Kaj sem pa storil? Nalezel sem se ga bil zopet, hvala Bogu, in malo sem ropotal po trgu, kali; saj veš mojo navado, in vteknil so me, kakor že tolikokrat, da se malo ohladim. Kaj boš pa potlej, ko boš sam? Kaj si pa vendar naredil, vprašam te, duša krščanska, da so te poslali k meni? — Nič odgovora! — Kaj se tako napačno in stokaš, ljubim bi korenine puli! Zdaj ti nič ne pomaga, ljubi moj Seljanko! — Meni se zdi, da se sramuješ mene; Bog vedi, kateri je na boljem, ti ali jaz?«

Vidiš, ljubi moj prijatelj, kolikokrat si mi pridigoval, naj se poprimum dela! Ej, prijatelj, kaj imaš zdaj od tvojega dela? Časi je boljše, da človek nič ne dela, vsaj nič hudega ne stori. Mene so malo pripravili, da se mi hudobni duhovi iz glave izpuhte, ti pa kdo ve, kedaj boš zopet drvaril ali pa celo nikdar več ne!

»Fusti me v miru!« zavrne Seljan nadležnega človeka in začne zopet premišljevali svoje nevarno stanje. Ali Maček mu ni dal miru s svojim klepetanjem:

»Fusta družčina to! Jaz nimam sroč; zakaj me nisi samo malo prej sem posadil, da bi bil videl tistega preklicanega Zaplotnika; to ti je bil drugačen mož, duša! Morebiti bi se bil še kaj naučil od njega. Ali — on ven, jaz notri, toliko da se nisva srečala.«

In zopet čez nekaj časa:

»Prej si ti meni dajal svete in nauke, zdaj naj ti jih jaz. Veš kaj, prijatelj, ako boš še kedaj travo teptal, pusti sekuro ter vzemi palico v roko; beraški stan najlepši stan; ptič pod nebom ne živi tako brez skrbi kakor berač postopač. Dela nič, davka nič; toča mu ne škodi, če ga ne dojde ravno na polju, in goveje kuge se mu ni bati; in toliko se tudi še zmeraj nabere da je za to ljubo žganjče. Kaj hoče človek več na svetu?«

V tem ko je moral poštnjak poslušati tako zasmehovanje iz umazanih postopačevih ust, so se zunaj zbirali črni oblaki nad njegovo glavo.

Misli o ljubezni

BALZAC:

Nihče ne ljubi ženske zaradi njene mladosti ali starosti ali ker je lepa ali grda, bedasta ali bištra: Ljubimo, ker pač ljubimo.

LA ROCHEFOUCAULD:

Z resnično ljubeznijo je kakor s prikazo-vanjem duhov: vsi govorijo o njej, toda malokdo jo je videl.

R. DE GOURMONT:

Kakor dih pihlja ljubezen, kamor hoče in kjer je dahnila, tam se skuša vtelesiti, kajti privlačnost je nekaj fizičnega, to se pravi telesnega.

LA BRUYERE:

Ljubezen se rodi naglo, brez pomisleka, iz temperamenta ali iz slabosti; ena sama poteza lepote nas priklene nase.

M. DONNAY:

Ljubimci! Usodne sile so, ki priklepajo bitja drugo k drugemu, in usoda je star zakon sveta; samo moralisti ne morejo tega trditi, sicer bi se človeštvo prestrašilo.

Popoldne je moral Seljan zopet pred okrajnega sodnika. Temno obličje gospodovo ni mu obetalo nič dobrega.

Ali poznate to?« vpraša ga gospod ter mu po-kaže nekaj v zamazan papir zavitega.

»Poznam!« odgovori mirno Seljan.

»Ali veste, kje se je to našlo?«

»V moji postelji, v zglavju.«

»Kaj je notri?«

»Ne vem.«

»Tako? Ne veste? Vidite, to se zopet ne zлага. Prav nerodno se zagovarjate, Seljan.«

»Nerodno ali ne, jaz resnično govorim.«

»Kdo je to vtaknil v vašo posteljo?«

»Jaz.«

»Ali je vaše?«

»Moje ne!«

»Cigavo je?«

Za odgovor mu Seljan vse pove, kakor se je zgo-dilo. Nato reče gospod:

»To je torej Zaplotnikovo, ali prav za prav: bilo je njegovo.«

»Kakor sem rekel.«

»In vi pravite, da vam je to sam izročil?«

»Tako je, kakor sem dejal.«

»Čudno je samo to, da so sami stari, ne ponarejeni bankovci notri.«

»Kaj je notri, to meni nič mar. Čudno se vam zdi, da je denar dober, meni ne; kaj ga ni mogel prej izmeniti? Svoji materi morda vendar ne bo pošiljal ponarejenega denarja!«

»Čudno je pa vendar, da bi se tak potepuh, tako hudoben človek, tako trdovraten grešnik svoje ma-tere spominjal o svoji zadnji uri.«

»Gospod, menda ni ga tako popačenega človeka na svetu, da bi mu ne tlela iskrica blagega čuta na dnu srca; in kedaj bi naj se mu ta iskrica raz-vnela, če ne o zadnji uri? Čudna ura je zadnja ura, gospod; Bog jo daj srečno nam vsem!«

**Trgovsko podjetje
DOLENJKA, Novo mesto**

nudi v svojih prodajalnah
»BRŠLIN« – nasproti žel. postaje
in
»OPREMA« – Kidričev trg 1
(pri Turku)

na 12-mesečni kredit

- brez porokov
- brez obresti
- brez pologa

superavtomatske pralne stroje
gorenje

šivalne stroje BAGAT

**na 6-mesečni kredit
pod enakimi pogoji**

- preproge*
- štedilnike na elektriko, plin in trda goriva

* preproge prodajajo samo v »OPREMA« – Kidričev trg 1

Komisija za razpis delovnega mesta
upravnika
SPLOŠNEGA LIVARSTVA DOBOVA

razpisuje delovno mesto

**UPRAVNIKA
SPLOŠNEGA LIVARSTVA DOBOVA**

Pogoji: Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

1. da imajo priznanje visoko kvalificiranega delavca za livarsko stroko,
2. da imajo najmanj 10 let prakse na vodilnem delovnem mestu.

Kandidati morajo predložiti dokazila o strokovni kvalifikaciji s kratkim življenjepisom in z opisom dosedanjih delovnih mest.

Razpis bo zaključen 15 dni po objavi.

Razpisna komisija pri trgovskem
podjetju na debelo in drobno
»PRESKRBA« – Krško

razpisuje
delovno mesto

**DIREKTORJA
PODJETJA**

Kandidati morajo poleg splošnih z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- a) da imajo priznana visoko strokovno izobrazbo in najmanj dve leti prakse v trgovski stroki;
- b) da imajo priznana višjo strokovno izobrazbo in vsaj pet let prakse v trgovski stroki;
- c) da imajo srednjo strokovno izobrazbo ali da so visoko kvalificirani delavci in imajo najmanj deset let prakse v trgovski stroki, od tega najmanj pet let na vodilnih delovnih mestih.

Kandidati naj dostavijo svoje vloge skupno z dokazi o izpolnjevanju teh pogojev in potrdilom o nekaznovanosti na gornji naslov v roku 15 dni po objavi v časopisu.

Razpisna komisija pri
**AVTOTRANSPORTNEM SERVISNEM
PODJETJU**

**PREVOZ
BREŽICE**

razpisuje delovno mesto

DIREKTORJA

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- da ima visoko, višjo ali srednjo šolsko izobrazbo z najmanj 5 leti službe v gospodarskih organizacijah na vodilnih delovnih mestih.

Kandidati morajo priložiti poleg dokazil o šolski izobrazbi še kratek življenjepis z opisom dosedanjega službovanja.

Razpis bo zaključen 15 dni po objavi.

Razpisna komisija
**KMETIJSKEGA IN TRGOVSKEGA
PODJETJA**
»Agraria«
BREŽICE

razpisuje delovno mesto

DIREKTORJA

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- da ima višjo ali visoko izobrazbo agronomске ali ekonomske smeri z najmanj 5-letno prakso na vodilnih delovnih mestih v gospodarski organizaciji ali srednjo strokovno izobrazbo z najmanj 10-letno prakso na vodilnih delovnih mestih;
- da ima strokovno izobrazbo visoko kvalificiranega delavca trgovske stroke in najmanj 10-letno ustrezno prakso na vodilnih delovnih mestih v kmetijski delovni organizaciji.

Kandidati morajo predložiti ustrezna dokazila o šolski oziroma strokovni izobrazbi in kratek življenjepis z opisom dosedanjih delovnih izkušenj. Razpis bo zaključen 15 dni po objavi.

ZDRAVILIŠČE ČATEŠKE TOPLICE

razpisuje
prsto delovno mesto

VODJE EKONOMATA

Pogoji:
VK trgovec z ustrezno prakso ali srednja ekonomska izobrazba in 5 let ustrezne delovne prakse.

Rok prijav je 31. 3. 1968.

Komisija za razpis delovnega mesta
direktorja

**KMETIJSKE ZADRUGE
BIZELJSKO**

razpisuje
DELOVNO MESTO

DIREKTORJA

**PODJETJA
KMETIJSKE ZADRUGE BIZELJSKO**

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:

1. da imajo končano agronomsko fakulteto ali srednjo kmetijsko šolo,
2. da imajo najmanj 10 let prakse v kmetijski proizvodnji družbenega sektorja, od tega 5 let na vodilnih delovnih mestih.

Kandidati morajo predložiti dokazila o strokovni izobrazbi in kratek življenjepis z opisom dosedanjega službovanja.

Razpis bo zaključen 20 dni po objavi.

KNJIGA ZA VSAKOGAR

VELIKI SLOVAR TUJK

FR. VERBINCA

- SLOVAR TOLMAČI OKROG 30.000 TUJK
- KNJIGA Z 850 STRANMI
- NE SAMO SLOVAR, TEMVEČ ŽE KAR PRIROČNI LEKSIKON

Knjiga bo izšla 1. oktobra. Naročite jo že zdaj. Subskripcijska cena je samo 58,00 Ndin, po izidu pa bo višja. Naročila sprejemajo vse knjigarne.

**CANKARJEVA ZALOŽBA
LJUBLJANA, KOPITARJEVA 2/II**

Izpolnite in pošljite spodnjo naročilnico na zgornji naslov!

NAROČILNICA ZA SLOVAR TUJK DL

Podpisani(a): _____

Zaposlitev: _____

Počen naslov: _____

nepreklicno naročam po subskripcijski ceni 58,00 Ndin SLOVAR TUJK, vezan v platno, ki bo izšel 1. oktobra 1968

Dolžni znesek bom poravnal(a) po prejemu položnic:

– takoj v celoti
– v petih mesečnih obrokih (4 obroki po 10,00, 1 obrok 18,00 Ndin), a tako da bo znesek poravnán najkasneje do 15. septembra. (Ustrezno podčrtajte!)

Pristajam, da mi v primeru, če bi knjiga do navedenega roka ne bila poravnana, založba zaračuna slovar po maloprodajni ceni.

Knjigo pošljite: na dom – v službo – prevzamem osebno. (Ustrezno podčrtajte!)

Datum: _____

Podpis, za pravne osebe tudi žig

MARMOR

GRADAC

tel. 76-177, lok. 8

Po konkurenčnih cenah izdelujemo vse vrste nagrobnikov, spomenikov, spominskih obeležij in vsa teracerska dela hitro in kvalitetno.

**Kdor zdravje ljubi,
ne pije veliko.
Če pa pije,
pije Hermeliko!**

IZDAVAJNA KIZVARNJA KADILINSKIH SPECIALITET

veliki spomladanski REGRES

Za
soncem greje
najceneje
velenjski
lignit

Regres velja od 26. februarja do zgodnje spomladi. Kdor kupi premog sedaj, si zagotovi naslednje ugodnosti: nižjo ceno, zanesljivo in takojšnjo dobavo, boljše kvaliteto ter višjo kalorično vrednost zaradi osušitve.

RUDNIK LIGNITA VELENJE

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.15, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 15. MARCA: 8.00 Matineja s špansko glasbo. 9.25 Marija Gorjanc peje slovenske narodne. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Za slovo od zima. 12.30 Kmetijski nasveti — Čebelarstvo. 12.40 Iz kraja v kraj. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Turistični napotki. 15.45 Kulturni globus. 17.05 Človek in zdravje. 18.45 Na mednarodnih krizopilih. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevcom Ninom Robičem. 20.00 Komorni zbor RTV Ljubljana. 20.30 Dobimo se ob isti uri. 21.15 Oddaja o morju in pomorskih. 22.10 Dve novi domači partituri.

SOBOTA, 16. MARCA: 8.00 Glasbena matineja. 9.25 Dvajset minut z našimi ansambli. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Vinco Molan: Problemi pospeševane službe v poljedelstvu. 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Od melodije do melodije. 15.20 Glasbeni intermezzo. 15.45 Naš podlistek — Evert Johnson: Zimski dan — II. 17.05 Gramo v kino. 17.35 Igramo beat! 18.50 3 knjižnega trpa. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Godala v ritmu. 20.00 Spoznavajmo svet in domovino. 21.20 Iz fonoteke radia Koper. 22.10 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 17. MARCA: 6.00—8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke — Ela Peroci — France Kosmač: »Praznik zvončkov«. 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. 10.00 Se pomnite, tovariši... a) Majda Jakšič: O tvoj jo vodila pot v taborišče b) Lojze Dolenc: Kosovelovi in Črnom vrhu. 11.00—11.15 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 11.50 Pogovor s poslušalci. 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. 13.15 Iz operetnih partitur. 14.30—14.45 Humorska tega tedna. 15.05 Nedeljsko športno popoldne. 17.30 Radijska igra — Alphonse Daudet: »Lek prečistitega očeta Levitnik«. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Sretni večer

PONEDELJEK, 18. MARCA: 8.00 Glasbena matineja. 9.10 Iz jugoslovenskih studiov. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — dr. Valentin Skubič: Nekaj o zastrupitvah pri domačih živalih. 12.40 Slovenske narodne pesni. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Pojeta mezosopraniška Bogdana Stritar in basist Danilo Merlak. 18.15 »Signalle«. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Lidijo Kodrič. 20.00 Štejni program JRT — studio Beograd.

TOREK, 19. MARCA: 8.08 Opera matineja. 9.25 Trio Borisa Franka s pevci. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Malo znani Mozart. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Ančka Godeša: Ali je razširitev pridelovanja zdravilnih rastlin v Sloveniji možna? 13.30 Priporočajo vam... 14.25 Lahka glasba slovenskih avtorjev. 15.40 V torek na svidenje! 17.05 Igra simfonični orkester RTV — Ljubljana. 18.45 Družba in čas — Dr. Lev Milčinski: Droge — resen družbeni problem. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevcom Vice Vukotom. 20.00 Od premiere do premiere. 21.15 Deset pevcev — deset melodij.

SREDA, 20. MARCA: 8.00 Glasbena matineja. 9.10 Slovenski pevci in ansambli zabavne glasbe. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Franc Jelenc: Sodelovanje pitarišč s kooperanti za rejo telet. 12.40 Operetni svoki. 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Igramo za razvedrilo. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Glasbeni intermezzo. 15.45 Naš podlistek — E. Pilsar: Cigani pred sodiščem. 17.05 Mladina sebi in vam. 18.15 Odkročna deska. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.25 Pet minut za EP. 20.00 Antonin Dvořak: Stabat mater. 21.30 Vedno lepe melodije. 22.10 Za ljubitelje jazz.

ČETREK, 21. MARCA: 8.08 Operna matineja. 9.25 Ansambel p. v. Milana Stanjeta izvaja narodne pesmi iz Srbije in Bosne. 11.00

Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 11.15 Revija jugoslovenskih pevcev zabavne glasbe. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Lojze Briški: Klorozna breskve. 12.40 Igrajo pihalni orkestri. 13.30 Priporočajo vam... 15.20 Glasbeni intermezzo. 17.05 Četrty simfonični koncert. 18.15 Turistična oddaja. 18.45 Jezikovni pogovori. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevcom Arsenom Dedičem. 20.00 Četrty večer domačih pesni in napevov. 21.40 Glasbeni nokturno. 22.10 Komorni večeri — Večer Igorja Stravinskoga.

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 17. marca

9.10 Kmetijska oddaja v Madžarskni (Pohorje, Plešivec) — (Beograd)
9.30 Poročila (Ljubljana)
9.35 Dobro nedeljo voščimo z beneškimi fanti (Ljubljana)
10.00 Kmetijska oddaja (Beograd)
10.45 Vijajava — ringaraja — ponovitev (Ljubljana)
11.30 Milo za drago — Stan in Otto, ameriški film do 12.00 (Ljubljana)
14.00 Rokometna tekma Jugoslavija : Nizozemska — (Zagreb)
15.15 Rokomet Partizan (Bjelovar : Dukla (Praga) (Zagreb)
16.35 Mednarodno tekmovalje v Alpskih disciplinah na Jarohini — oddaja TV Sarajevo (Beograd)
17.35 TV knjižpot — ponovitev — (Ljubljana)
17.55 Morski svetilnik — angleški dokumentarni film iz cikla Človek s filmsko kamero — (Ljubljana)
18.25 OSA — humoristični kabaret — (Zagreb)
18.55 Cik cak (Ljubljana)
19.10 Gora skrivnosti — serijski film (Ljubljana)
19.40 Prinčevce norčije — filmska burleska (Ljubljana)
20.00 TV Dnevnik (Beograd)
20.45 Cik cak (Ljubljana)
20.50 Quiz (Beograd)
21.50 Sportni pregled (JRT)
22.20 TV dnevnik (Beograd)

PONEDELJEK, 18. MARCA

9.40 TV v Soli (Zagreb)
10.35 Ruščina (Zagreb)
11.00 Osnove splošne izobrazbe — (Beograd)
14.50 TV v Soli — ponovitev (Zagreb)
15.45 Ruščina — ponovitev (Zagreb)
16.10 Angleščina (Beograd)
16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec) (Beograd)
17.00 Poročila (Zagreb)
17.05 Mail svet — oddaja za otroke (Zagreb)
17.30 Od zore do mraka — oddaja za JLA (Ljubljana)
18.00 TV Obzorik (Ljubljana)
18.30 Poklici v prometu — oddaja iz cikla Pokličo usmerjanje (Ljubljana)
18.50 Reportaža (Zagreb)
19.20 Znanost in mi (Ljubljana)
19.40 Vokalno instrumentalni solisti (Ljubljana)
20.00 TV Dnevnik (Beograd)
20.30 Cik cak (Ljubljana)
20.35 TV DRAMA (Beograd)
21.35 Teme z varietajmi (Beograd)
22.05 TV Dnevnik (Beograd)

TOREK, 19. MARCA

9.40 TV v Soli (Zagreb)
9.55 Angleščina (Zagreb)
11.00 Osnove splošne izobrazbe — (Beograd)
14.50 TV v Soli — ponovitev — (Zagreb)

15.45 Angleščina — ponovitev — (Beograd)
16.10 Osnove splošne izobrazbe — (Beograd)
17.40 Poročila (Ljubljana)
17.45 Risanke (Ljubljana)
17.55 Oblikovanje slovenske knjižne norme (Ljubljana)
18.20 Kolesarska dirka Milano-Sanremo — prenos (Ljubljana)
19.00 Med zručenjskimi veterani — (Ljubljana)
19.15 Svet na zaslonu — mali — (Ljubljana)
19.50 Cik cak (Ljubljana)
20.00 TV Obzorik (Ljubljana)
20.30 Beseda o kanadskem filmu Na suhi zemlji — celovečerni film (Ljubljana)
21.50 Kulturna panorama: Ljudska tvornost v lončarstvu (Ljubljana)
22.30 Zadnja poročila (Ljubljana)

SREDA, 20. MARCA

16.55 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec) (Beograd)
17.10 Poročila (Ljubljana)
17.15 Zdravnik v hiši — lutkovna zgodba iz serije Ključkeve dogodivščine (Ljubljana)
17.45 Kje je, kaj je (Beograd)
18.00 TV Obzorik (Ljubljana)
18.20 Ne črno, ne belo — oddaja za otroke (Beograd)
19.05 Popularna glasba (Skopje)
19.45 Cik cak (Ljubljana)
20.00 TV Dnevnik (Beograd)
20.30 Cik cak (Ljubljana)
20.35 Ekran na ekranu (Zagreb)
21.35 Belfigor — francoski serijski film (Ljubljana)
22.05 Zadnja poročila (Ljubljana)

ČETREK, 21. MARCA

9.40 TV v Soli (Zagreb)
10.35 Nemščina (Zagreb)
11.00 Angleščina (Beograd)
14.50 TV v Soli — ponovitev — (Zagreb)
15.45 Nemščina — ponovitev — (Zagreb)
16.10 Osnove splošne izobrazbe — (Beograd)
17.10 Poročila (Ljubljana)
17.15 Tiktak: Uganke (Ljubljana)
17.30 Oddaja za otroke (Beograd)
18.00 TV Obzorik (Ljubljana)
18.20 Akademski pevski zbor Tone Tomšič — oddaja iz cikla Naši zbori (Ljubljana)
18.45 Kalejdoskop (Ljubljana)
19.05 Prenos iz ateljeja 212 — (Beograd)
19.45 Cik cak (Ljubljana)
20.00 TV Dnevnik (Beograd)
20.30 Cik cak (Ljubljana)
20.35 Rezerviran čas Od Ljubljane do Sneznika — (Ljubljana)
Zadnja poročila (Ljubljana)

PETEK, 22. MARCA

9.40 TV v Soli (Zagreb)
11.00 Osnove splošne izobrazbe — (Beograd)

14.50 TV v Soli — ponovitev — (Zagreb)
16.10 Osnove splošne izobrazbe — (Beograd)
17.25 Poročila (Ljubljana)
17.30 Moj prijatelj Flička — serijski film (Ljubljana)
18.00 TV Obzorik (Ljubljana)
18.20 Glasbeni zaslon — (Beograd)
19.05 Tuj kulturni film (Ljubljana)
19.35 Niso samo rože rdeče — III. oddaja (Ljubljana)
19.55 Cik cak (Ljubljana)
20.00 TV Dnevnik (Beograd)
20.30 Cik cak (Ljubljana)
20.35 Resnica — francoski celovečerni film (film neprimeren za doščajočo mladino) — (Ljubljana)
22.25 Koncert resne glasbe — (Ljubljana)

SOBOTA, 23. MARCA

9.40 TV v Soli (Zagreb)
14.50 TV v Soli — ponovitev — (Zagreb)
17.35 TV knjižpot (Ljubljana)
18.00 TV obzorik (Ljubljana)
18.20 Mladinska igra (Beograd)
19.20 Naš globus — zanimivosti v svetu (Ljubljana)
19.45 Cik cak (Ljubljana)
20.00 TV Dnevnik (Beograd)
20.30 Cik cak (Ljubljana)
20.35 Mirno spite — humoristična oddaja (Beograd)
21.35 Videofon — glasbena oddaja (Zagreb)
21.50 Poslednji viking — film iz serije Romanza (Ljubljana)
22.40 Zadnja poročila (Ljubljana)

Prehrambna industrija
»BELSAD«, Črnomelj
razpisuje
delovno mesto
NABAVNO-PRODAJ-
NEGA REFERENTA

Splošni pogoji: višja, srednja ekonomska ali kmetijska šola s tri-oz. petletno delovno prakso. Poskusna doba 60 dni. Stanovanje ni na razpolago. Razpis velja 15 dni po objavi.

Komisija za delovna razmerja
»NOVOTEHNE«
NOVO MESTO
razpisuje
prosto delovno mesto

TRGOVSKEGA
POMOČNIKA
železninsko-tehnične stroke
za prodajalno
Novotehna št. 2.
Pogoj: KV trgovski pomočnik.
Prošnje sprejema splošni sektor podjetja do 29. marca 1968.

Gostinsko podjetje
»RESTRACIJA«
SENOVO
razpisuje
licitacijo za prodajo
osebnega avtomobila
IMV 1000 — kombi —
8-sedežni
dne 20. marca 1968 ob 8. uri.

»DANA« — MIRNA

proda
stanovanjsko poslovno hišo na
Mirni št. 5 z zemljiščem

Hiša ni vseljiva in ima vknjiženo stanovanjsko pravico ene osebe.

Prodajni pogoji so na razpolago na upravi podjetja. Pismene kupne ponudbe pošljite na naslov v 10 dneh po objavi v zaprti kuverti z označbo »Kupna ponudba«.

NIŽJE CENE!

Pridite po
superavtomatski
pralni stroj ZOPPAS

k JUGOTEHNIKI, Ljubljana
POD TRANČO 2 — pri Čevljarskem mostu
Telefon: 23-881 do 23-884

CENEJE ga ne dobite nikjer!

Prejšnja cena ~~75.000~~ Sedaj LIT 68.000
in 960 Ndin za carino.

Dobava takoj! Jamstvo eno leto! Nadomestni deli zagotovljeni!
Po konkurenčnih cenah dobite pri nas tudi HLADILNIKE ZOPPAS.
Obrnite se na JUGOTEHNIKO, Ljubljana, Pod Trančo 2.
Generalni zastopnik za Jugoslavijo: »MERKUR«, Zagreb, Martičeva ul. 14.

Zahtevajte pojasnila!
Obiščite nas!

JUGOTEHNIKA

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

KRONIKA NESREČ

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 15. marca — Klemen
Sobota, 16. marca — Hilarij
Nedelja, 17. marca — Jedert
Ponedeljek, 18. marca — Edvard
Torek, 19. marca — Jožef
Sreda, 20. marca — Igor
Četrtek, 21. marca — Benedikt

CESTNIKE

Dragi mami in stari mami Fani
Dragman z Suhorja pri Prečali iz-
krene čestitke za njen dvojni pra-
znik z željo: še mnogo let! Sinovi:
Lojze, Frank z družinama in Jože.

Dobri in skrbni mami Franci
Brudarjevi iz Novega mesta želijo
za dvojni praznik vse lepo in
mnogo zdravih let otroci z dru-
zinami.

Stim Jožetu Jevnikarju, ki stoji
vojaški rok v Bilci, voščilo za
njegov god vse lepo, predvsem pa
mnogo zdravja in skorajšnjo vra-
tev: ata, mama in brata,

Dragemu očetu Jožetu Kaplerju,
mlinarju iz Zavinaka pri Skočjanu,
žele vse najboljše za praznik in
še mnogo zdravih let — domači.

Jožici in malemu Jožku Erjav-
čevima iz Srednje pošiljajo iskrene
čestitke za god, Slavku in
Slavku pa lep pozdrav: oče, mati,
sestre Zalka z družino, Pavla z
družino in Anica.

PREKLIC

Marija Masnik, Orehovica 10,
Sentjerne, prepovedujem hojo in
vožnjo po vseh molih parcelah,
posebno na Bojicah. Kdor tega ne
bo upošteval, ga bom sodno pre-
ganjala.

Marija Kostanjevec iz Dolenje
Nemske vas 19, p. Trebnje, pre-
povedujem pašo kokoli po vrtu in
njivi. Kdor tega ne bo upošteval,
ga bom sodno preganjala.

Cirilja Zorko iz Krškega, preči-
tujem besede, ki sem jih izrekla
o Kristini Richly iz Krškega, in se
ji opravičujem.

KINIO

Brezice: 15. in 16. 3. češki film
»Ukradeni zrakovci«. 17. in 18. 3.
ameriški barvni film »Operacija
opiuma«. 19. in 20. 3. jugoslovanski
film »Divje senec«.

Črnomelj: 15. in 17. 3. franc.
film »Nalveža«. 19. in 20. 3.
»Dnevnik žene v belema«. 20. in
21. 3. jugoslovanski film »Pošili
človeka ob pol dneva«.

Kočevje — »Jadrane«: 15. in 17.
3. angl. film »Ligeln grob«. 18.
in 19. 3. ameriški film »Revolve-
raš Klejs«. 20. in 21. 3. angleški
film »Bunny Lake je izginita«. 21.
in 22. 3. domači film »Bom-
ba ob 10.10«.

Kostanjevec: 17. 3. francoski
film »Orožnik iz Saint Tropez«. 20.
3. jugoslovanski film »Do-
maga in dalje«.

Metlika: 16. in 17. 3. angl. film
»Herosi Telemark«. 20. in 21. 3.
franc.-ital.-nem. film »Process«.

Novo mesto — »Krk«: 15. do
18. 3. ameriški film »Ranc« br-
avo. 19. do 21. 3. češki film
»Marketa Lazarova«.

Ribnica: 16. in 17. 3. ameriški
film »Kako ubiti svoje ženo«.

Sevnica: 16. in 17. 3. ameriški
film »Močnejši od slava«. 20. 3.
jugoslovanski film »Nož«.

Sodražica: 16. in 17. 3. ameri-
ški film »Primakni se, dragas«.

Trebnje: 16. in 17. 3. angl. bar-
vni vojni film »Naloga eskadri-
le 633«. 20. 3. švedski fantastični
film »Sedmi pečat«.

ZAHVALE

Ob bridki izgubi naše dobre
in drage žene, mame, stare mame
in tače

MARIJE PODPADEC
iz Kamnega potoka
se iskreno zahvaljujemo kolektivom
ISKRI, Novo mesto,
KEMOOPREMI, Trebnje,
ANGORI iz Ljubljane,
vsem sorodnikom, vaščanom,
prijateljem in znancem, ki so nam
v težkih trenutkih stali ob strani,
ji darovali vence, cvetje in jo
v tako velikem številu spremlili
na zadnji poti. Zahvaljujemo se
tudi gospodu dekantu za spremstvo
in poslovljni govori ter pevskemu
skorju. Vsem še enkrat iskrena
hvala!

Zaluzoji moji Jože, otroci Fran-
ci, Janez, Malci in Jose, Justi,
Milka z družinami.

Ob bridki izgubi drage žene,
mame, stare mame

ANTONIJE MAVEC
z Rakovnika 23
se iskreno zahvaljujemo zdravniku,
ki je opravljal dežurno službo
24. 2. 1968 na kirurškem oddelku
novomeške bolnišnice in ji lajšal
trpljenje do zadnje ure.

Zahvaljujemo se tov. Jožetu
Bizjaku z Rakovnika za poslovljni
besede ob odprtem grobu,
pevskemu skoru s Mirne,
ZB Sentrupert, kolektivom za
poklonjene vence in pomoč:
tovarna TONOSA Savlje,
KG Slovenska vas, RSNZ
Ljubljana, tovarni DEZNIK in
vaščanom. Se enkrat hvala vsem!

Ob prerani izgubi dragega
moža in očeta

JANEZA ADAMA
iz Jerneje vasi
se iskreno zahvaljujemo Rudniku
Kanižarica, Opekarni Kanižarica,
tov. Koševarju za poslovljni govor,
gospodu šepniku in vsem, ki so
se kakorkoli poslovlili od njega,
za spremlilo na zadnji poti in mu
darovali vence ter cvetje.
Zaluzoji: žena, sin Vinke in
Stanko z družino ter drugo so-
rodstvo.

Ob prerani izgubi dragega
moža in očeta

LOJZA ŠTAMFLJA
iz Čučje vasi
se iskreno zahvaljujemo vsem,
ki so ga spremlili na zadnji poti.
Lopa hvala gospodu šepniku,
pevcom in gasilcem iz Prečne.
Zaluzoji: France z družino iz
Prečne

Ob prerani izgubi dragega
moža in očeta

ANE KASTREVC
Hrušica 20, Stopiče
se zahvaljujemo vsem, ki so
s nami sočustvovali in nam stali
ob strani v najtežjih trenutkih.
Posebno se zahvaljujemo gospodu
šepniku za tolažilne besede ob
grobu, kolektivoma IMV in
MESARJI Novo mesto za vence
ter vsem sorodnikom, znancem
in sosedom, ki so jo v tako
velikem številu spremlili na zadnji
poti, ji darovali vence in cvetje.
Zaluzoji otroci: sin Ivan z dru-
žino in hčerka Francka z dru-
žino, Mlci, Lojka in Jože.

Ob prerani izgubi dragega
moža in očeta

LOJZA ŠTAMFLJA
iz Čučje vasi
se iskreno zahvaljujemo vsem,
ki so ga spremlili na zadnji poti.
Lopa hvala gospodu šepniku,
pevcom in gasilcem iz Prečne.
Zaluzoji: France z družino iz
Prečne

Ob prerani izgubi dragega
moža in očeta

ANE KASTREVC
Hrušica 20, Stopiče
se zahvaljujemo vsem, ki so
s nami sočustvovali in nam stali
ob strani v najtežjih trenutkih.
Posebno se zahvaljujemo gospodu
šepniku za tolažilne besede ob
grobu, kolektivoma IMV in
MESARJI Novo mesto za vence
ter vsem sorodnikom, znancem
in sosedom, ki so jo v tako
velikem številu spremlili na zadnji
poti, ji darovali vence in cvetje.
Zaluzoji otroci: sin Ivan z dru-
žino in hčerka Francka z dru-
žino, Mlci, Lojka in Jože.

Ob prerani izgubi dragega
moža in očeta

LOJZA ŠTAMFLJA
iz Čučje vasi
se iskreno zahvaljujemo vsem,
ki so ga spremlili na zadnji poti.
Lopa hvala gospodu šepniku,
pevcom in gasilcem iz Prečne.
Zaluzoji: France z družino iz
Prečne

Ob prerani izgubi dragega
moža in očeta

ANE KASTREVC
Hrušica 20, Stopiče
se zahvaljujemo vsem, ki so
s nami sočustvovali in nam stali
ob strani v najtežjih trenutkih.
Posebno se zahvaljujemo gospodu
šepniku za tolažilne besede ob
grobu, kolektivoma IMV in
MESARJI Novo mesto za vence
ter vsem sorodnikom, znancem
in sosedom, ki so jo v tako
velikem številu spremlili na zadnji
poti, ji darovali vence in cvetje.
Zaluzoji otroci: sin Ivan z dru-
žino in hčerka Francka z dru-
žino, Mlci, Lojka in Jože.

sorodnikom, znancem, prijateljem
in sosedom in vsem, ki so nam
larekli sožalje in jo spremlili na
zadnji poti!

Zaluzoji mož, sinova Branko
in Dominik z družino, sin Ivan,
hčerke Mimi, Rezi, Milka, Jus-
ti, Ivanka in Slavka z dru-
žinami, brat Martin in drugo
sorodstvo.

Ob bridki izgubi moža,
očeta, sina, brata, dedka

HINKA PRAHA
upokojenka iz Trebelnega
se iskreno zahvaljuje krajevni
organizaciji ZB Trebelno,
občinskemu komiteju ZK Trebnje
in Maribor, žolji Trebelno,
tovarni MTT Maribor, pevcom
in vsem sosedom, znancem
in prijateljem, ki so sočustvovali
z nama, mu darovali vence
in cvetje ter ga spremlili
na zadnji poti.

Zaluzoja žena in hčerka Zdenka
Trebelno, 9. 3. 1968

Ob holoči izgubi našega očeta,
starega očeta in strica

FRANCA VIDERVOLO st.
Malnarjeva iz Rakovnice 3
se iskreno zahvaljujemo vsem
sorodnikom in znancem, ki so mu
poklonili cvetje in vence, nam
izrazili sožalje in ga spremlili na
zadnji poti. Posebno zahvalo
izrekamo vaščanom za tolažbo
in pomoč v težkih dneh,
kolektivoma »Kočeviski tiska in
»Agroservis« iz Kočevja
za poklonjene vence in udeležbo
pri pogrebu, g. dekantu za miriški
obred in gasilcem za številno
udeležbo.

Zaluzoji sinovi in hčerke z
družinami.

Ob bridki izgubi naše nadvse
ljubljene mame in stare mame

ANE KASTREVC
Hrušica 20, Stopiče
se iskreno zahvaljujemo vsem,
ki so nam sočustvovali in nam stali
ob strani v najtežjih trenutkih.
Posebno se zahvaljujemo gospodu
šepniku za tolažilne besede ob
grobu, kolektivoma IMV in
MESARJI Novo mesto za vence
ter vsem sorodnikom, znancem
in sosedom, ki so jo v tako
velikem številu spremlili na zadnji
poti, ji darovali vence in cvetje.
Zaluzoji otroci: sin Ivan z dru-
žino in hčerka Francka z dru-
žino, Mlci, Lojka in Jože.

Ob prerani izgubi dragega
moža in očeta

LOJZA ŠTAMFLJA
iz Čučje vasi
se iskreno zahvaljujemo vsem,
ki so ga spremlili na zadnji poti.
Lopa hvala gospodu šepniku,
pevcom in gasilcem iz Prečne.
Zaluzoji: France z družino iz
Prečne

Ob prerani izgubi dragega
moža in očeta

ANE KASTREVC
Hrušica 20, Stopiče
se iskreno zahvaljujemo vsem,
ki so nam sočustvovali in nam stali
ob strani v najtežjih trenutkih.
Posebno se zahvaljujemo gospodu
šepniku za tolažilne besede ob
grobu, kolektivoma IMV in
MESARJI Novo mesto za vence
ter vsem sorodnikom, znancem
in sosedom, ki so jo v tako
velikem številu spremlili na zadnji
poti, ji darovali vence in cvetje.
Zaluzoji otroci: sin Ivan z dru-
žino in hčerka Francka z dru-
žino, Mlci, Lojka in Jože.

Ob prerani izgubi dragega
moža in očeta

LOJZA ŠTAMFLJA
iz Čučje vasi
se iskreno zahvaljujemo vsem,
ki so ga spremlili na zadnji poti.
Lopa hvala gospodu šepniku,
pevcom in gasilcem iz Prečne.
Zaluzoji: France z družino iz
Prečne

Ob prerani izgubi dragega
moža in očeta

LOJZA ŠTAMFLJA
iz Čučje vasi
se iskreno zahvaljujemo vsem,
ki so ga spremlili na zadnji poti.
Lopa hvala gospodu šepniku,
pevcom in gasilcem iz Prečne.
Zaluzoji: France z družino iz
Prečne

Ob prerani izgubi dragega
moža in očeta

LOJZA ŠTAMFLJA
iz Čučje vasi
se iskreno zahvaljujemo vsem,
ki so ga spremlili na zadnji poti.
Lopa hvala gospodu šepniku,
pevcom in gasilcem iz Prečne.
Zaluzoji: France z družino iz
Prečne

Ob prerani izgubi dragega
moža in očeta

LOJZA ŠTAMFLJA
iz Čučje vasi
se iskreno zahvaljujemo vsem,
ki so ga spremlili na zadnji poti.
Lopa hvala gospodu šepniku,
pevcom in gasilcem iz Prečne.
Zaluzoji: France z družino iz
Prečne

Ob prerani izgubi dragega
moža in očeta

LOJZA ŠTAMFLJA
iz Čučje vasi
se iskreno zahvaljujemo vsem,
ki so ga spremlili na zadnji poti.
Lopa hvala gospodu šepniku,
pevcom in gasilcem iz Prečne.
Zaluzoji: France z družino iz
Prečne

Ob prerani izgubi dragega
moža in očeta

LOJZA ŠTAMFLJA
iz Čučje vasi
se iskreno zahvaljujemo vsem,
ki so ga spremlili na zadnji poti.
Lopa hvala gospodu šepniku,
pevcom in gasilcem iz Prečne.
Zaluzoji: France z družino iz
Prečne

Ob prerani izgubi dragega
moža in očeta

LOJZA ŠTAMFLJA
iz Čučje vasi
se iskreno zahvaljujemo vsem,
ki so ga spremlili na zadnji poti.
Lopa hvala gospodu šepniku,
pevcom in gasilcem iz Prečne.
Zaluzoji: France z družino iz
Prečne

Ob prerani izgubi dragega
moža in očeta

LOJZA ŠTAMFLJA
iz Čučje vasi
se iskreno zahvaljujemo vsem,
ki so ga spremlili na zadnji poti.
Lopa hvala gospodu šepniku,
pevcom in gasilcem iz Prečne.
Zaluzoji: France z družino iz
Prečne

Ob prerani izgubi dragega
moža in očeta

LOJZA ŠTAMFLJA
iz Čučje vasi
se iskreno zahvaljujemo vsem,
ki so ga spremlili na zadnji poti.
Lopa hvala gospodu šepniku,
pevcom in gasilcem iz Prečne.
Zaluzoji: France z družino iz
Prečne

Ob prerani izgubi dragega
moža in očeta

LOJZA ŠTAMFLJA
iz Čučje vasi
se iskreno zahvaljujemo vsem,
ki so ga spremlili na zadnji poti.
Lopa hvala gospodu šepniku,
pevcom in gasilcem iz Prečne.
Zaluzoji: France z družino iz
Prečne

Ob prerani izgubi dragega
moža in očeta

LOJZA ŠTAMFLJA
iz Čučje vasi
se iskreno zahvaljujemo vsem,
ki so ga spremlili na zadnji poti.
Lopa hvala gospodu šepniku,
pevcom in gasilcem iz Prečne.
Zaluzoji: France z družino iz
Prečne

Invalid padel pod voz

12. marca dopoldne se je 71-letni
Janez Kukman, invalid brez roke
iz Čegelnice, vračal iz mlina z vo-
zom, ki ga je vlekel vol. Na novo-
mestem Glavnem trgu pred slašči-
čarno je nekdo trdo zapri vrata
osebnega avtomobila; vol se je
prevalil, Kukman pa je padel pod
voz. Na srečo se vozniku ni zgo-
dilo nič hujšega, rane pa so mu
takoj obvezali v bolnišnici.

Mopedist z glavo ob okno

10. marca ponoči se je Zdravko
Milojevič peljal z mopedom po
Kolodvorski cesti v Črnomlju. Ko
je zavil v Ulico pod lipo, ga je
zaradi neprimerne hitrosti zaneslo
na levo. Z glavo je zadel ob okno
hiše šte. 6. Škodo so ocenili na
1000 Ndin. Milojevič nima vozni-
skega dovoljenja.

Kolesarja sta obležala mrtva

5. marca popoldne se je pripetila
huda prometna nesreča na Cesti
kriških zrtvov v Krškem. Iz mesta
proti Vidmu je vozil avtobus celj-
skega »Izletnika« Franc Mitnar iz
Mrtvice. V levem nepreglednem
ovinku je pripeljal naproti tovorni
avtomobil Maks Stiglic iz Rečice
ob Savinji. Za tovornjakom pa sta
se peljala vstric dva kolesarja. Ob
srečanju tovornjaka in avtobusa je
kolesar, 15-letni Feliks Arh iz Dr-
novega, nenadoma zavil v levo, da
bi prehitel tovornjak, in se z vso
silo zadel v levo sprednjo stran
naproti vozečega avtobusa. Vrglo
ga je vznak, da je padel po cesti
in na mestu obležal mrtve. Na av-
tobusu in kolesu je za okrog 1000
Ndin škodo.

Z avtom v jarek

10. marca popoldne je pri Bočki
zaneslo osebni avto, ki ga je vozil
Niko Zupanec iz Ljubljane. Zupanec
se je peljal iz Metlike v Novo me-
sto. Zdrknil je na levo stran ceste,
se prevrnil, avto pa je obstal v jar-
ku, nagnjen na bok. Škodo so ocenili
na 3.500 Ndin.

Pri trčenju trije ranjeni

8. marca zvečer je Zvonimir Tra-
tar iz Ljubljane vozil osebni avto
z Mirne proti Mokronogu. Dohetil
je vprečni voze Ivana Andriča iz
Struze pri Sentrupertu. Voz ni
odbojnih luči, zato ga je Tratar
prepozno opazil. Osebni avto je
treščil v zadnji del voza, tri čemer
je nastalo za 4.500 Ndin škodo.
Trije potniki v Tratarjevem avtu
so se poškodovali.

Nov fičko razbit, vozniku nič

7. marca dopoldne se je Janez
Zaje iz Trebnjega peljal iz Novega
mesta v novem fičku, ki še ni bil
registriran. Na avtomobilski cesti
pri Hrastju je srečal tovornjak.
Umaknil se je preveč na desno
stran na travnato bankino. Ko se
je vrnil na cesto, se je avto pre-
vrnil na bok, drsel 20 metrov po
boku in treščil v skalo ob cesti,
nakar ga je odbilo na sredino ce-
ste, kjer je obstal. Škodo so ocenili
na 6.000 Ndin, vozniku pa ni
bilo nič.

Mopedist zbil dečka

8-letni Silvo Zupanec iz Dol.
Gradišča je 5. marca dopoldne stopil
iz avtobusa in odšel čez cesto.
Pripeljal se je mopedist Franc Zu-
panec in dečka, ki se ni prepračil,
če je cesta prosta, podrl. Silvo si
je pri padcu poškodoval glavo.

Z avtom v jablano

Ljubljancan Janez Osehar se je 6.
marca popoldne peljal z osebnim
avtom iz Metlike v Novo mesto.
Na ovinku pri Koroti vasi ga je
zaneslo, zapeljal je na levi nasp in
treščil v 40 cm debelo jablano.
Voznik se je laže poškodoval, ško-
do pa so ocenili na 8.000 Ndin.

Prikolica se je prevrnila

5. marca je Alojz Drobnič vozil
tovornjak z prikolico iz Kočevja v
Krško. Med Laščami tu Dvornu se
je tovornjak na ovinku nagnil in
zdrnil v jarek, prikolica pa se je
prevrnila. Škodo so ocenili na 600
Ndinarjev.

Nepredvidna vožnja v ovinku

Rudi Sober iz Mokronoga se je
10. marca popoldne peljal z oseb-
nim avtom iz Malkovca proti Trči-
ni. Naproti je privozil motorist
Gregor Tratar iz Trčine, ki je ho-
tel sekati nepregledni ovinek. Pri
trčenju z avtom je motorista vrglo
na pokrov avtomobila, njegovega
sopotnika Mirka Tratarja pa na
streho avtomobila. V tem je voznik
avtomobila izgubil oblast nad vola-
nom in skočil iz avtomobila, sam
avtomobil pa je zapeljal 5 m s ce-
ste in obstal na bregu. Poškodo-
van ni bil nihče, na vozilih pa je
za okrog 3000 Ndin škodo.

OBVESTILA

Obveščam cerkvene stranke, naj
pridejo po čevlje do 30. 3., saradi
selitve. Čevljarstvo Moškon, Novo
mesto.

Izdelujem vprežne gurne vozove
vseh velikosti. Janez Ribar, stroj-
na ključavnarstva, p. Dobrova
pri Ljubljani.

Ob bridki izgubi našega dragega moža, očeta in
starega očeta

JOŽETA NOVAKA

iz Jablana pri Mirni peči

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so darovali ven-
ce, s poslednjim spremstvom počastili njegov spo-
min ter nam ob težkih trenutkih stali ob strani.
Najlepša zahvala kolektivoma »Laboda«, »Borovo«
in frizerskemu salonu »Milka« iz Novega mesta ter
učiteljskemu kolektivu in učencem osnovne šole
Mirna peč. Iskrena hvala zdravniku in strežnemu
osebju onkološkega inštituta iz Ljubljane, prav tako
tudi sorodnikom, vaščanom, ki so nam nudili vse-
stransko pomoč.

Zaluzoji:

žena Milka, hčerke Maria, Ivanka, Jožica, Ančka
in Milka, zeti Rudi, Ivan in Elko ter vnukinja
Vilma.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinske konferen-
ce SZDL Brezice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika,
Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik
(glavni in odgovorni urednik), Ria Bačar, Miloš Ja-
kopec, Marjan Legan, Jože Primc, Jožica Teppey in
Ivan Zoran. Tehnični urednik: Marjan Moškon.

IZHAJA: vsak četrtek — Posamezna številka 70
par (70 starih din) — Letna naročnina: 32 novih
dinarjev (3200 Sdin), polletna naročnina: 16 novih
dinarjev (1600 Sdin); plačljiva je vnaprej — Za tno-
zemstvo: 50 novih dinarjev (5000 Sdin) oz. 4 ameri-
ške dolarje ali ustrežna druga valuta v vrednosti
4 amer. dolarjev — Tekoči račun pri podr. SDK v
Novem mestu: 521-8-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN
UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni pre-
dal: 33 — Telefon: (068)-21-227 — Nenaročenih roko-
pisov in fotografij ne vračamo — Tiska: ČP »Delo«
v Ljubljani.

maloglasni

SLUŽBO DOBI

STANOVANJSKO IN KOMUNALNO
podjetje Brezice sprejme na
delo za nedoločen čas delavca —
grobjarja na pokopališču v Bre-
žicah. Osebn. dohodek po pra-
vilih, stanovanja ni. Rok pra-
vilo do 30. 3. 1968.

KMEČKO ZDRAVO in pridno de-
kle vzhajem takoj v službo za
pomoč v gospodinjstvu in manj-
šem gostinstvu. Dajem stanova-
nje in hrano, plača po dogovu-
ru. Ema Hrdlička Laznik, Kam-
nik, Gankarjeva 45.

ZAPOSLIMO DEKLE pri 4-članski
družini, ljubiteljico otrok, odri-
tostno. Pišite na naslov: Viktor
Vrbnjak, Ljubljana, Titova
cesta 13/V.

GOSPODINJSKO POMOČNICO
sprejemam: Lahko je začelnica,
stara vsaj 17 let. Ponudbe poš-
ljite na naslov: Kobentar, Ljub-
ljana, Ulica Pohorske